דבר

יום רביעי, ה' בחשון תשמ"ח, 28 באוקטובר 1987 • גליון 19256

היום 12 עמודים • המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר

- מפולת „כלכלת צד ההיצע" / מוריה אבנימלך, ניו־יורק
- מי באמת חיבר את „עשר הנקודות" / אמנון אטד
- ובמקום ה־30... / עליזה ולך
- הדמוגרפיה יכולה לחכות / יצחק בדנר

דבר־שאחי

מוסף חקלאות מצורף היום ל„דבר"

ישראל משגרת הבהרה לאמריקאים: מאמינים שתקיימו כל הבטחות הסיוע – ללא קיצוצים

פרס: בעקבות ביטול ה„לביא" התחייבה ארצות־הברית כי במשך שנתיים לא יקוצץ הסיוע • „פורום ראשי הממשלה" דחה הצעה לוותר על חלק מן הסיוע • גל של הצהרות בעקבות אפשרות של קיצוץ

מאת יוסי מלמן, אמנון אבוד, שלמה גינוסר ועלי זליגר, סופרי „דבר"

עצתו של שגריר ישראל בארה"ב משה ארד להודיע על ויתור ישראלי על חלק מכספי הסיוע האמריקאי לא נתקבלה ובהסכמת „פורום ראשי הממשלה". הוא נתבקש להבהיר למימשל בוושינגטון כי ישראל מאמינה שארה"ב תעמוד בכל התחייבויותיה הכספיות לישראל וכי הסיוע לשנה הבאה לא ייפגע בגלל משבר המניות.

הנחיה זו שלח שר החוץ שמעון פרס לשגריר ארד ולצוות השגרירות לאחר שבדיווח פנימי להנהלת המשרד הציע השגריר כי ישראל תודיע על נכונותה לוותר על חלק מכספי הסיוע כמחווה וכסימן של הבנה לבעיותיה הכלכליות של ארה"ב. הנחיתו של שר החוץ מדגישה כי על נציגיה הדיפלומטים של ישראל להבהיר כי ירושלים עומדת על כך שכל ההבטחות הכספיות שניתנו לאחרונה, במיוחד לאחר החלטת ישראל להפסקת פרוייקט ה„לביא", יקויימו.

יצויין כי הנחיה זו דוחה למעשה את העצה של השגריר ארד. במיוחד זעם שר הבטחון יצחק רבין על מזכרו הפנימי של השגריר. בהתייעצות בין יצחק שמיר, שמעון פרס ויצחק רבין נקבע כי רק אם תידחה תביעת ישראל לקבל את מלוא הסכום שהובטח לה, היא „תיסוג" לקו הגנה שני, שבו תסכים אולי לוותר על חלק מזערי מכספי הסיוע. בשלב זה, סוכם בהתייעצויות, לא יהיה זה נבון מצדה של ישראל לוותר על מה שהובטח לה.

יצויין עוד כי שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג רמז שלשום בחיפה כי אפשר שארה"ב תאלץ לקצץ בסיוע לישראל.

שמיר בוועדת חוץ

ראש הממשלה יצחק שמיר מתח ביקורת חריפה על „ישראלים המרעיפים עצות בקשר למשבר הכלכלי בארצות הברית והשפעתו על ישראל".

בהופעתו לפני ועדת החוץ והבטחון הגדיר שמיר את התבטאויותיהם של אישי ציבור שונים בנושא זה „דברים חסרי תבונה. התנהגות גסה הנוגעת את האינטרסים שלנו". שמיר הוסיף:

(המשך בעמ' 2)

מתפללת או נבעתת: צעירה לונדונית מנסה לעקוב אחרי שינויי השערים (צילום: א.פ.)

שוורדנאדזה – לארה"ב מחרתיים, לדון על פסגה

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר", וסוכנויות הידיעות

שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנאדזה יבוא לוושינגטון בסוף השבוע לדון עם עמיתו האמריקאי בענין שולץ על הסיכויים להגיע לפסגה אפשרית ועל עתידה. הסכם לפירוק הטילים לטווח־בינוני, וזאת על פי בקשתו של ברה"מ – כך מסרו אתמול מקורות אמריקאיים.

המקור שמסר את הידיעה אמר, כי עדיין לא ברור אם במהלך הביקור ייקבע תאריך לבואו של מזכ"ל ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב לוושינגטון, אולם תוריש הפסגה מתמשש והולך. אתמול כינס שר החוץ הסובייטי את שגריר ארה"ב במוסקווה למשרדו והגיש לו את הבקשה לטוס לבירת ארה"ב. לא ברור מה יהיה בפיו של שוורדנאדזה, אולם מקורות במוסקווה אמרו, כי ככל הנראה יציע גורבצ'וב הצעות חדשות כדי לשחרר את המבוי הסתום, שנוצר בעקבות פגישות שולץ במוסקווה בשבוע שעבר.

פרשנים ותלמידים שמסרו ירושלים בדבר, כמו בשגרירות ארה"ב בתל אביב עולה, כי שוורדנאדזה אמר לשולץ במוסקווה, כי ברה"מ אינה מתכוונת לשנות את מדיניות ההגירה שלה ליהודים.

בשיחות לא עלה בכלל תהליך השלום בין ישראל למדינות ערב – שלה מהדיווח שנמסר לסגן מנכ"ל משרד החוץ יואב בירן. היות שהשגרירות לא קיבלה עדיין דיווח מלא ומפורט מוושינגטון, העביר השגריר תומאס פיקרינג לשלוח לירושלים מסורת הדיווח את אשר מסר ולא לדווח בעצמו ובמישרין כמנהגו לראש הממשלה ולממלא מקומו.

על־פי הדיווח שהועבר, הבהיר שר החוץ הסובייטי לעמיתו האמריקאי שברה"מ מאפשרת לכל יהודי המעוניין בכך לעזוב לישראל, פרט למקרים מיוחדים. השר הסובייטי ציין, כי מדיניות הגירה זו תימשך גם בעתיד בלי שינוי, אף כי רמז שאפשר שבשנת 1988 יעזבו את ברה"מ יותר יהודים מאשר השנה. לפי הדיווח דן שולץ עם שוורדנאדזה ומזכיר המפלגה, מיכאיל גורבצ'וב, בבעיות בין־לאומיות שכללו את צמצום הנשק הגרעיני, אפגניסטאן, המלחמה במפרץ ועוד, אך הסכסוך הישראלי־ערבי לא הועלה בשיחות אלה.

הדיפלומט האמריקאי מסר עוד, כי בימים הקרובים כשיתקבל דיווח מפורט יותר ובו גם פרטים על שיחות בדרג של פקידים בין שתי המדינות על הסכסוך הישראלי־ערבי, הוא יועבר לירושלים.

שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת, מוסר כי בוועדת חוץ ובטחון התייחס אתמול ראש הממשלה גם ליחסים עם ברית־המועצות ואמר, כי ארצות־הברית מבינה שיציאת יהודים מברית־המועצות אינה עניין למורה המקצועית, אלא תופעה לאומית. ראש הממשלה העיר, כי הוא צופה גידול במספר העולים. זו הפעם השניה במשך שבוע שמתגלה הבדלי גישה ממשית מעין תיבת־זואר במחלוקת בין שמיר לבין שר החוץ פרס בנושא „זכות השיבה למולדת".

בורסת ניו־יורק: התאוששות ת"א: ביקושים ועליות שערים

מאת מאיר תדמור, סופרו הכלכלי של „דבר"

שלב הבלימה שהחל ביום שני הפעיל אתמול בביקושים ובעליות שערים של 219 מניות, מהן עלו ... 68 מניות ועליות של 5% נרשמו ל־156 מניות; מספר המניות, ששערן לא השתנה היה 102, כ־22% מכלל המניות שנסחרו, שעה שמספר המניות ששערן ירד היה 82, במחצית במחזות מ־5% ובסך הכל נפלו המניות ששערן ירד 15% מהמניות שנסחרו.

המחזור הכולל של המניות היה 22.8 מיליון ש"ח, מהם 7 מיליון ש"ח במניות הבנקאיות.

אתמול בבוקר בטרם המסחר בתל־אביב ולאחר „יום שני השחור" השני בוול סטריט, היו רק מעטים הנכונים להמר על התאוששות

(המשך בעמ' 2)

מאת מרים מוקם, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – שוק המניות בוול סטריט התאושש אתמול קלות מהמכה שספג שלשום ונרשמה נטייה לעליות בבורסות באסיה ובאירופה ההודות... הבורות הגדולות לרכוש חזרה את מניותיהן שנמכרו. בסיום המסחר הסופר בוול סטריט עלה מדד „דאו ג'ונס" ב־52.55 נקודות והגיע ל־1846.48 ובכך השיג שליש מהפסדי שלשום.

בעוד ההתפוצצות בוול סטריט נמשכת – אתמול היה נפח המסחר 261 מיליון מניות – ניסה הבית הלבן לעצור את המפולת. הנשיא רייגן אמר, כי אי־היציבות בשוק המניות עלולה להיות מסוכנת מאוד. צוות הבית הלבן גם פתח אתמול בשיחות עם מנהיגי הקונגרס על

(המשך בעמ' 2)

מצרים: זה הטיל שטיבע את „אילת"

זוהי תמונה ראשונה שפירסמו המצרים שבה נראית, לטענתם, אחת מספינות הטילים שטיבעה ב־12 באוקטובר 1967 את המשחתת „אילת" לא הרחק מחופי פורט סעיד. בתמונה נראה הטיל הראשון מטיפוס „סטיקס" עושה דרכו לעבר המשחתת אילת. השבועון „אוקטובר" פירסם בגליונו האחרון ראיון עם אלוף (מיל.) עלי גאד מפקד חיל הים המצרי עד לפני שבועיים, ומי ששרת ב־1967 כקצין תכנון במחלקת המבצעים של חיל הים המצרי וליווה את כל שלבי מבצע טיבוע „אילת". מהראיון עולה, בין השאר, כי, הרוסים לא היו בסוד המבצע והופתעו מטיבוע „אילת". במבצע היתה משולבת פעולת הטעיה. בטלפון קווי (שקשה יחסית לצותת לו) נמסרה לסרן אחמד שאכר הפקודה לפגוע ב„אילת" ואילו באלחוט (הקל יחסית לציתות) נמסרה לו פקודה הפוכה, מתוך הנחה שזו תיקלט על־ידי יחידת ההאזנה של צה"ל וההתקפה על „אילת" תבוא בהפתעה. לטענת עלי גאד המצרים הציעו לחלץ בעזרת ספינותיהם נפגעים מהמשחתת „אילת", אך ישראל דחתה את ההצעה והעדיפה לחלץ את הנפגעים בכוחות עצמה. מצד שני משתמע מדבריו כי חיל האוויר המצרי רצה לשבש את מבצע חילוץ נפגעי „אילת", אך הדבר לא עלה בידו משום שהטייסים המצרים לא היו מסוגלים באותה תקופה לבצע טיסות לילה ולכן היה עליהם לשוב לבסיס בטרם חשכה. כזכור 74 ממלחי „אילת" נהרגו ו־17 נעדרים עד היום מאז ה־21 באוקטובר 1967. (כתב: דן אביזון)

קיסר מנסה להביא לפתרון מהיר של סכסוך רשות השידור

מגעים בהילוך גבוה • השובתים העבירו לאוצר הצעות חדשות • נדחתה בקשה להרחיב שידורי הערוץ השני

מאת חיים ביאור, רמי לוין, יוסי מלמן, אמנון אבוד ושמעון וייס, סופרי „דבר"

ההסתדרות תתערב מיד בסכסוך המתמשך ברשות השידור, בנסיון להביא לסיומו. כך סיכם אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר עם יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמנון נרב.

בשיחתו עם נרב העלה מזכ"ל ההסתדרות הצעות אחדות לפתרון המשבר שאין בהן, כדבריו, כדי לפרוץ את הסכמי השכר בשירות הציבורי.

קיסר חיווה דעתו שהעברת שידורי הערוץ השני אל הערוץ הראשון אינה פוגעת במאבקם של עובדי רשות השידור. הוא הטעים שההסתדרות מתנגדת לכל הרחבה בשידורים וחריגה מהמתכונת הקיימת.

המגעים בין השובתים ובין הנהלת רשות השידור נכנסו אתמול להילוך גבוה יותר. בהודעתה היומית אמרה אתמול דוברת הרשות שרי צימרמן כי העובדים העלו מספר הצעות שבעיקרן אינן חורגות ממה שסוכם בהסכם המסגרת בסקטור הציבורי. ההצעות הועברו לעיון האוצר, והמנכ"ל אורי פורת דיווח עליהן לשר הממונה יצחק נבון.

ביום א' הקרוב תובא בפני ועדת השרים לחקיקה ובפני שר המשפטים אברהם שריר הצעת נבון לסגור את רשות השידור ל־90 יום. ומשם תועבר ההצעה לשולחן הכנסת בתהליך מזורז.

השר נבון התלונן אתמול בפני ראש הממשלה יצחק שמיר על חברי כנסת מהליכוד, שבניגוד להסכם מפורש בין הסיעות הגדולות מנסים לעכב את הצעת החוק לביטול מליאת הרשות. נבון שוחח טלפונית עם ראש סיעת הליכוד בכנסת חיים קורפו הנמצא בפינלנד, וסיכם עמו כי הליכוד ישתף פעולה בהעברת החוק בהקדם האפשרי.

השר נבון גם ביקש מיו"ר ועדת

(המשך בעמ' 2)

ניצב לוי שאול יחליף בקרוב את גונדר מימון

מאת נתן רועי ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר"

ניצב לוי שאול יכנס לתפקידו כנציב שרות בתי הסוהר עוד לפני סוף שנת 1987, לאחר שהביע אתמול הסכמה להצעה להחליף את גונדר דוד מימון המודח מן השרות.

ניצב לוי שאול יהיה נציב שרות בתי הסוהר הרביעי מאז נכנס שר המשטרה חיים ברלב לתפקידו. הוא נחשב לאחד הקצינים האפורים ביותר במשטרת ישראל אשר עלה בסולם הדרגות בהדרגה. הוא תושב נתניה, אב לארבעה.

ניצב שאול מקובל בין כפרי המיעוטים בגליל והוא בעל קשרים טובים בקרב האוכלוסיה הערבית באיזור. למרות כל אלה הצליחו ישובי הדרוזים בגולן לפרוע חוק וסדר בתקופתו וכך גם היה בארועי הכפר הדרוזי בית־ג'אן.

סופר „דבר" מעיד כי ההחלטה לשמש בתפקיד החדש גמלה בלבו של מפקד המחוז הצפוני, לאחר שבפגישה שנערכה זה מכבר עם שר המשטרה נרמז לו כי לא יהיה מועמד לתפקיד המפכ"ל הבא של המשטרה, תפקיד שאליו לשש עיניים.

ניתוח השתלת ברך מנע קטיעת רגלה של אושרית חולת הסרטן

אושרית אברהם עם ברך חדשה (צילום: „ברק")

מאת סופר „דבר" בנגב

בפעם הראשונה בארץ בוצעה השתלת אתמול ברך ברגלה של ילדה בת 12 מבאר־שבע. המנותחת, אושרית אברהם, הציגה אתמול בפני העיתונאים את רגלה המנותחת, המיטרה, יחד עם הוריה, זאת אשר עבר עליה.

ברגלה של אושרית אברהם התגלה סרטן העצמות, שפגע בברך ובירך. בסוף יוני עמדו הרופאים לקטוע את רגלה של הילדה, לאחר שהתברר שהגידול מתפשט לעבר שרירים ועצבים באיזור הברך.

„זו היתה מהלומה עבורנו. אושרית היתה ילדה פעילה, רקדה בלט, ופתאום לחשוב על קטיעת רגלה", סיפרו ההורים. „הפרופסור אמר לנו שיש אפשרות לנסות ניתוח של השתלת עצם הברך. גם הזהיר אותנו מהסכנות הכרוכות בניתוח זה. החלטנו לקבל את הסיכון ולנסות להציל את רגלה של אושרית".

מנהל המחלקה האורטופדית

(המשך בעמ' 2)

בוועדת הכספים לא הסתמן פתרון:

האוצר לא יחתום על ערבות לחובות תנועות ההתיישבות

עוד השבוע יימצא פתרון – הבטיח פרס בבקרו באוהל מטה המאבק בירושלים

מאת אמנון אטד וטובה צימוקי, סופרי „דבר"

הסדר הסיוע למושבים במצוקה עדיין רחוק ממימוש. כך התברר אתמול בישיבה שקיימה בנושא ועדת הכספים של הכנסת. מול המשכן ניצב עדיין אוהל המחאה שהקימו התנועות המתיישבות הממתינות לפתרון מצוקתן.

בישיבת ועדת הכספים הובהר כי הבנקים הנושים והסוכנות היהודית לא חתמו על חוזה ההסדר. הבנקים מתנים את הצטרפותם להסדר בקבלת ערבות מדינה לחובות ואילו הסוכנות דורשת לבטל את זכות הווטו שיש לממשלה על חלוקת הכספים.

שר האוצר משה נסים הודיע בישיבה אתמול באופן חד־משמעי כי האוצר לא יתן ערבות לחובות, שכן ערבות מדינה כמוה כמתן כסף לבנקים. נסים דחה את הטענות לפיהן העיכובים בהפעלת ההסדר נובעים מפעולות משרד האוצר. לדבריו, ביצע האוצר את חלקו בעניין ואף מעבר לכך. בדבריו שיבח נסים את התנועה ההתיישבותית ואמר שלא יתן את ידו להתמוטטותה של התנועה שהיא חיונית מבחינה לאומית וכלכלית.

ראש מינהלת ההסדר אברהם סנפירי, הודיע כי המינהלה עדיין לא השלימה את היערכותה. לדברי סנפירי, גם אם יישרו ההדורים וייחתם ההסכם יחלוף עוד חודש עד שיועברו סכומי הכסף הראשונים למושבים, וגם זאת רק למושבים שמצבם פחות מסובך ובתנאי שיצטרפו למסגרת ההסדר.

הכנסת הביעה אתמול את מחאתה, רוגזה וחששה מפני הדרדרות נוספת, נוכח המשבר הקשה הפוקד את ההתיישבות.

שר החקלאות אריק נחמקין טענה לארבעה מציעי הצעות לסדר יום בנושא ביצוע החלטת ועדת הכספים והממשלה בדבר סיוע למושבים ולקיבוצים והזהיר כי המפולת בהתיישבות רק בתחילתה. ואחריה תגיע מפולת במפעלים יצרניים רבים, שכן כדי להתגבר על האינפלציה הנוראה פגעו גם במפעלים היצרניים. לדבריו, אין מסק יצרני שיכול לעבוד בריבית רצחנית המוטלת על החקלאות ואם זו לא תרד לרמה נורמלית גם אחר ההסדר – דבר לא ייפתר.

כל חברי הכנסת שדיברו, ביקרו קשות את ההטבה בדרך להסדר, וביקרו גם את הממשלה על חוסר התייחסותה להתמוטטות ההתיישבות העובדת.

אוהל מטה המאבק של ההתיישבות העובדת וההסתדרות הכללית – מול משכן הכנסת בירושלים הפך אתמול מוקד לעלייה לרגל של שרים, חברי כנסת ומשלחות מישובים, קיבוצים ומועצות פועלים בכל הארץ.

פרס אמר לראשי המאבק כי להערכתו יימצא פתרון למקצת מן הנושאים השנויים במחלוקת עוד השבוע. בפגישה עימו וכן עם מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם קבלו אנשי תנועות ההתיישבות על שמפלגת העבודה אינה מעבירה את נושא המאבק בסדר העדיפויות הראשי.

דולצ'ין מנסה לטרפד מינוי עקיבא לוינסקי

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, ג'ראלד הופברגר ויו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצ'ין, נקטו שלשום צעד חסר תקדים בתולדות הסוכנות היהודית והתנועה הציונית כאשר העבירו החלטה המוכלת את מועמדותם של עקיבא לוינסקי ודייר אביחי לתפקידי יו"ר הסוכנות היהודית וגזבר הסוכנות.

צעדם המשותף של דולצ'ין והופברגר נעשה במסגרת מאמציהם להמשיך ולכהן בתפקידיהם בסוכנות היהודית. יו"ר התנועה הציונית יחיאל לקט תקף אתמול בחריפות את דולצ'ין באומרו שלאחר שהתברר לו שהוא לא יכול להיבחר לנשיא ההסתדרות הציונית, הוא נוקט מדיניות של „תמות נפשי עם פלישתים".

שלשום בשעת לילה מאוחרת כינס יו"ר חבר הנאמנים, ג'ראלד הופברגר ועדה מיוחדת של חבר הנאמנים האמורה לדון בתהליך ה„התייעצות הסכמה". בין השותפים בסוכנות היהודית ובלחצו סוכם על פסילת מועמדותם של לוינסקי ואביחי. אתמול בבוקר הביא הופברגר החלטה זו בפני הפורום הרחב של חברי המגבית היהודית המאוחדת. בהתייעצות שנערכה אתמול בין השותפים להסכם

(המשך בעמ' 2)

עב"ם בשמי בני־ברק:

„יהלום תלוי בשמים מואר בקרן אור"

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

קרית קודש בני ברק הצטרפה בימים האחרונים לערי ישראל שבשמיהן נע לו עב"ם, עצם בלתי מזוהה. אתמול התלוננו בני משפחת זבולון עזרא מרחוב חת"ם סופר 20 בבני־ברק במשטרת מרחב דן על העב"ם המשייט לה, על־פי החשד, מעל לקומה השישית של ביתם.

אילנית עזרא, בת המשפחה: „ביום ראשון הסתכל אחי, תלמיד באוניברסיטת בר־אילן, על השמים ולפתע הבחין בכל מיני אורות, בצבעים שונים, כחול, אדום, ירוק, צהוב. נוצץ כזה. זה היה נוצץ יותר מכל הכוכבים שבשמים. נראה כמו יהלום תלוי בשמים וקרן אור מאירה עליו". לדבריה ראתה גם היא בכיוון ירושלים, מרדום מזרח, ארבעה עצמים בלתי מזוהים שהיו תלויים מעל הגג.

„לא ידענו אם להזמין משטרה או לא. שלא יחשבו שאנחנו לא נורמלים. בסוף התקשרנו ואמרנו לשוטרת שיש לנו עב"ם מעל הבית והיא לא האמינה לדברינו", סיפרה אילנית. כתי ניידות של המשמר האזרחי שהגיעו למקום ראו את העב"ם והחליטו שמדובר במשהו רציני, התקשרו למשטרה והזמינו שני קצינים. לדברי אילנית ישבו הקצינים עד 1.00 אחר חצות ואחד מהם אמר לה: „זה נראה 95 אחוז עב"ם אמיתי".

הרבי מלובביץ' שיכנע נתניהו להמשיך בתפקידו

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו, ימשיך בתפקידו בעקבות הפצרותיו של הרבי מלובביץ', וזאת בניגוד לכוונותיו לסיים את שרותו במשרד החוץ ולהרץ לבחירות מטעם הליכוד.

כך מוסר עתון היהודים „ישראל שלגר" הנופע בניו־יורק.

בקשותיהם של ראש הממשלה יצחק שמיר וראשי „חרות" לנתניהו שימשיך בתפקידו לא נענו ורק לבקשת האדמו"ר מלובביץ' הסכים נתניהו להמשיך בתפקידו. הרקע להפצרות הרבי החב"די הוא חששו כי מחליפו של נתניהו לא יהיה איש ליכוד ויזיק למדינה...

הפגר נפל, לפי שבועון היהודים, בעת ביקורו של נתניהו בחצרו של הרבי החב"די בהושענא־רבא. האדמו"ר שוחח עם נתניהו כ־15 דקות ביחידות ושכנעו להמשיך בתפקידו.

משפטן ואיש שב"כ יכריעו סוגיית הפיצויים לנפסו

גורמים משפטיים: אין לדחות התביעה על הסף, כטענת השב"כ

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

צוות של שניים, כמשפטן ואיש מערכת הבטחון, שמונה אתמול על־ידי היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, יקבע אם להיענות לתביעת הפיצויים שהגיש עזאת נפסו, ואם כן ימליץ על גובה הפיצוי.

בלשכת היועץ המשפטי לממשלה התקיים אתמול דיון בנושא הפיצויים לנפסו בעקבות פנייתו של בא כוחו, בה כלולים פרטי תביעת פיצויים בשל מאסרו בגין עבירות נגד בטחון המדינה. נפסו תובע פיצוי בסך 1.3 מיליון ש"ח. בדיון השתתפו בכירי פרקליטות המדינה, נציגי הפרקליטות הצבאית הראשית ונציגות השב"כ.

השב"כ טוען שיש לדחות על הסף את תביעת הפיצויים של נפסו שכן הוא לא נמצא זכאי גם בעדותו בפני בית־המשפט העליון. גורמים משפטיים חלוקים על עמדת השב"כ וטוענים, כי אין לדחות על הסף את תביעתו של נפסו ואין להתעלם מכך שאכן הוכח כי חוקרי השב"כ גבו את הודאתו באמצעים פסולים. הגורמים המשפטיים סבורים, כי יש לקיים דיון עקרוני בסוגיה זו, לבדוק את סעיפי החוק הנוגעים לעניין ורק אז לגבש את התשובה.

הגורמים המשפטיים מבקשים גם לבדוק את ההרכבים המשפטיים של הסירוב לתביעת הפיצויים.

צה"ל הרס מבנה שהקימו המתנחלים בקבר־יוסף

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

כוחות צה"ל הרסו שלשום בלילה מבנה־מגורים שהוקם בידי מתנחלים בישיבת קבר־יוסף.

עוזר מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן בכר כי המבנה נהרס משום שהוקם ללא אישור.

ראש המועצה האזורית בני קצובר בכר כי מושל שכם, סא"ל רמי, ומפקד מרחב יהודה, סא"ל יהודה, ביקרו במקום מספר פעמים ואישרו את הקמת המבנה. לדבריו הרסו כוחות צה"ל את המבנה ללא ידיעת המתנחלים במקום וללא כל התרעה מראש.

הבוקר ייפגשו ראשי יש"ע עם אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע לבירור הנושא.

מבנה המכתכת שהוקם ונהרס בידי צה"ל נועד לשמש כחדר־אוכל ומנוחה לתלמידי ישיבת קבר יוסף, במקום אוהל שהיה במקום והתפרק.

גשם צפוי מהערב

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

גשם יתחיל לרדת לקראת הערב, לאחר שבמשך היום יתקדרו פני השמים בהדרגה – אמר אסא החזאי. מידות החום, שעלו אתמול מעט, ישובו ויירדו עם בוא הגשם. לדברי החזאי הגשם יימשך גם מחר, אולם בניגוד לנאמר לשלושום, הוא ייפסק בצהריים.

هكذا من الاصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

בדו"ח אמנסטי המתפרסם היום:

פלשתינאים – בין אלפי קורבנות עינויים על רקע פוליטי בסוריה

מאת דליה שחורי, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). פלשתינאים שנאסרו או נעצרו בלבנון היו בין אלפי הקורבנות הפוליטיים אשר עונו בסוריה בשנים האחרונות – נאמר בדו"ח מיוחד של הארגון העולמי לזכויות האדם "אמנסטי אינטרנשיונל" המתפרסם היום.

על פי הדו"ח כל אדם החשוד בהתנגדות למשטרו של הנשיא אסד, צפוי לעינויים. בין המעונים אסירים פלשתינאים ממחנות הפליטים בלבנון וסורים ולבנונים ממקומות אחרים בלבנון. חלק מן הפלשתינאים נמסרו לידי הסורים על ידי אמל בפברואר 1987. רבים מהם עונו תחילה בלבנון ואחר הועברו להמשך החקירה והעינויים לסוריה. הדו"ח טוען כי לפחות 5 יחידות בטחון נוהגות במשך שנים לאסור ללא סיבה אנשים בסוריה ולהחזיקם ללא הודעה. למשל, ריאד אל-טורק, עו"ד שהוחזק במעצר מאז 1980, אושפז בבית-חולים במחלקה לטיפול נמרץ פעמים רבות כתוצאה מעינויים. "אמנסטי" אומר בקשר להתעללות בשטח לבנון הנשלט על ידי סוריה כי רוב המאסרים והחטיפות נעשים על-ידי אנשי המודיעין הצבאי הסורי ויחידות קומנדו וצנחנים מיוחדות. אסירים שנאסרו על ידי כוחות סוריים בביירות סיפרו ל"אמנסטי" כי עונו קשות בעת החקירה הראשונית במערב ביירות, אך "העינוי האמיתי" היה שמור לאלו שהועברו לכלא כאנג'אר, בעמק הבקעה במזרח לבנון. "היה זה כמו סבת, הם היכו אותנו 24 שעות ביום".

הדו"ח מציין 10 מקרים של אסירים שמתו כתוצאה מעינוייהם בשנים 1987-1983, ביניהם אחמד אל קברה, פלשתינאי ממחנה הפליטים אל-ירמוק, שמת אחרי כמה חודשי עינויים ב-1985, והחייל סולייטאן מוססה ודיבלה, אשר מת זמן קצר אחרי שנאסר בחאלב ב-1986, אחרי שסרב להפליל חשוד פוליטי. השיטה המקובלת של העינויים היא מכות באגרופים, מקלות וחגורות עור. אך "אמנסטי" קיבל תיאורים של 35 שיטות שונות של עינויים.

על-פי השיטה המכונה "עבד שחור", נכבל המעונה לכיסא מיוחד, ושיפוד לוהט מוכנס אל תוך פי-הטבעת שלו. על-פי השיטה "מכונת כביסה" נרוסקות זרועות ואצבעות המעונה בתוך תוף מסתובב. אסירים שעונו ב"כסא הסורי" סבלו משברים בעמוד השדרה וכמעט נחנקו. על-פי שיטות אחרות נתלשו שערות וצפרניים, סיגריות כובו על גופות ופני המעונים או הם סבלו התעללות מינית. "אמנסטי אינטרנשיונל" מציין כי קרא פעמים רבות לממשלת סוריה לשים קץ לעינויים, אך אף פעם לא זכה לתגובה.

ישראל משגרת הבהרה

(המשך מעמ' 1)

"אף אחד אינו צריך להתגרע לוותר על חלק מהסיוע האמריקאי. לא צריך לדבר על זה". תגובתו החריפה של ראש הממשלה באה בעקבות דבריו של ח"כ רפאל איתן ("התחיה") שהציע לנצל את המשבר האמריקאי להכנת תוכנית כלכלית ישראלית, והערה של ח"כ יוסי שריד (רצ) נגד "התבורה של המלהגים הבפיינתיים".

רבין דוחה

שר הבטחון יצחק רבין הבהיר אתמול כי אינו רואה בעין יפה הצהרות של אישים ישראלים מתחום הכלכלה והמדינאות המציעים לוותר לאמריקאים על חלק מכספי הסיוע שהתחייבו לתת לנו כדי להמחיש את הבנתנו למצבם.

"ישראל נדבנית"

גם שר הכלכלה גד יעקבי ביקר אתמול את הדברים שיוחסו בעתונים לשגריר ישראל בארה"ב לפיהם תוותר ישראל מרצונה על חלק מהסיוע האמריקאי. לדברי יעקבי אין ישראל צריכה להיות נדבנית לאוצר האמריקאי ואינה צריכה לוותר על חלקים מכספי הסיוע.

בשיחה עם סופר "דבר" שלל שר הכלכלה את ההצעה שיוחסה לשגריר הישראלי וכינה אותה "מוזרה ובלתי דרושה". עוד אמר יעקבי: "אם הייתי אמריקאי הייתי נעלב מהצעה מעין זו". יעקבי הוסיף כי הוא אינו שותף ל"פסטיבל האופטימיסטים", כדבריו, האומרים כי למשבר במשק האמריקאי לא תהיה השפעה עלינו. תהליכי האטה בפעילות המשק האמריקאי והיחלשות הדולר ישפיעו עלינו, לדבריו, בחמישה תחומים עיקריים: ירידה ריאלית בערכו של הסיוע האמריקאי, סכנה לצמצום היקף הסיוע בשנים הבאות, פגיעה ברווחיות היצוא, ירידה במכירות איגרות הבונדס וירידה בסכומי המגביות והתרומות של יהודי ארה"ב.

לדברי שר הכלכלה לא צפוי לנו משבר כלכלי בתקופה הנראית לעין אבל בתקופה הבאה יהא עלינו לפעול בסביבה בינלאומית קשה יותר וכתוצאה מכך עלולה להידרש החמרה במצב מטבע החוץ שלנו.

התחייבות בכתב

(ע). – "קיימת התחייבות אמריקאית בכתב שהסיוע האמריקאי לישראל לא יקוצץ בשנתיים הקרובות וזאת כחלק מסיכום על ביטול פרוייקט הלביא", כך אמר אתמול מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס בבנימינה, שם זכה באזרחות כבוד.

ת"א:

(המשך מעמ' 1)

הבורסה בתל-אביב.

בתום המסחר אתמול אחר-הצהריים, היו מקורבי הבורסה מוכנים לומר בזהירות מפליגה, כי יש תקווה, ההתייצבות בשער, ועליות השערים של אתמול הן יותר מאשר "תיקון טכני" חלקי בינתיים. נראה כי ההשפעות החיצוניות שהביאו למפולת השערים בבורסה בתל-אביב, איבדו מכוחן או רמת השערים בבורסה הגיעה לנקודת השפל ממנה ניתן רק לעלות.

ניו-יורק

(המשך מעמ' 1)

הדרכים לצמצם את הגרעון התקציבי, דרישה המועלת בתוקף על-ידי גורמים בוול סטריט.

המסחר אתמול התחיל בעליה של 90 נקודות, שהצטמצמה כאחר יותר ל-26 נקודות והסתיימה בעלייה של 52 נקודות, כאמור. העליות נבעו בתחילה בעיקר כתוצאה מהידיעות על עליות בבורסה של יפאן, שהבורסה בה עלו ב-2.8 אחוז, ובהונג קונג, שבה נרשמו עליות הודות להתערבות ממשלת סין הקומוניסטית. "טוקיו מוליכה כעת את וול סטריט. השוק היפאני מנע התמוטטות נוסח דומינו בשוקי המניות בעולם", אמר ברוקר בטוקיו.

גם הודעתה של חברת המחשבים הענקית "איבי.אם.", כי תקנה מניות שלה בשווי מיליארד דולאר השפיעו השפעה חיובית על השוק בניו-יורק. מומחים בוול סטריט אמרו, כי חברות רבות נהגו כמו "איבי.אם.", והעליות אתמול נרשמו במידה רבה הודות לכך.

למרות העליות אתמול, הרוחות בוול סטריט רחוקות מלהירגע. מנהל בחברה הפיננסית "שירסון להמן" אמר, כי השוק עדיין מוצף באלפי משקיעים הנאלצים למכור מניות כדי להיענות לדרישות הברוקרים שלהם. מומחה אחר אמר, כי השוק היה הפכפך מאוד. "הקונים של היום הן המוכרים של אתמול", אמר.

מומחה אחר בשוק המניות צפה, כי הירידה של שלשום – "יום שני השחור" השני ברציפות – עלולה לחזור על עצמה. "אני צופה שהשוק ימשיך לעלות ולרדת כמו זיגזג עד שיגיע לקרקעית", אמר.

בלונדון נרשמה עלייה חזקה בתחילת יום המסחר, אולם היא נבלמה כמעט לחלוטין בשלב מאוחר יותר. סוחרים תלו חלק מהאטה לירידה ברגעים האחרונים בכך, שממשלת בריטניה לא ביטלה את תוכניתה למכור את מניות חברת "בריטיש פטרוליום", מכירה העלולה להביא הפסדים כבדים לחברות הפיננסיות ולמשקיעים הקטנים.

קיסר

(המשך מעמ' 1)

החינוך ח"כ נחמן רז לזרז את הטיפול בחוק ונענה בחיוב. נבון הדגיש כי חשוב מאוד להבטיח פיקוח ציבורי על הרשות בהתאם לחוק ובניגוד למצב הקיים היום.

הערוץ השני

שר התקשורת גד יעקבי דוחה "גישושים" של לשכת הנשיא וגופים אחרים לשדר משדרי חדשות ואקטואליה בערוץ השני.

נודע כי עוזריו של הנשיא התעניינו אצל עוזריו של השר יעקבי אם אפשר יהיה לשדר בערוץ השני את פגישתו היום של הנשיא חיים הרצוג עם ולדימיר סלפאק וכן לשדר סקירות על ביקורו הממלכתי בעוד שבועיים בארה"ב. כמו כן פנו אל שר התקשורת חברות כלכליות וגופים מסחריים שהציעו לרכוש תשדירי חסות ופרסומת. כל הפניות נדחו על הסף. השר יעקבי הבהיר למקורביו כי אין לו כוונה להרחיב את היקף השידורים במתכונתם הנוכחית.

"לדעתי הערוץ השני לא צריך לשמור שובתים או להיות אמצעי במאבק מיקצועי" אמר יעקבי. "אבל יחד עם זאת זכותו של כל אזרח לצפות בתוכניות הערוץ השני בכל מקום בארץ וזו הסיבה שהתוכניות משודרות גם בערוצי הטלוויזיה הכללית".

את הרחבת השידורים מעבר לשעה 22:00 רואה יעקבי כחריגה חד פעמית. ואתמול הורה לעובדי הערוץ השני לחזור למתכונת שידורים רגילה.

על הסכסוך ברשות השידור אמר שר התקשורת כי לדעתו הפתרון היחיד הוא להקים ועדה ממלכתית סמכותית שתפסוק בכל הנושאים השנויים במחלוקת, כולל מספר העובדים ברשות והיקף עבודתם.

המערך תומך

לפני ישיבת סיעת המערך בכנסת שהתקיימה אמש נפגש ח"כ רפי אדרי עם נציגות השובתים ואמר להם כי הוא וחברי סיעתו מזדהים עם תביעותיהם הצודקות.

בישיבת הסיעה סקר השר נבון את המצב, וסיפר כי ראש הממשלה יצחק שמיר הציע על הוצאת צווי ריתוק לעובדי התוכניות בערבית ולעובדי השידורים לחו"ל. השר נבון ענה לו כי אין טעם להחריף את המצב דווקא בזמן שנפתח בו"ש.

השר יעקבי גם העלה את הצעתו להקים ועדה ממלכתית סמכותית שתופעל ביד עם חזרת השובתים לעבודה תקינה.

חברי הסיעה אמרו כי אין לשבור את השביתה על-ידי הרחבת השידורים בערוץ השני, אך לא הובעה ביקורת על העברת שידורי הערוץ השני בתדר הראשי, וכל הנוכחים, כולל מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר קיבלו את הסברי השר יעקבי לפיהם הדבר נעשה לטובת הרחוקים בצפון ובדרום, שמרובם הם מעיירות הפיתוח ואזורי ספר, וכן למען השכבות החלשות, כאשר המניע הוא רגישות חברתית ולא כוונה לשבור שביתה.

קצב מופתע

שר העבודה והרווחה משה קצב אמר אתמול בהלך ביקור בקרית-שמונה, כי הוא מופתע מאוד שדעת הקהל בארץ אינה מוטרדת משביתת הרדיו והטלוויזיה.

קצב אמר כי בימים האחרונים הגיעו אליו באופן אישי אל משרדו פניות רבות של אזרחים, בעיקר קשישים, שביקשו לעשות כל מאמץ ולחדש את שידורי הרדיו והטלוויזיה או, לפחות, להרחיב את השידורים הקיימים.

בהתייחסו להחלטה להעביר את שידורי הערוץ השני לתדר של הטלוויזיה הישראלית, אמר שר העבודה והרווחה כי הוא תומך בצעדם של השרים יעקבי ונבון.

"חודש השריון" פסח על החיילים המוצבים בצפון

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

חיילי שריון במוצבים בגבול הצפון התלוננו השבוע כי אירועי חודש השריון שנחוג במהלך אוקטובר ושיגיע לשיאו בעצרת שתתקיים מחר בלטרון, לא כללו אותם. החיילים במוצב טענו כי לא קיבלו כל הרצאות במורשת קרב של החיל ולא נכחו באף אחד מהטקסים או התוכניות.

קצין בכיר בשריון הבהיר בתגובה כי על החיילים של השריון במוצבים בגבול הצפון להיות גאים בתרומתם המבצעית וכי הם יפוצו על כך. הוא הטעים כי אין לראות בכך הזנחה או שיכחה של מיטב בחוריו.

"רץ" לא תרוץ עם ה"עבודה" בבחירות העירוניות בת"א

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

תנועת "רצ" התנגדה אתמול מהאפשרות שתרוץ בחזית רחבה בראשות מפלגת העבודה בבחירות לראשות עיריית תל-אביב.

במסיבת עתונאים אמר שלשום עו"ד חיים כצמן כי הוא פועל להקמת חזית מוניציפאלית של מפלגת העבודה, מפ"ם, "רצ" ו"שינוי" נגד הליכוד בבחירות לראשות עיריית תל-אביב. "אינו זקוקים לאמרגנים מסוגו של חיים כצמן, שיארגנו לנו בריתות או לחלופין חזיתות", נאמר בהודעת "רצ".

ירדן – לשעון חורף ממחר

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

החל ממחר בחצות ינהג בירדן שעון חורף. הירדנים יזיזו את מחוגי השעון שעה אחת קדימה. אי-לכך יחול תיאום בזמנים בין השעון הנהוג בישראל לשעון הנהוג בירדן.

שפיגלר – למנוחות

(ע).– במקום צבאי מלא הובא אתמול למנוחות חייל המילואים, סמל ראשון ירחמיאל (ג'ולי) שפיגלר, בחלקה הצבאית של בית-העלמין ברחובות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בננו חברנו

עמי (עמיהוד) ג'יא (גינזבורג) ז"ל

הלוויה היום יום רביעי ה' חשון תשמ"ח
28.10.87 בשעה 15.00 בכפר גלעדי.

המשפחה
ובית כפר גלעדי

הומים על מותה ללא עת של חברתנו

יונה לנדאו

שנספתה בתאונת דרכים
הלוויה תתקיים היום יום ד' ה' חשון תשמ"ח 28.10.87
בשעה 15:00 בקבוצת גבע
הארון יוצב בבית גדעון בשעה 14:45

המשפחה
ובית גבע

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל. הועד הפועל אגף הארגון ומועצות פועלים

לחברנו יוסף שלום מזכיר מועצת פועלי קרית שמונה
אנו באבלך במות

אביך ז"ל

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים
מזכיר מועצות הפועלים
חברי אגף הארגון

לחברנו שרגא רמי
איתך באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף פתח-תקוה
ההנהלה והעובדים

לחברנו קוריאט דוד
איתך באבלך במות

אימך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית-קרינצי
ההנהלה והעובדים

בצער רב הננו מודיעים על פטירת חברנו

ברוך זסלבסקי

הלוויה תתקיים היום יום רביעי ה' בחשון תשמ"ח
28.10.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור.

המשפחה
ובית יגור

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם "השחר"

העורכת חנה זמר
סגנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברנע

המו"ל - "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 296032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזה קומה ב'
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, ת.ד. 33106

שמיר מסכים לוועידה אחרי שיושג הסדר...

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר מוכן שוועידה בינלאומית לשלום במזרח התיכון תכונס לאחר שבעבר יושג הסדר בין הצדדים לסכסוך ותעניק לו גושפנקא בינלאומית.

לראשונה מאז שיחותיו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ לפני כשבועיים, נודע על עמדתו החדשה של ראש הממשלה שעד כה היתה נושא להשערות ולהכחשות. ראש הממשלה יצחק שמיר גילה פרטים על עמדתו זו בשיחה אתמול עם משלחת של חברי פרלמנט של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית. שמיר שב והבהיר, כי הוא מתנגד לכינוס ועידה בינלאומית שבחסותה יתנהלו שיחות השלום בין ישראל לירדן. לדבריו שיחות אלה חייבות להתנהל במשא ומתן ישיר. "אפשר לכנס ועידה בינלאומית אחרי שיושג הסכם בין הצדדים. ועידה כזו תעניק גושפנקא בינלאומית למה שהצדדים סיכמו בשיחות ביניהם". ראש הממשלה הדגיש, כי ישראל וארה"ב מאמינים במשא ומתן ישיר וכי לאחר שיחות שולץ "נמוגה האופציה של הועידה הבינלאומית".

הנפקת-שיא של האוצר – מחר

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

במטרה לספוג את כספי הפדיונות של מניות הבנקים, ינפיק מחר משרד האוצר איגרות-חוב צמודות למדד בהיקף חסר-תקדים של 300 מיליון ש"ח.

איגרות החוב יתחלקו לשלושה סוגים: איגרות בשווי 200 מיליון ש"ח, שיונפקו לתקופה של 6 שנים, 50 מיליון ש"ח לתקופה של עשר שנים וחמישים מיליון ש"ח נוספים לתקופה של 15 שנים. התשואות לפדיון ינועו בין 4.6 ל-5 אחוזים לשנה.

על ההנפקה הגדולה הוחלט אתמול בהתייעצות שהתקיימה בלשכת סגן שר האוצר עדי אמוראי ובהשתתפות נציגים בכירים מהאוצר ומבנק-ישראל. ניסיון דומה להנפיק מאות מיליוני שקלים ביום אחד בוצע לפני שנתיים, בעת פדיון מניות הבנקים של הקשישים.

אם יצליח האוצר מחר למכור את כל הכמות המוצעת, ייחשב השבוע לאחד המוצלחים ביותר מבחינת ההנפקות. שכן, ביום שני השבוע כבר הנפיק האוצר לציבור איגרות חוב בשווי 75 מיליון ש"ח.

ועדת הכספים דחתה הבקשה פה אחד:

נסים ביקש לדחות פרסום עדכון שכר השרים ב-23%

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת דחתה אתמול את בקשתו של שר האוצר משה נסים לעכב את פרסום עדכון שכר הבכירים ב"רשומות".

את בקשתו לדחיית הפרסום נימק נסים בהשפעה הפסיכולוגית העלולה להיות לעדכון שכרם של שרים, שופטים, חברי כנסת ומנכ"לים ב-23 אחוז.

לדברי חברי ועדת הכספים אין עדכון שכר הבכירים שייך אליהם אלא נתון להכרעת ועדת הכנסת וועדת נבנצאל. לטענתם, מדובר באקט טכני בלבד של פרסום העדכון ב"רשומות", ולפיכך אין לוועדת הכספים כל נגיעה לעניין.

חברי הכנסת דדי צוקר (ר"צ) וחיים רמון (מערך) אף האשימו את יושב ראש הוועדה אברהם שפירא בכך שאיפשר להעלות את הנושא לדיון בוועדה. בסיכום הדיון דחו חברי הוועדה פה אחד את בקשתו של נסים.

לוחצים על פסח לבטל פרישתו מהמרכז לתרבות וחינוך

מאת חיים באר, כתב "דבר"

גורמים בכירים בהסתדרות לוחצים על נחום פסח, יו"ר האגף לתרבות ולחינוך בהסתדרות לחזור בו מהודעתו כי יפרוש מתפקידו.

לפני שבועות אחדים מסר פסח למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר על החלטתו להתפטר מראשות האגף לתרבות ולחינוך, עקב הסכסוכים הפנימיים בקיבוצו כרם-שלום. במקביל הודיע פסח למקורביו כי בדעתו לעזוב את הכפר ולעבור לעיר כדי להתמסר לפעילות כלכלית. פסח מכהן בראשות האגף לתרבות וחינוך כנציג התק"ם.

לאחר שהודיע כי יעזוב את תפקידו (ואת הקיבוץ), הוצע לפסח לעמוד בראש מועצת המנהלים של הבית "יכין חקל". עתה, לנוכח פניות של אישים שונים, פסח שוקל את האפשרות שלא לפרוש מתפקידו. בשלב זה החליט שלא לעזוב את כרם-שלום אלא להסתפק בכבית הופעה.

דולצ'ין מנסה לטרפד

(המשך מעמ' 1)

הקואליציוני – תנועת העבודה הציונית, הקונסרבטיבים הרפורמים והקונפדרציה החליט בעקבות אירועי הלילה שקדם, כי ההסכם שנחתם לקראת הקונגרס הציוני שריר וקיים וכי התבססותה של הוועדה שרנה ופסלה את מועמדותם של ליבנסקי ואביהו זהו מעשה לא תקין – הן בבחינת היחסים בין השותפים בתנועה הציונית והמכבית והן בבחינת ההתייחסות למועמדים עצמם.

יו"ר התנועה הציונית יחיאל לקט אמר כי בעשותו של דולצ'ין קבא עליבנת להכשיל את אלה שנבחרו איתו בשנים האחרונות. הוא ביקשה לא הוגן ולא הגון. השותפים להסכם הקואליציוני יבקשו להעביר החלטה בהנהלה הציונית האומרת שתהליך ההתייעצות וההסכמה בין התנועה הציונית ובין המגבית יכול להתקיים אך ורק אחרי שהתנועה הציונית בחרה את כל מועמדיה.

ביקש הבהרה

סופר "דבר" מציין, כי בסוף השבוע שעבר התקיימה בלשכתו של שר החוץ שמעון פרס התייעצות על הדיבורים השונים של התחייה על ההסכם שהבטיח את בחירתו של עקיבא ליבנסקי ליו"ר הנהלת הסוכנות ואת בחירתו של אביהו לתפקיד הגזבר. מזכ"ל מפלגת העבודה הסתייג מההסכם המוצע בטענה, שהליכוד הוא הסיעה הגדולה בהסתדרות הציונית והסכם המותיר אותה בלי אחד התפקידים הבכירים יתנקם כמעט של דמי, בודד ודומה, במפלגת העבודה.

הרופאים מאיימים: ניתוחים בתשלום – במשמרת שניה

מאת רבקה הרניק, סופרת "דבר"

שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו ויו"ר הנהלת קופת-חולים הכללית פרופ' חיים דורון, הודיעו אתמול לוועדת העבודה והרווחה בכנסת על הקמת צוות משותף שיקבע את כללי ביצוע הניתוחים הנוספים במערכת האישפוז הציבורית, כי "הבעיה, שהרופאים נתנו לה חשיפה כה רבה, הפכה לבעיה כלל ארצית".

בתגובה להודעה זו הצהירו הרופאים על אי אמון מוחלט בהנהלת קופת-חולים שניהלה אתם מו"מ "ממושך ומתיש, כנראה שלא בתום לב, וללא אישור הגורמים ההסתדרותיים והממלכתיים".

במקביל הודיעו אתמול ראשי הסתדרות רופאי בתי חולים של קופת חולים, כי העיצומים יימשכו עד סוף השבוע ומיום א' הקרוב יוחרפו. ראשי חטיבת הרופאים שוקלים גם "בכובד ראש" להפעיל זמנית, על דעת עצמם, תורי ניתוחים במשמרת שניה ולגבות מחולים תמורת תשלום שייגבה מהחולים ויועבר לקרן ציבורית מוסכמת, שטרם נקבעה.

במסיבת עתונאים הופיעו אתמול רופאים מבתי החולים "בלינסון", "קפלן" ו"כרמל", שאמרו כי הם מוכנים להפעיל את המשמרת השניה בבתי חולים ולעבוד באופן זמני שעות נוספות בהתנדבות, כי "קיים צורך דחוף לארגן מחדש שרותי הרפואה בארץ, ושל קופת-חולים והכללית בפרט". לדבריהם הביעו 80 אחוז מהנשאלים בסקר טלפוני נכונות לשלם בין 200 ל-400 דולר מתוך 1,000 דולר עלות ניתוח. "אנחנו לא מנסים להכתיב לקופת חולים מאין לגייס כספים, אולם ללא מקורות מימון לא יהיה שיפור בשרותי הבריאות" – ציינו הרופאים.

30,000 חולים ממתינים היום לניתוחים בבתי חולים של קופת-חולים ומספר דומה בבתי החולים הממשלתיים, לטענת הרופאים.

ראש החטיבה אמרה, כי בתחילת המו"מ הודיע פרופ' דורון שיש לו תקציב להפעלת משמרת שניה, אולם כאשר הגיע רגע של חתימת ההסכם קופת חולים מסרבת לחתום – טענו הרופאים. "אנחנו לא יכולים להילחם מלחמתה של קופת חולים באוצר".

ראשי החטיבה הודיעו, כי מיום א' הקרוב יוחרפו העיצומים. "כדי להקטין עוגמת נפש על תורי ניתוח ייסגרו מרפאות חוץ אלקטיביות. בבתי החולים עד להודעה חדשה ומחלקות כירורגיות יקבלו הוראה להפסיק כליל הרשמה לניתוחים חדשים".

היום יעבדו הרופאים במתכונת שבת בבתי-החולים "השרון", "שלוותה" ו"גהה" ומחר בבתי-החולים בעפולה ו"סורוקה".

"דרישות חדשות"

דובר קופת חולים, טען כי המו"מ הוכיח, שבכל פעם שפרופ' דורון רצה לקבל את רצונות המו"מ של קופ"ח הלכו לקראת ועד הרופאים, צצו דרישות חדשות ומפליגות מלוות בעיצומים, אילו לא היו תופעות כאלה בוודאי היה הנושא מסתיים זה מכבר".

עוד אמר, כי הטענה של הרופאים ש-30,000 ממתינים לניתוח "מנופחת ומלאכותית ומספר הממתינים 21,000 בלבד". עוד אמר, שסקר שנערך על-ידי ד"ר מינה צמח הוכיח, כי 80 אחוז אינם מוכנים לשלם עבור ניתוחים. "אם הרופאים יממשו את איומם ויסגרו מרפאות חוץ, קופת חולים תמלא את תפקידה", אמר הדובר.

להחליט מי יחיה

סופר "דבר" בכנסת מוסר:

"הממשלה צריכה להחליט על סדרי העדיפויות במערכת הבריאות: איזה חולים יחיו ואיזה ימותו. לאיזה מחלקות בבתי-חולים יוקצו כספים ולאיזה לא יוקצו כספים", זאת אמר אתמול יו"ר קופת חולים הכללית פרופ' חיים דורון בישיבת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו אמרה שמשרדה הצליח להגיע להסכמה עם קבוצות עובדים שאיימו לפתוח השבוע בשביתה, ואיום השביתה הוסר. יו"ר הוועדה ח"כ אורה נמיר, קראה לחוקק מיד חוק ביטוח בריאות ממלכתי, שיקבע את מקורות המימון וחלוקתם במערכת הבריאות.

הידיעה על המעצרים הודלפה וחשודי דהיישה הספיקו להימלט

עד כה נעצרו 28, אך צה"ל ביקש לעצור כ-40 חשודים.

אוריאל בן-עמי, סופר "דבר"

הידיעה על מבצע צה"ל במחנה דהיישה דלפה לפני שהחל והביאה למספר מבוקשים מתושבי המחנה, שנמלטו ממנו ולא נלכדו.

כזכור עצרו כוחות הבטחון שלשום בלילה 18 צעירים מתושבי מחנה דהיישה, המעורבים בהפרות-סדר ובפגיעה בכלי רכב ישראליים. המבצע החל שלשום בחצות ונמשך רק לאחר תשע שעות, בשעות הבוקר.

הידיעה על המבצע דלפה לתושבי מחנה דהיישה עוד בשעות אחר-הצהריים ואחדים מן המבוקשים נמלטו מן המחנה ולא נעצרו. אתמול עצרו כוחות הבטחון עשרה צעירים נוספים מדהיישה, שהיו מבוקשים על-ידם. הם נעצרו ללא התנגדות במקומות שונים, גם מחוץ למחנה. בסך-הכל נעצרו עד כה 28 מתושבי מחנה-הפליטים, בעוד לפי התוכנית ביקש צה"ל לעצור במבצע יותר מ-40 מתושבי דהיישה. מקורות צבאיים מסרו כי צה"ל מוטרד מדליפת המבצע בטרם החל ואולם לפי שעה לא מתקיימת חקירה בנושא.

דובר צה"ל תא"ל אפרים לפיד מסר בתגובה: "צה"ל לא מוסר מידע על אלו נושאים הוא עושה חקירה".

מומחי נפט בעקבות האמברגו:

איסור ייבוא נפט מאיראן לא יפגע בכלכלת ארה"ב

לונדון (רויטר). – לאיסור האמריקאי על יבוא נפט מאיראן תהיה השפעה קטנה ביותר על שוק הנפט העולמי ועל כלכלתה של איראן – כך הצהירו אתמול מומחי נפט וסוחרים. הם אמרו, כי רק אם יפאן ומדינות אחרות יצטרפו לחרם – תהיה לו משמעות.

בתגובה להודעתו של הנשיא רייגן שלשום בדבר איסור יבוא נפט מאיראן, אמרו אתמול פקידים בטהרן כי איראן תשווק את הנפט שלה לשוק [illegible]. כי היצוא האיראני לארה"ב שהסתכם במיליארד דולאר בשבעת החודשים הראשונים של השנה, נעשה בין כה וכה באופן עקיף. הם טענו, כי הנפט האיראני ימלא את מקומו של הנפט, שימכרו עכשיו ספקיות נפט אחרות לארה"ב כדי להשלים את המחסור שם.

גם סוחרי נפט בלונדון היו תמימי דעים עם האיראנים. "מדינות אחרות מלבד ארה"ב יקלטו את הנפט האיראני המיותר", אמר סוחר אחד. [illegible] "לאיסור היבוא לא תהיה כל השפעה על מחירי הנפט בעולם".

במפרץ הפרסי עצמו נרשם אתמול יום שקט, למרות החששות מפני התגברות מעשי אלימות בעקבות ההודעה האמריקאית ותקיפת מסוף הנפט המזויין בסוף השבוע. מקורות צבאיים אמרו, כי ככל הנראה החליטו איראן ועיראק לקחת פסק זמן ב"מלחמת המיכליות" ביניהן.

ירידה ניכרת בהתקלויות ובפיגועים באיזור הבטחון

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

גורם צבאי בכיר בצפון אמר כי חלה ירידה מאד משמעותית בחודשים האחרונים במספר האירועים, תקריות, התקלויות ופיגועים שיוצאו אל הפועל או סוכלו בגבול הצפון. לדבריו, לעומת השנה שעברה, פחת כדי חצי מספר האירועים הללו בחודש.

בעקבות הערכה מחודשת של שיטות הפעולה לסיכול פיגועים באיזור הבטחון, וסידרה של פעולות שנעשו בהתאם, ניכרת תנוחה בולטת של אחוזי ההתקלויות עם חוליות מחבלים ובימים אלה מתקיימים כ-65 אחוז מההתקלויות בין כוחות צה"ל לחוליות המחבלים על גבולו הצפוני של איזור הבטחון, על "הקו האדום" או בצפון לו, ולא בתוך איזור הבטחון או על "הקו הסגול".

גורם צבאי בכיר ציין בסיפוק את הנתון הזה כמו גם את התופעה המתמעטת בנסיונות תקיפת מוצבי צד"ל או צה"ל על-ידי החזבאללה. עם זאת, מעריכים גורמים צבאיים כי לאחר התארגנות מחודשת והתאוששות של הארגון בעקבות אבדן חלק גדול מהמפקדים בתקיפות הקודמות, ינסו שוב לתקוף מוצבים.

עיקר הכוחות הפועלים הם בארגון החזבאללה, וגורם צבאי בכיר בצפון העריך כי המגמה לשמור על חיי שקט של תושבי הכפרים השיעים תורם למתינות יחסית של "אמל". באחרונה פתח צה"ל שני מעברים חדשים למעבר אוכלוסיה וסחורות, האחד בין איזור הבטחון לצפון לבנון לתושבי רמת נבטיה וצידה, והשני מאיזור הבטחון לישראל, באזור משגב של מעיינים הקיימים כבר.

אסד נועד עם שניים ממקורבי ערפאת

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הנשיא אסד נועד לאחרונה עם שני אישים פלשתיניים המקורבים לערפאת.

השניים הם: וליד ח'אלידי, פרופסור למדע המדינה באוניברסיטת הרווארד בבוסטון וחסיב צבאר איש עסקים אמריקאי ממוצא פלשתיני. השניים העבירו לנשיא הסורי הצעות מטעם ראש אש"ף ליישור ההדורים בין שני המנהיגים. ככל הידוע דחה אסד הצעות אלה. עובדה זו משתמעת מהעובדה שבעצם ימים אלה חידשה ההסברה הסורית את התקפותיה על ערפאת.

אנו עוברים משרד באשדוד
מתאריך 30.10.87
ממשרדינו הנוכחיים בצריפים אשר בעורף הנמלי של אשדוד אנו עוברים למשכן קבע בבנין צים - דיזנגוף בעורף הנמלי לפני השער הראשי.
מספרי הטלפון נשארים ללא שינוי:
המרכזיה 08-520311
מנהל הסניף 08-532301
מנהל מחלקת-יבוא 08-531677
מנהל מחלקת-יצוא 08-531378
מנהל משרד הנמל 08-532308
מספר הטלקס החדש (החל מ-1.11.87): 381814, 381836
המען למכתבים: ת.ד. 9000 אשדוד. מברקים: DISHIP IL
FAX: 08-520343
צים ZIM מ.דיזנגוף בע"מ

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 ולהלך הדיון בג"ץ 87/665
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי כל המעוניין [illegible] לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה בקשה להתרת הקלה בגבב גוש 30 חלקה 140 ברחוב על הסף בירושלים והיינו: הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 6% מעל 90% המותרים (כ-19.50 מ"ר). את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית הבניה המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00-12.00.
אברהם כהנא, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

הק.ג.ב. זייף את המסמכים במטרה לפגוע באמינות המשפט בישראל – טען שיפרין

המדינה נגד דמיאניוק

שיפרין מעיד (צילום: יצחק הררי)

(ע). – בשנים האחרונות חלה התקרבות בין העם האוקראיני לבין העם היהודי, ומגמה זו מסוכנת ביותר בעיני השלטון הסובייטי ויתכן שהיא אשר גרמה לפרובוקציה שעשה הק.ג.ב., על־ידי זיוף מסמכים אשר גרם ליצירת ההליך המשפטי הזה נגד איוואן דמיאניוק, וזאת כדי לפגוע במוניטין של דבר גם בישראל – כך טען אתמול עד ההגנה במשפט דמיאניוק, אברהם שיפרין.

הערכה זו של ה„עד המומחה", אשר נקרא על ידי הסניגוריה כדי לחזק את טענתה כי „מסמך טרווניקי" זוייף על ידי הק.ג.ב. – הושמעה בתום חקירתו הראשית של העד על ידי הסניגור, עו"ד יורם שפטל.

בכל מהלך העדות לא התייחס שיפרין ישירות אל „מסמך טרווניקי", אשר עומד למעשה במרכז טיעוניה של התביעה, במטרה להוכיח כי איוואן דמיאניוק שירת במחנה ההשמדה טרבלינקה והיה בין הפעילים בהשמדת היהודים שם, אלא השמיע הרצאה מקיפה על דרכי הזיוף המרמה של הק.ג.ב., כפי שהם משתקפים מהמחקרים והחומר הרב שהצטבר במכון לחקר שהוא הקים עם עלותו ארצה בשנת 1970. כמו כן, התייחס העד בפרוטרוט לרדיפתו של המשטר הסובייטי והק.ג.ב. את האוכלוסיה האוקראינית.

שיפרין מסר כי במחלקה לזיוף מסמכים בק.ג.ב. מרוכזים דוגמאות נייר מכל העולם, דיו ותחיכות. „במו עיני ראיתי, בהיותי בברה"מ מחסן גדול בעיר מינסק עם כמות עצומה של נייר ומסמכים גרמניים אשר נשמר על־ידי אנשי הק.ג.ב. כאשר שאלתי אותם מה הם עושים עם החומר הזה, קיבלתי התשובה: הנייר נחוץ לנו ואי־פעם יימצא לו שימוש. תמונה דומה ראיתי גם בקובנה ובערים אחרות".

אוריאל בן־עמי

בתשובה לשאלה אמר העד, כי מחלקת הזיופים של הק.ג.ב. מסוגלת לזייף כל מסמך גרמני ממלחמת העולם השניה, אולם לא תמיד הם נזקקו לזיוף המסמך, שהרי בידיהם נפלו וכסבבים רבים מקוריים והם ניצלו אותם לא אחת, כדי שיוכלו להתפקב בשינוי זה או אחר במסמך המקורי, על מנת שיראה על פניו כאותנטי לכל דבר.

שיפרין מגדיר עצמו כמומחה לפאראפסיכולוגיה, ואף פיתח תיזות האומרות כי הק.ג.ב. וברה"מ משתמשים או מנסים לבצע השפעה על אישים ומנהיגים במערב באמצעות קרינה וכוחות על־טבעיים.

התובע: בראיון לעתון אמרת שבברה"מ אופפים מכשפות?...

העד: כן, אמרתי שיש שם מחלקה מיוחדת למכשפות, אוספים אותן ועושים מחקר בנושא. זה רציתי מאד הם רוצים לדעת באילו כוחות משתמשות המכשפות ואנשים דומים להם המפעילים כוחות על־טבעיים, על מנת להשפיע על זולתם. הנושא הזה מעסיק מאד את ברה"מ כמו גם את ארה"ב, כאשר לכוחות העל־טבעיים של אנשים תנסיונותיהם לחדור למחשבתו של האדם ולהשפיע עליה.

התובע: ואמרת גם כי הק.ג.ב. משפיע גם על מזג האוויר. על יצירת שלג וכפור באירופה והיה הגורם להפסקות החשמל הגדולות בארה"ב?

העד: כך אמרתי וזה מבוסס על הישגיו של המבלאי מבייבי דגול, המנוצלים בברה"מ.

העד סקר בקצרה את קורותיו, וציין כי כאשר החלו לרדוף אותו. שינה את שמו. נעלם מעיני הק.ג.ב. ובתום המהומה הכליל את השכלתו המשפטית (בהתכתבות) ואז קיבל משרה בכירה במשרד ממשלתי, „כי לא ידעו כי אני וכי אני יהודי", כדבריו.

ציד המכשפות

אברהם שיפרין, העד של יורם שפטל, נכנס אתמול לעימות עם שיטות הק.ג.ב. הוא לא הזכיר את מסמך טרווניקי שהרי אין זה מעניינו, אבל הוא חשף את כוח הכשה של הק.ג.ב.

שיפרין סיפר לבית־המשפט כיצד מפעיל הק.ג.ב. מחלקת מכשפות מיוחדת שמתפקידה להשתלט על מוחות האויב באמצעים פארא־פסיכולוגיים.

בלסמן התובע מחייך קצת, אבל שיפרין בתעקש האומר לו שזה עסק רציני באור ואם בלסמן צוחק, אז זה סימן שהוא פשוט לא יודע מה קורה בברית־המועצות. בלסמן לוחץ מדי פעם את שיפרין ומנסה להכחיד לו שעדיין דנים בדמיאניוק ולא בק.ג.ב. שיפרין שומר סודות ומסרב למסור את שמו של פקיד אמריקאי שגילה לו להרדים על 3 בסבבים מזויפים על־ידי הק.ג.ב. שיפרין מסביר שזה לא הסוד הפרטי שלו, והאישאמן זה שנים על שמירת סודות – חייב לשמור לעצמו את שם הפקיד.

השופט לוין מסביר לשיפרין, שהסוד הזה יישמר בבטחה עדיין ומאיץ בו לעבור לנושאים אחרים. שיפרין יורה בהרצת בעברית המעורבבת ברוסית, ולפתע שוכח את שמו של אחד כתם הרבנים, המופיע בספרו.

אשתו של שיפרין נחלצת לעזרתו מן השורה הראשונה באולם ומזעיקה לו את השם. השופט לוין מוציא אותה מהאולם. אבל בכל־זאת נראה קצת מוטעם.

שפטל, בעצם, הביא את שיפרין כדי להוכיח, אם דמיאניוק ייהפך, ייצא הק.ג.ב. בהודעה שהוא הודיע על־לסמך בסבבים מזויפים זאת, אך לנו... יפגע המוניטין של ישראל.

פור FAURE

המהפיכה הצרפתית הגיעה

מוצרי החשמל המעולים מבית ארתור מרטן

המבצע לתקופה מוגבלת!
10 תשלומים
בלי ריבית והצמדה

מפעלי ארתור מרטן מייצרים את מכונות הכביסה והתנורים הנחשבים למעולים באירופה.
תדיראן מביאה עכשיו את הדגמים שהוכיחו עצמם כמוצלחים ביותר, עם נסיון של מליוני לקוחות מרוצים בצרפת ובאירופה.

דגם 5490
119 ש"ח X 10
תנור גומחה BUILT IN, מולטיפנקשן לאפיה רגילה, טורבו וגריל, בלעדי לפור - בורד טמפרטורה לגריל, דפנות תאי אפיה נשלפים לניקוי קל. כשהתנור במצב טורבו ניתן לאפות בו זמנית ב-3 תבניות.

דגם 3130
45 ש"ח X 10
כיריים גז עם מבערי הפלא, 4 ראשי הלהבות מבטיחים רציפות בעירה, גם ברוח פרצים.

מחיר היכרות מיוחד
דגם 7564
136 ש"ח X 10
מכונות הכביסה הטובות ביותר בצרפת עם
תוכניות בזק (פלאש)
לחיסכון במים וחשמל
• ביטול ניקוז • תאי סבון חיצוניים • מהירויות סחיטה משתנות. עד 17 תוכניות ל-5 ק"ג כביסה.
דגם 7565 143 ש"ח x 10
דגם 7567 162 ש"ח x 10

דגם 3890 מולטיפנקשן
151 ש"ח X 10
תנור בישול ואפיה מולטיפנקשן לאפיה רגילה, טורבו וגריל, דפנות תאי אפיה נשלפים לניקוי במדיח או בכיור. תא אפיה גדול - 58 ליטר. דלת חיצונית נשארת קרה לבטיחות מירבית, צליה בגריל בדלת סגורה למניעת ריחות ואדי שומן.
דגם 3815 טורבו
129 ש"ח x 10

את מוצרי פור ניתן להשיג: "שקם", סולור.
תל-אביב: א.ל.מ., ה' באייר 74 • שווק הוגן, דיזנגוף סנטר קינג ג'ורג' • מ.ש.י., בן-יהודה 1 בנין מיגדלור • מרכז המקררים, צ'לנוב 13 • סלון טוקיו, אלנבי 66 • גרינולד, הרצל 68. יפו: לבל, שד' ירושלים 29. רמת-גן סנסור קניון איילון • סנסור ז'בוטינסקי 91 • רדיו אשר, הרואה 24. גבעתיים: מ.ש.י. כצנלסון 145 • סלון מיכאל, ויצמן 16. בת-ים ליפשיץ, בלפור 33 • מ.ש.י. רוטשילד 34. חולון: מ.ש.י. שנקר 42. ראשל"צ סלון תומר, הרצל 22 • בן-זקרי, ביאליק 12. רחובות: סלון להט, בית הפועלים 6 • שטיינברג, בנימין 4/26 פתח-תקוה: רדיו אורון, חיים עוזר 10 • סלון ברק חזבני ציון 130 • רדיו אפרים, אורלוב 80. (רשימה חלקית) ובאולם התצוגה של תדיראן, תל-אביב, אבן גבירול 18.

תדיראן
אחריות ושירות

בעקבות פניית ההסתדרות:

האקדמאים הסכימו לדחות הפעלת שבוע עבודה מקוצר בחב' הממשלתיות

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

הסתדרויות המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח (מח"ר) וההנדסאים דחו אתמול הפעלת באורח חד־צדדי שבוע עבודה מקוצר בן 42.5 שעות בחברות הממשלתיות המעסיקות החל מיום ראשון הקרוב.

בכך נענו שלושת האיגודים לפנייתו של חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות שהציע כי האיגודים וההסתדרות יפעלו במשותף למימוש התביעה להפחית את מכסת שעות העבודה השבועיות בחברות אלה, תוך פרק זמן קצר.

הברפלד הודיע כי יקיים מגעים אינטנסיביים עם רשות החברות הממשלתיות בנסיון להגיע להסכמה הדדית בסוגייה זו. רק אם לא תיענה הרשות לתביעה להפחית את מכסת השעות השבועיות יממשו ההסתדרות והאיגודים את האופציה להפעיל את הסידור באורח חד־צדדי.

בהסתדרות מציינים שבגלל אופיין השונה של החברות, יהיה צורך להנהיג את קיצור שעות העבודה במתכונת גמישה לפי התנאים המיוחדים בכל חברה.

על סיפון ה„סרטוגה"

שר הבטחון יצחק רבין היה אתמול אורח נושאת המטוסים האמריקאית „סרטוגה" שהטילה עוגן במימי הים התיכון אי־שם ליד קפריסין. אתמול בשעות הבוקר המאוחרות, לקח מסוק אמריקאי שהגיע במיוחד מנושאת המטוסים לשדה דב, את שר הבטחון ואיתו פמלייתו והשגריר האמריקאי בישראל, לסיור על נושאת המטוסים „סרטוגה". לאחר טיסה של כ־40 דקות, נחתה הפמליה על האוניה. שר הבטחון התקבל על־ידי אדמירל רוברט בורדה, מפקד השייטת ש„סרטוגה" היא כלי השיט העיקרי בה. השר רבין צפה בנחיתות והמראות של מטוסי קרב ומטוסים אחרים של סיפון ה„סרטוגה", ביקר בחלקי האוניה השונים ונועד עם מפקדיה. אחרי שעתיים, שב לישראל. במהלך הטיסה אל נושאת המטוסים, חלף מסוקו האמריקאי של שר הבטחון מעל אוניית האזנה סובייטית העוגנת באיזור ומאזינה לישראל.

(כתבה: טלי זלינגר צילום: מיכאל צרפתי)

חד"ש ו„המתקדמת" באי־אמון בעקבות פרסום דו"ח גלבוע

„גזענות בחיפוי ממשלתי" טען ח"כ מיעארי

מאת שלמה גינוסר, כתב „דבר" בכנסת

סיעות חד"ש ו„הרשימה המתקדמת לשלום" הגישו הצעות אי־אמון בממשלה בעקבות דו"ח גלבוע של ערביי ישראל.

ח"כ תופיק טובי נימק את ההצעה בכך שמהדו"ח מודקרת מדיניות של פגיעה וחיסול מוסדותיה הנבחרים של האוכלוסיה הערבית.

בהודעת „המתקדמת" נאמר כי תוכנית גלבוע־ארנס מצטרפת לתוכניות הגירוש של סגן שר הבטחון מיכאל דקל ושל רחבעם זאבי. „כל התוכניות הללו מצטרפות למיקשה אחת, שפירושה הוא גזענות בחיפוי ממשלתי", אמר אתמול ח"כ מוחמד מיעארי, בנמקו את הצעת האי־אמון של „המתקדמת".

לפידות מבקר

אלוף (מיל.) עמוס לפידות, המפקד לשעבר של חיל האוויר, מתח אתמול ביקורת על דו"ח מבקר המדינה בנושא ה„לביא".

בהופיעו פעם שניה בפני הוועדה לענייני ביקורת המדינה ייחס לפידות לאנשי משרד מבקר המדינה דעות קדומות בבדיקת נושא ה„לביא" והזדהות עם עמדת האוצר, אשר, לדברי לפידות, שלל את הפרוייקט לאורך כל הדרך וניסה להביא לחיסולו על ידי נקיטת סחבת ובקשות לדחיית החלטות.

„הביקורת התעלמה במסקנותיה מקשיי העצום של ניהול פרוייקט כה גדול ומורכב, כאשר כל מערך הביצוע נעצר לעתים קרובות בגלל עיכוב בקבלת החלטות על־ידי הדרג המחליט", אמר לפידות.

פושע נאצי גורש מארה"ב לגרמניה – שלא תעמידו למשפט

ההוהנבורג, מערב גרמניה, (עי"צ) – אמריקאי ממוצא גרמני, שגורש ביום א' מארה"ב למערב גרמניה על ששיקר לגבי פעילותו הנאצית במלחמת העולם השניה לא יועמד למשפט בגרמניה משום שלא הואשם ברצח – כך מסר מקור משפטי מערב גרמני.

התובע הפדראלי אלפרס שטריים, הממונה על הלשכה לחיפושי פושעים נאציים לשעבר, מסר כי אין אפשרות לפתוח בהליכים משפטיים נגד ריינהולד קולה, משום שהוא לא חשוד ברצח, ואילו יתר העבירות חל עליהן חוק ההתיישנות.

קולה, בן 66, הצטרף ב־1940 לס.ס. בין השנים 1942 ו־1945, היה שומר במחנה הריכוז גרוס־רוזן בשלזיה. ב־1957, בבואו לארה"ב, טען קולה כי שירת כחייל בצבא הגרמני הסדיר.

שלטונות ארה"ב גורסים כי קולה, לכל הפחות, השתתף ברדיפת אסירים. באותן שנים שהוא היה שומר במחנה הריכוז גרוס־רוזן, נהרגו או מתו מרעב במחנה 50,000 אסירים. התובע שטריים ציין, כי קולה היה חבר ביחידת ס.ס. ששמרה על המחנה מבחוץ, ולכן אין הוא חשוד ברדיפות.

כל 50 שנה – משבר בבורסה צפה כלכלן רוסי בשנות ה־20

לונדון, (עי"ר). – ירידות הדראמטיות בבורסות ניו־יורק־קורט בתקופה האחרונות היו בלתי צפויות, אם להאמין למבצאים של כלכלן רוסי שמת לפני יותר מיובל בשנים. ניקולאי קונדראטייף קבע בזמנו, כי מחזור של 50 שנה מהווה את הפעילות הכלכלית.

אחרי „יום שני השחור" המשלכותיו המוחשות על הבורסות בעולם, תרמו מבצאיו ללבות פחד בקרב מומחים מסוימים, מפני שפל חדש. אולם המבקרים הרבים של קונדראטייף אומרים, כי מסוכן לחפש דיוק של שעון בעבודתו של אנוש, והם סבורים כי המצב שונה מאד כיום משהיה לפני 58 שנה, כאשר החלה ההתמוטטות של 1929.

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים

שחיקת השערים נבלמה – אתמול נרשמו ביקושים ועליות

★ גורמים מוסדיים חוזרים בהדרגה למניות ★ הקשר בין ישראל לבורסות חו"ל חוזר לפרופורציות הגיוניות ★ בבורסה מקוים שלא מדובר בתיקון טכני זמני בלבד ★ תשואה נמוכה מתחילת השנה במניות ודמות מחירים אטרקטיביות ★ מנהלי קרנות מעריכים – ההתייצבות בבורסה קרובה תוך תיקון שערים ★ למרות הערכות חיוביות עדיין קיימת עצבנות והססנות ★ הודעות הממשלה על אי קיטון בסיוע מארה"ב הורידו חששות להשפעות חיצוניות בשלב זה ★ מבחנו האמיתי של השוק יהיה היום ובטווח הקרוב

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר שחיקת שערים מתמשכת שלוותה במפולות מזדמנות נרשמה אתמול רגיעה חיובית בעליות שערים בגרבית ני"ע. בהמשך לשרשרת הארועים הבורסאיים הסוערים, התקשו אתמול פרשני הבורסה להעריך באם מדובר בתיקון טכני קצר או בשינוי מגמה של ממש. מרבית פעילי הבורסה עדיין נתונים ל"הוראות" חיצוניות מהעולם הרחב ושוקיו הסוערים אף כי בהתרשמות בלילית נראה, כי ההשפעות החיצוניות מתפוגגות לאיטן. במשמע של עניין הקשר בין הבורסות בטוקיו, הונג קונג פרנקפורט וחול אביב אינו נהיר בדיוק. הססנות ועצבנות מרובות עדיין קיימות בבורסה ולפיכך לא נתפלא יותר על המידה באם יתרחשו ארועים קיצוניים נוספים. ארועים שכאלה יכולים להימנע במידה והמאגיקה הציבורית תפסק, או במידה והציבור המשקיעים יוזיר לראשו שהוא עוסק בני"ע המבצעים במחירים אטרקטיביים ללא צל של ספק. המצב הכלכלי בישראל לא היה טוב יותר בהשוואה לשנים קודמות השפעות חיצוניות מבורסות חו"ל עדיין מעט תיאורטיות לאור המבצאות שלנו. אתמול שאבו עידוד רב בבורסה מהעניין המחודש של קונצרן כלל במתרחש בשוק ותוך קניית ני"ע בהיקף נרחב כצד הקונצרן והורע המבצעת שלו בטווחו ני"ע. בכל הורוע הגרילו גם קרנות הנאמנות של כלל את אחוז המניות שלהם.

אין ספק שהודעות גורמים ממשלתיים שונים בישראל כי הסיוע מארה"ב לא ייפגע הפיחו רוח חיובית בגורה הבכונה בורסה שנראתה בצורה זו עד אתמול. הלחץ על קרנות הנאמנות קטן אתמול, היקף הפדיונות היה בכל הנראה קטן. חלק ממנהלי הקרנות בדיסקונט הפסיקו אתמול ללחוץ בכוח את השוק תוך מגמת מכירות ותופעה זו הביאה לשיפור קל באווירה. אין ספק שמבחנו האמיתי של השוק בפרק הזמן הקרוב יתרחש במידה מסויימת כבר מחר, ירידות שערים יסכנו טלטלה נוספת ויציבות תסמל אפשרות לרגיעה לפרק זמן סביר. קשה עדיין להעריך באיזו צורה ינהג השוק היום, יש לקוות שאירועים חיצוניים לא ישפיעו לרעה.

יום חמישי שעבר – תרגיל חוזר כבראה שלא

ביום רביעי שעבר נרשמו ירידות שערים, ביום הכיסוי שלאחריו הפיעו ביקושים תוך עליות שערים נאות. פעילי שוק רבים התפתו לרכוש מניות עקב הערכה כי היציבות חוזרת לשוק. קני המניות ביום חמישי שעבר הפסידו כ־10% ויותר מהשקעתם בהשוואה למחירי השוק שלשום. אתמול הפירכו בבורסה כי "המלכודת" של יום חמישי השחור לא תחזור על עצמה. הערכות אלו מתבססות על מעורבות גורמים מוסדיים בשוק ועל רמות שערים נמוכות ביותר. מבחנה בורסאית סבנית אם יסתבר שהיום ישרור מסחר יציב יתרום הדבר לאוירה הבורסאית.

המסחר במשתנים – מהפך ועליות

המתעת מגניות התרחשו אתמול במהלך סיבובי המסחר בזירת המשתנים. ירידת השערים הורה שלשום בכל סוגיים הביאה בסיבוב המסחר הראשון למכירת ני"ע הממוצע הראה 1.33%– בסיכום סיבוב המסחר הראשון. בסיבוב השני התרחש מהפך גמור, שערי המניות עלו באורח חד עקב התערבות קרנות וגורמים מוסדיים גדולים כקונצרן כלל בכהלך המסחר. נראה שגורמי שוק מסויימים הוזו להתעשת מעט מול הקשר הבלתי ברור בין טוקיו, הונג קונג וארה"ב למתרחש בשוק תל אביב. מדד המניות המופשיות עמד נכון לאתמול על רמת שפל חורת תקיים בעת האחרונה כ־115. מדד שכזה משקף בעצם תשואה שלילית מול האינפלציה ותשואה נמוכה מול הדולר שמוערך בנקוד של 10%. מניות רבות נסחרות אפילו בתשואה שלילית מתחילת השנה, ואחרות בתשואה נמוכה כמעט אפסית. בני"ע רבים קיים מבפיל רווח נמוך והן עבוי שוה או אף גדול משווי השוק. התנהגות המשקיעים אפלנו היתה מבוהלת להלוטין בעקבות ההתרחשויות בחו"ל שהקשר שלהם אלינו אינו נהיר די הצורך. אתמול כאמור הגבירו קונצרן כלל לקניות, ... תגיע בקרוב. פעילי הבורסה מצפים כי לא מדובר בתיקון טכני זמני ...

קונצרן כלל – חוזרים בהדרגה לשניות

מבין גורמי הבורסה השונים והמוסדיים בולטת באחרונה בגיהור פעילותו החיובית של קונצרן כלל. מנהלי הקונצרן הזה בין הגופים שבוקרו באורח אגרסיבי באמצע התקשורת השונים כנוגע להתנהגותם בבורסה. ברישור העובדות מובורות בעיד עצמן, ככלל מסר הבילות גדולות של ני"ע במדד מניות כבע בין 155 ועד 175 לערך וגישם הון נזיל בהיקף נרחב שצבר במהך התקופה רויכח סיקלית נאה. בנגוד למתחילים בכלל לרכוש בחוזרה ני"ע במדד מניות הגע סביב כ־115. איש מבין פעילי חברי הבורסה לא השכיל לפעול בצורה מוצלחת כמו מנהלי כלל. בקונצרן לא חושבים כיום שמדד המניות יעלה באורח תלול, לדעת אנשי כלל אפשרי תיקון טכני בזוני בשלב הזמן הנוכחי. בראיון עיתונאי הסביר כבנב"ל כלל ינמה שרם את מדיניות הפעילות של הקונצרן שניתן להגדירה במשפט אחד קלע – מכור ביוקר וקנה בבואתה הזיע שהתחזיר קרוב לתחתיות. כאשר מדברים בשוק ההון הגבוהי אודות מעורבות גורמים מוסדיים בזוה קונצרן כלל מבנית ראשונה למעורבות קונצרן כלכלי גדול במתרחש בשוק ההון, הנתון כידוע לבולמוס כאוזה תזוית.

מה הקשר בין הונג קונג לתל אביב?

התשובה נראית משעשלת לבאורה, בשני הקיפורות יורדת בבורסה בקריסה גבוהה תוך המסחר ...

ירשמה במניות נייר חרזה ב־4% 548 אלפי ש"ח. במניות נייר חדרה וכלל ישראל נוצר הפרש של כ־5% בין שני סיבובי המסחר. הפרסים אלה מלמדים על העצבנות וההססנות המצויים בשוק שלנו, סיבוב אחד מוכרים בירידות והשני עם שיפור באוירה רצים לקנות מחדש. בהפרשי שער חדים. מניות הפטרוכימיים עלו ב־4% בנפח כספי בסך 396 אלפי ש"ח, חברה לישראל 3.5%+ 376 אלפי ש"ח, הבשרות הישוב 2.75%+ 270 אלפי ש"ח. המניות הישראליות הנסחרות בארה"ב הכסיבו לרדת, מניות אלרון ירדה ב־5.75% וסבע 2%–. מניות סבע ואלרון מייצגות בבורסה את אחד משאי שחיקת השערים שהושגו באחרונה. במסחר הרב צדרי בשעות הצהריים נרשמה מגמת מסחר חיובית, מניות כלל סחר 2.4%+, הסנה 3%+, כלל נדל"ן 1.9%+, אוזרים 1%+ ופולגת 1.9%+ הוסיפו לעלות מעבר לעליות השערים של הבוקר. הנסך הביקושים בב.ר.ב והעליות הנוספות תרמו לשיפור באוירת הבסחר.

אתמול פירסם הבנק הבינלאומי את מאמו החזויבי ביותר דבר שהצביע טוב על "המציאות" הקיימת בשוק שלנו. כאן באה שכזה לא מגע בימים קודמים סבירה מבוהלת של מניות הבנק בירידות חדות, אולי כעת בעקבות המאזן הבצויין תשוב קצת רגיעה.

עשור למהפך הכלכלי – תשואות ריאליות

בקרוב יימלא עשור למהפך הכלכלי, בעניין לעקוב אחרי תשואות אפיקי ההשקעה בשוק ההון בנשך עשר השנים שחלפו. לפנינו נתוני התשואות הריאליות באפיקי ההון השונים:

קופות גמל – בין התאריכים 20.10.87–30.10.77 הניבו מרבית קופות הגמל תשואה ריאלית של כ־65%.

קרנות נאמנות מתמחות באג"ח – תשואה ריאלית בשיעור כ־26% לערך.

קרנות נאמנות מתמחות באג"ח – נותנות דיבידנד חודשי – כ־20% לערך.

קרנות נאמנות מתמחות במניות – כ־64% לערך בממוצע.

אג"ח צמודות מדד – כ־2% בממוצע.

מדד מניות כללי (כולל בנקים) – כ־7% לערך.

מדד מניות כללי (ללא בנקים) – תשואה שלילית של כ־29% בממוצע. זהו האפיק הבולט ביותר בתשואתו השלילית. מבט כללי על אפיקי שוק ההון מלמד כי למרות התהפוכות במשק בעשר השנים האחרונות הניב שוק המניות תשואה שלילית לנוכח תקופות של עליות שערים חדות.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
א.ה.ה. ש	21000				
הספנות 0.1	— הפסקת מסחר —				
הספנות א 0.5	— הפסקת מסחר —				
כללי לא בהסדר 1	14135	735	+35	+.3	+401
פ.י.ב.י 0.5	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	— הפסקת מסחר —				

כלולים בהסדר הצמדה

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

תעשייה

מזון ומבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות תעשיה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופתוח

חקלאות

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים כמיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשייה

חברות השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שערי קרנות נאמנות

עסקים · וילות ובתים · חנויות · הצעות עבודה · דירות בשכירות · דירות בתל אביב · מכוניות · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · הלוואות · ריפוי והרזיה · זיפות גגות · פוליש ונקיון · הכרזות · שוק המציאות · ירושלים

תוכנית החומש החקלאית צופה חקלאות מתוחכמת שונה מהקיימת

מאת דויד מושיוב

בבסיס תכנית החומש החקלאי לשנים 1987–1991, שהוכנה במשרד החקלאות, נקבע כי ימשך תהליך התחכום של החקלאות, כאשר ההנדסה הגנטית והביוטכנולוגיה יובילו לאפיקים חדשים.

בהקדמה לתכנית קבע פרופ' שמואל פוהורילס מנהל הרשות לתכנון, כי במעבר לעשור החדש תתגבש חקלאות שונה מהקיימת. התהליכים המובילים אל חקלאות זו הם בעיצומם ואין מנוס מהם. החקלאות הישראלית לא תוכל עוד לחיות על הרנטה של עבודה המפואר והיא זקוקה לתקופת התאמה. כל זה גורם להתגבשות של גיאוגרפיה חקלאית אחרת ואף לשינויים בגיאוגרפיה פוליטית של החקלאות.התפלגות האיזורית של הייצור החקלאי לא תהיה סטטית ולשינויים הצפויים בהדגשים האזוריים תהיינה השלכות חברתיות ופוליטיות ברורות. בתקופת התכנית צפויים שינויים בגודל יחידת הייצור במושבים ובמבנה הייצור החקלאי של הקיבוצים.לכיוון ירקות ופרחים והדבר מחייב תיאום בינמגזרי מוקפד.

המציאות הבינלאומית והפנימית החדשה הצפוייה במעבר לשנת אלפיים תחייב ואולי אף תיצור תנאים לכך שהחקלאות הישראלית תוכל להפוך למעין חקלאות בוטיק של העולם, שתהיה מספיק יחודית ומספיק גמישה, כדי למנוע מעצמה אלטרנטיבה תחרותית רצינית.

כן נאמר בתכנית, כי החקלאים לא יחוייבו בתקופת התכנית את רוב החוב הרובץ עליהם, כי אין להם ולא יהיה להם ממה להחזיר. זו בעייה לאומית שקובעי המדיניות יצטרכו להתמודד אתה.

במות המים לחקלאות - שמחיריה נתמכים בעזרת סובסידיה - תרד בתקופת התכנית באופן משמעותי, אך יהיה עדיין שימוש במים מסובסדים.

שר החקלאות אריק נחמקין קובע בדברי הסיכום שלו על התכנית, כי בדרך כלל לא יוקמו ישובים חקלאיים חדשים בתקופת תכנית החומש, למעט המקרים בהם ישנם צרכים בטחוניים ומדיניים המחייבים תוספת יחידות.

באזורים מועדפים תהיה תוספת של אמצעי ייצור חקלאיים להשלמת התקן וכן תוספת יחידות סלקטיביות. באיזור ההר אפשרית הרחבת הישובים הקיימים על ידי תוספת שלך יחידות לא חקלאיות ברצון ובהסכמת הישובים.

התכנית קובעת, כי תהיה תוספת תפוקה חקלאית בסך 500 מיליון דולר, כאשר היקף הייצור המתוכנן הכולל לשנת 1991 יהיה 2.7 מיליארד דולר. תוספת הייצוא תהיה 180 מיליון דולר ושיעור הצמיחה הממוצע השנתי יהיה 3.4 אחוזים ואילו שיעור הגידול בייצוא יהיה בממוצע 4.8 אחוזים, בשנה.

בהתאם לתכנית, חקלאי אחד יספק מזון ל־79 תושבים וזה יהיה שיפור בשיעור 18 אחוז לעומת שנת 1985.

יעקובי מבקש להקים מוקד מיוחד למשקיעים שיקצר התהליך לחודש

מאת דני גוב

שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקובי, מנסה להחיות בימים אלה תכנית ישנה שלו מאשתקד, שנגנזה בינתיים. לפי התכנית יוקם מוקד למשקיעים, שעיקרו יהיה קיצור תהליך הטיפול במשקיעים זרים המבקשים להשקיע בישראל מפרק זמן, בלתי אפשרי של שנה וחצי לכדי חודש ימים בלבד.

לפני כשנה התקבלה החלטה בממשלה להקים מוקד למשקיעים לפי המלצת יעקובי, שלא בוצעה בגלל התנגדות משרד התעשייה המסחר שחשש מחדירה לתחומי פעילותו. ההצעה אז התבססה על רעיון להקמת מוקד שיספק לכל משקיע זר איש קשר שיבצע עבורו את כל הליכי הביורוקרטיה הקיימים כמו מיסוי, קרקע, בחירת ההשקעה הבראית וכד'. המוקד ההוא אמור היה לקום במסגרת הבנק לפיתוח התעשייה.

מאחר שההצעה נגנזה, גיבש באחרונה יעקובי הצעה חדשה שבדעתו להגישה לממשלה בקרוב. ההצעה החדשה איננה עומדת בסתירה לאינטרסים של משרד התמ"ס ויעקובי סבור שיצליח להגיע להסכם עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, כולל משרד התמ"ס.

על פי ההצעה החדשה, תוקם בבנק לפיתוח התעשייה מועצה משותפת לכל הגורמים הקשורים בהשקעות זרות בישראל והנתקלים בביורוקרטיה, שאינם יודעים כיצד להתמודד עימה.

המועצה תכלול 13 גורמים במשק ובראשה יעמוד איש משק ברסמכא. כל הצעה להשקעה מחו"ל תובא ללשכת קשר שתקום ליד המועצה וזו תהיה לשכה מקצועית שתכלול משפטן, כלכלן ואיש מנהל עסקים. היא תהיה מופקדת על קבלת ההצעות מהמשקיע הזר ותהיה הגורם הנמצא עימו בקשר מתמיד ועם המועצה מאידך.

הלשכה תבדוק את הצעות ההשקעה לפרטיהן, תבורר את ההיבטים הכלכליים ואת כל הדרוש לביצוע ההשקעה. היא תעביר לאחר הבדיקה את ההצעה למועצה וזו תצטרך לספק תוך חודש ימים את האישורים, לאחר סבב אצל נציגי כל הגורמים השותפים למועצה. לכן מעריכים במשרד הכלכלה שמשך הזמן עד לאישור השקעה יהיה חודש ימים לכל היותר ולא כשנה וחצי כמקובל היום.

איש המשק, שיהיה יו"ר המועצה, יהיה ממונה גם על לשכת הקשר המקצועית.

ישראל צורכת שני מיליארד ממ"ע מים בשנה

מאת דויד מושיוב

בשנת הכספים 1985/86 צרכה ישראל קרוב לשני מיליארד מטרים מעוקבים מים, כאשר 72 אחוז מכמות זו צרכה החקלאות בישראל – על כך מוסר השנתון הסטטיסטי החדש.

בשנה האמורה צרכה החקלאות 1,434 מיליון ממ"ע מים: התעשייה צרכה 103 מיליון ממ"ע, שהם כחמישה אחוזים מכלל צריכת המים במדינה ואילו לשימוש ביתי צרכו 450 מיליון ממ"ע מים.

מהנתונים בשנתון הסטטיסטי החדש עולה, כי מתוך כלל המים שצרכה החקלאות נצרכו על ידי הקיבוצים כ־617 מיליון ממ"ע מים, שהם כ־43 אחוז. המושבים צרכו כ־500 מיליון ממ"ע מים שהם כ־35 אחוז והשאר נצרכו על ידי החקלאות הפרטית, כפרי מיעוטים וגורמים אחרים.

בנק המזרחי מעניק תנאים משופרים לפודי המניות

בנק המזרחי משפר את תנאי תוכניות החסכון שלו ומאפשר לציבור המשקיעים ולפודי מניות ההסדר ליהנות מתנאים מיוחדים.

בתכנית החסכון „צמד תשואה" נהנה החוסך מתקופת חסכון מקוצרת של שנתיים בלבד והצמדה למדד יסודי של ספטמבר. צמד דולר מדד מועצתבתוכנית לחוסכים בריבית הצמודה בין הדולר למדד ומזכי החוסך בגבוה שביניהם.

הבנק יפתח את סניפיו בימים ד' וה' השבוע עד השעה 7 בערב למתן מידע לגבי אפשרויות ואפיקי ההשקעה השונים.

ביטוח / דן שלם

ממתינים לסוף השנה

בענף הביטוח ישנה כיום מגמה של המתנה לקראת סיום שנת 1987. המדובר הן לגבי ענף ביטוחי החיים שנמצא אמנם בגידול, אך טרם ברור מה יקרה לגבי אופי ההשקעות של חברות הביטוח בעתיד. באוצר יש כבר הרהור שני לגבי המועד לתחולת התקנות המחייבות פליסה משתתפת ברווחים.

בביטוחי המשנה יש מגמה של הסכמה בין החברות ובין מבטחי המשנה, שלא לשנות מהותית את התעריפים, במספר חברות יש אף הולה קטנה בתעריפי התווי.

בביטוח הרכב יש כיום מגמה לצמצם את מספר הקבוצות של כלי הרכב, ועדיין הדרישה להעלאת התעריף בעינה עומדת.

בלשכת סוכני הביטוח נערכים לקלוט את הסוכנים שהצטרפו באחרונה ומגבירים את פעולות ההדרכה ומספר ימי העיון לסוכנים החברים.

כלל ביטוח השתלות

קבוצת כלל ביטוח המונה את כלל ביטוח, אררט ואריה, מציעת תכנית ביטוח רפואי מקיפה המכסה גם מקרים של השתלות לב, השתלת כבד, השתלת כליות וכיסוי הוצאות טיפול בדיאליזה. וזאת בנוסף לכיסוי מחלות לב, כולל ניתוח מעקף. העלות למבוטח בן 40 הינה כ־40 שקל חדש להודש, שוהי עלות סבירה לטובית הציבור.

כלל ביטוח הגדילה במחצית השנה את הרווח המתואם שהסתכם ב־1.2 מיליון ש"ח, סכום הגבוה מהרווח של כל שנת 1986. גם בביטוח כללי היה לחברה גידול ברווח כאשר החברה מתמחה בביטוחי תעשיה, ביטוח אחריות מקצועית וגם בביטוחי הפרט.

ביטוח נגד כשלון החברות ישבע בסיכון

אלפרד גולץ יו"ר איגוד חברות הביטוח, אומר כי דרישת הסוכנים לחייב את הרשויות ליצור קרן ביטוח שתכסה את הציבור בגין נזקי התמוטטות חברות הביטוח, אינה לטובת הענף. מזה שנים אנו עמלים לבנות את דימוי הענף, החברות והסוכנים, אבל את המכות האנושות ביותר אנו סופגים מתוך הענף, אומר גולץ.

משק הביטוח מהווה 5.2% מתוצר התל"ג. הענף הוכיח את איתנותו הפיננסית גם בעתות משבר ורגישותו פחותה משאר ענפי המשק, במיתון או בגיאות כלכלית. ניתן למוער את הנזק הצפוי אם בכלל, על ידי פיזור נבון של סיכונים, בחירת מבטחי משנה טובים, הוצאות שיווק וניהול נמוכות בצד רווחיות סבירה.

תגבור מערך ההדרכה בלשכת הסוכנים

בלשכת סוכני הביטוח נערכים לתיגבור מערך ההדרכה לסוכנים. בנושאי ביטוח חיים, עיסקיים כמו ביטוחי מנהלים, דיון בנושאי חישוב פיצויי הפרישה, בצד העברת קורסים בדיני עבודה. המידע בנושאי דיני העבודה הינו חיוני למכירות נכונות של ביטוחי חיים עיסקיים.

לשכת סוכני הביטוח קלטה באחרונה יותר מ־250 חברים חדשים, והיא נערכת לטיפול בצרכיהם. במקביל, לערכת הנהלת סוכני הביטוח לקראת מאבק חריף במדיניות חברת מגדל למכור יותר ביטוחים על ידי צמצום עלויות השיווק, שמשמעותה הורדת עמלות הסוכנים. בלשכת סוכני הביטוח לא מוכנים להסכים עם מצב שבו תיפגע הכנסת הסוכן, כאשר התחרות נגרמת לא במעט מצד החברות.

הרהור שני באוצר

במשרד האוצר יש כנראה הרהור שני לגבי הכוונה לחייב את חברות הביטוח להשקיע את כספי פוליסות ביטוח החיים בשוק ההון, ללא הבטחת תשואה צמודה לאורך זמן. המפולת האחרונה בבורסה עוררה כנראה ספיקות לגבי ישימות השיטה החדשה, והאפשרות להפעילה בקרוב.

שמואל גולומב, מנכ"ל התאחדות חברות ביטוח החיים טוען, כי המפולת בשוק המניות, שפגעה גם במניות ההסדר, שהן איגרות חוב לכל דבר, וכן היתה פגיעה בצמודי המדד מראה, כי עדיין מוקדם להזיל את התקנות שלא בצורה הדרגתית. נראה כי גם המפקח על הביטוח מעלה הרהורים בנושא.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה:

הבנק הבינלאומי הרויח 32.5 מיליון ש"ח נטו

מאת מאיר תרמור

רווח נקי של 32.5 מיליון ש"ח רשם הבנק הבינלאומי בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת רווח של 14.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של 119%, כך עולה מהדו"חות הכספיים של הבנק שפורסמו אתמול.

במחצית הראשונה של השנה היה הרווח הנקי 23 מיליון ש"ח וברבעון השלישי הוא גדל ב־9.5 מיליון ש"ח, ובאותו יחס גדל גם הרווח מפעולות רגילות.

סך כל המאזן גדל ל־5036 מיליוני ש"ח לעומת 4914 מיליוני ש"ח בסוף המחצית הראשונה של השנה.

התשואה על ההון העצמי היא בשיעור של 15.3% והיחס הון עצמי למאזן הוא 6.2%. ההון העצמי של הבנק לתאריך המאזן היה 311.6 מיליון ש"ח, גידול של 10.4% בתשעת החודשים האחרונים. בפקדונות הציבור חל בתקופת המאזן גידול של כ־13% ובהלוואות לציבור היה גידול של כ־16%.

מנהלי הבנק מציינים, כי הגידול ברווחי הבנק נבע בעיקר מגידול בנפח האשראי ובפעילות העסקית הגלורית יחד עם הירידה בשעורי המס. ברבעון השלישי נרשמה ירידה במרווחים הפיננסיים, כתוצאה מעלית מדד המקורות הכספיים וירידת שערי הריבית ללווים.

התעשיינים מגבשים תכנית חדשה לחלץ את ענף המתכת מהמשבר

מאת דני גוב

התעשיינים מתכוונים לגבש תכנית חדשה, שעיקרה סיוע לענפי המתכת והחשמל שנקלעו למשבר קשה. התעשיינים, כך נודע מתכוונים לנקוט בפעולות הבאות:

שיפור סחר החוץ של ענף המתכת ויצירת קשרים עם גורמים זרים; העלאת הרמה הטכנולוגית והפריון בתעשיות הענף תוך שימת דגש על השקעות, חידושים טכנולוגיים והשתלבות בפרויקטים בינלאומיים; הרחבת הקשר עם מוסדות להשכלה גבוהה; שיפור בתנאי הסחר והתחרות בשוק המקומי ובמיוחד בתחום היצור תבכי השקעה.

יו"ר אגף המתכת בהתאחדות, דורון סמיר אומר, כי הקפאון בו מצוי הענף מחייב שינוי והערכות מתאימה.

התעשיינים מציעים שהממשלה תבצע חקיקה מתאימה במסגרתה יוזמנו חברות ממשלתיות וציבוריות לתת העדיפה בקניית תוצרת התעשייה המקומית. התעשיינים ביקשו שהממשלה תיתן אפשרות לתחרות הוגנת עם היבוא בתחום נכסי השקעות, על ידי מקורות מימון לטווח ארוך. לדברי התעשיינים על הממשלה לעודד השקעות באמצעות יצירת תנאים אטרקטיביים להשקעות חוזרות של רווחים בתעשייה תעשייתית.

התעשיינים טוענים, כי בתחום הייצוא יש לבחון ולאתר מוצרים ומערכות בעלי סיכויי יצוא טובים. לדעתם יש לשלב ביצוא מפעלים קטנים ובינוניים ולנצל טוב יותר את הסכמי של הסחר של ישראל.

הערכה לגישת בנק הפועלים להתיישבות

מאת דויד מושיוב

במגזר ההתיישבותי ישנה הערכה ושביעות רצון מגישת ההנהלה של בנק הפועלים בצורך להחיש את הטיפול בסיוע הכלכלי להתיישבות החקלאית. זאת משום שכל יום שחולף ללא מציאת פתרון מעבים ריבית על החקלאים וגורם להתדרדרות כלכלית של ישובים נוספים. כמו כן נעשים מאמצים להתגבר על מכשולים לפתרון ההסדר בין הבנק לישובים החקלאיים.

גורמי ההתיישבות החקלאית הביעו תקווה, שגם הבנקים האחרים: בנק לאומי, בנק המזרחי והבנק לחקלאות יאמצו את הגישה של בנק הפועלים וימצא הסדר לחידוש העבודה הפיננסית המסודרת בין ישוב חקלאי על כל תוריעיו מול בנק וזאת כדי להבטיח ייצור חקלאי תקין ולהבטיח את תפקודו התקין של המערכות החקלאיות וההתיישבותיות.

בבאר שבע מתנגדים לביטול הטבות במס לערי פיתוח כפי שהציע גילרמן

מאת דני גוב

בלשכת המסחר של באר שבע והנגב מתנגדים להצעתו של נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, לבטל את הפטור ממס לתושבי עיירות פיתוח. גילרמן הציע לפני כמה ימים לוועדת ששינסקי, הבוחנת את הרפורמה במס הכנסה, לבטל הקלות במס לתושבי עיירות פיתוח במסגרת שורת הצעות לביטול פטורים שהעלה.

שלמה שגב, נשיא לשכת המסחר בבאר שבע והנגב, שהשתתף בישיבת האיגוד הארצי, שדנה ברפורמה במס, הביע במהלכה התנגדות לביטול הפטור בסך 50 מיליון שקל לישובים באזורי פיתוח. שגב רואה, כך הוא אומר, השיבות רבה במתן עדיפות כלכלית לאזורי הפיתוח, בפרט בנגב ובגליל, ובשום פנים ואופן אין לבטל, לדבריו, את ההקלות במיסים הניתנות כיום. אדרבא, אומר שגב, יש לפעול בכל האמצעים לעידוד מעבר תושבים ממרכז הארץ לאזורי פיתוח על ידי הרחבת התשתית התעשייתית, מתן הלוואות נוחות ובעיקר עידוד משקיעים מקומיים וזרים באמצעות הענקת פטור ממס הכנסה ל־5 שנים ראשונות.

שגב אומר, כי יסכים לביטול ההנחות במס לאזורי הפיתוח, רק בתנאי ולאחר שתתקבל הצעת הלשכה להפחתת שעורי המס בשעור ניכר.

יצוא ענף הכימיה השנה יגדל ב־40% ל־135 מיליון דולר

התעשייה הפטרוכימית בוחנת השקעות בהיקף של כ־250 מיליון דולר

מאת דני גוב

יצוא ענף הכימיה יסתכם השנה בסך כולל של 135 מיליון דולר. זהו גידול של כ־40% ביצוא ענף זה לעומת היקף היצוא אשתקד.

הגידול ביצוא ענף הכימיה מתרחש לגמרות, שהשנה נרשם גם גידול במכירות לשוק המקומי, עקב הביקוש הער מענף מוצרי הפלסטיק.

אוהד אורנשטיין, מנהל חטיבת הכימיה במשרד התעשייה והמסחר אומר, כי לאחר מספר שנים בהן סבלה המערכת הפטרוכימית בעולם מרווחיות נמוכה, ההחלה אשתקד התאוששות מחירים שנמשכה גם השנה.

התעשייה הפטרוכימית בוחנת עתה סדרת השקעות בענף בהיקף כולל של כ־250 מיליון דולר. בין השאר מדובר בהשקעה לייצור פוליפרופילן, חומר גלם בסיסי לענף הפלסטיקה המיובא כיום בהיקף של למעלה מ־30 מיליון דולר בשנה ונמצא בקצב גידול מתמיד.

עם סיום ההשקעות המתוכננות יוכפל כושר הייצור של ענף הפטרוכימיה המקומי.

בנק הפועלים מכר נכסים ב־2.5 מליון דולר

בנק הפועלים מכר בחודש האחרון שישה נכסים וכהם סניפי בנק בסכום כולל של 25 מיליון דולר, במסגרת מדיניותו לצמצום האחזקה בנכסים שאינם דרושים לפעילותו השוטפת.

בחמשת החודשים האחרונים מכר הבנק 13 נכסים בסכום של כ־4 מליון דולר.

בחודש האחרון נמכרו סניפים ברמת השרון, צפת, גבעתיים, רמת־גן ומחסנים בירושלים ורחובות.

הערכה: החורף יותקנו כ־10,000 מזגנים לרכב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

החורף צפויה הסתערות על החברות המתקינות מזגנים לרכב. אריה אמיתן, מנכ"ל חברת "פילקר" מעריך, כי במהלך החורף הקרוב יתקינו בעלי הרכב כ־10,000 מזגנים בכלי רכבם.

לדברי אמיתן בחודשי החורף כ־75% מכלל התקנות המזגנים במכוניות הם בכלי רכב של מפעלים, חברות מסחריות ומערכת הבטחון. הסיבה העיקרית לביקוש הער בחודשי החורף, היא מחירים הזול של המזגנים בחורף, המוזלים בשעור שבין 10% ל־20%. כן מדובר בהתקנה מיידית בדרך כלל, בעוד בחודשי הקיץ יש להמתין כשבועיים.

אמיתן מעריך, שבכלל שנת 1987־88 יותקנו בארץ כ־40 אלף מזגנים לרכב - עלייה של כ־33% לעומת השנה הקודמת בה הותקנו כ־30 אלף מזגנים.

תכנית חסכון חדשנית לעצמאים ולבעלי מלאכה בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל מסלול חסכון חדשני ובלעדי לבעלי מלאכה, לבעלי מקצועות חופשיים ולעצמאים אחרים, המיועד למימון השקעות ברכישת ציוד, בשיפוצים ולהשקעות אחרות.

המסלול החדש משלב חסכון בהפקדות חודשיות לתקופה של 3–5 שנים עם זכאות לקבלת הלוואה בתנאים מועדפים החל במועד תחילת החסכון. לשם מימון השקעות מיידיות. ההלוואה תינתן בתנאי הצמדה למדד או כהלוואה במט"ח – לפי בחירת החוסך.

החוסך יוכל להפקיד במסגרת המסלול החדש, בתכנית חסכון הצמודה למדד, או לדולר, או לסל המטבעות וליהנות מהתנאים הרגילים של התכנית.

בנוסף, זכאי החוסך להלוואה צמודה למדד בריבית מועדפת של 9.6% לשנה בסכום של עד 25,000 דולר, בהתאם לסכומי הפקדותיו בתכנית. לחלופין, יוכל החוסך לקבל הלוואה במט"ח מקור אשראי למימון ציוד בריבית „ליבור" בתוספת 5% לשנה. תקופת ההלוואה תהיה זהה לתקופת החסכון, והיא תיפרע בתשלומים חודשיים שווים.

בתום תקופת החסכון ולאחר פרעון ההלוואה הראשונה, יהיה החוסך זכאי לקבל הלוואה נוספת בגובה סכום החסכון שלו.

מעות / איתן יעקובסון

כדאי להשקיע את ההקצבה במטבעות אירופיים

נוסעים לחו"ל, היוצאים ליעדים זולים יחסית ולתקופות קצרות, מתלבטים אם לקחת את כל ההקצבה של 2000 דולר לנפש. כמרכן קיימת התלבטות באשר לסוג המטבע שכדאי לרכוש. אם אתם חושבים ששער הדולר ירד בעולם לעומת המטבעות האירופיים ואם אתם מניחים שיהיה פיחות בשקל בחודשים הקרובים – כדאי לכם לקנות את כל ההקצבה במט"ח אירופי. מדוע? כי תוכלו להחזיק במטבע גם כשתחזרו. חוק הפיקוח על מט"ה פוטר אותך מלהציע לסוחר מוסמך מט"ח שברשותך עד 2000 דולר או שווה־ערך ל־2000 דולר.

כאשר יארע פיחות – אתם תמירו את המט"ח שברשותכם לשקלים בבוקר שלמחרת הפיחות בשער נוסף הכולל את המס בשיעור 15% ששילמתם לרגל הנסיעה. כך תקבלו פיצוי מלא על הפיחות ואולי גם על התחזקות אפשרית של המטבעות האירופיים לעומת הדולר. כמו־כן תוכלו לקנות בשקלים שלכם מניות הסדר למשל בתשואה גבוהה המאפיינת אותן לאחר פיחות. ייתכן שקניית מניות ההסדר במחיר נמוך כדאית, כי הממשלה תפדה אותן באוקטובר 1988 במחיר גבוה יותר. בהפרש תממנו אולי חלק מהנסיעה הבאה שלכם לחו"ל. נסיעה טובה!

להחזיר דולרים לחשבון פיצויים – ולקנות מטבעות אירופיים

חוק הפיקוח על מט"ה מאפשר לשוב ולהפקיד מט"ח שנמשך בפקדון פיצויים, תוך שנה מיום שנמשך, אם לא נעשה בו שימוש או לא הומר למטבע ישראלי.

האם כדאי להפקיד את המט"ח? אם יש ברשותכם דולרים תוכלו להמירם למטבע אירופי כלשהו, אם אתם מניחים ששער הדולר ירד לעומת המטבעות האירופיים. אם אתם מעוניינים בריבית גבוהה תוכלו להמיר את הדולרים למשל ללירות סטרלינג. הריבית בפקדונות הפיצויים פטורה ממס. אם תחזיקו בעו"ש – תוכלו לעבור ממטבע למטבע לפי שיקוליכם.

אם תחזיקו במט"ח ותעבור שנה מיום המשיכה לא תוכלו להפקידו בחשבון פיצויים. במקרה כזה תוכלו להחזיק מט"ח עד 2000 דולר לנפש, אך בלי לקבל ריבית. אם יש ברשותכם יותר מ־2000 דולר לנפש – עליכם להמירם לשקלים בבנק.

יש לזכור שלצורך נסיעה לחו"ל תוכלו למשוך מחשבון הפיצויים 1800 דולר או שווה ערך במטבע אחר ללא עמלת רכישה של 1% וללא היטל נסיעות של 15%.

לסיכום, אם תפתחו פקדון פיצויים במטבע אירופי נושא ריבית גבוהה תוכלו להרוויח את הפיחות האפשרי בשקל, את הפיחות הצפוי בערך הדולר וכמובן את הריבית הגבוהה.

להפקיד בפת"ם אירופי

לפי הוראות הפיקוח על מט"ח, תושב ישראל שקיבל במתנה או בירושה מט"ח מתושב חוץ חייב להפקידו בחשבון פת"ם בישראל או להמירו לשקלים בבנק. מסקנה: בכל מקרה מדינת ישראל רוצה את המטבע הקשה. ועוד דבר, עקב הקיפאון האפשרי בסיוע מארה"ב היא תרצה אותו עוד יותר.

אם אתה מניח, שערך הדולר ירד לעומת המטבעות האירופיים ושיהיה פיחות בשקל אתה יכול להפקיד את המט"ח שלך בפת"ם ולקנות את המטבע שאתה רוצה – לפי שיקוליך.

אם תפקיד את המט"ח שלך בפת"ם ביוהר, תיהנה מריבית פטורה ממס על פקדון לשנה – או מהאפשרות להחזיק אותו בחשבון עו"ש הצמוד למטבע שבחרת.

הנה כי כן, יש לך השקעה שאינה הסופה לתעתועי הבורסה.

המקדמות לשנת המס 1988

שנת המס 1988 עומדת בשער. בראשיתה של שנה זו ישלחו שלטונות המס פנקסי מקדמות חדשים לנישומים. מרבית הנישומים במשק משלמים מקדמות לפי שיטת אחוז קבוע מהמחזור. כיצד ייקבע שיעור המקדמות? בעיקר על בסיס הדו"ח השנתי לשנת המס 1986. האחוז הוא תוצאה של המס המגיע חלקי המחזור העסקי.

לדוגמה: הכנסה בשנת המס 1986 – 20,000 ש"ח.

מס מגיע – 4,000 ש"ח.

מחזור – 80,000 ש"ח.

אחוז המקדמות – 5%.

ומה עוד? שיעור המקדמות יהיה גבוה יחסית, מאחר שהוא מבוסס על שיעורי המס שהיו נהוגים בשנת המס 1986 טרם הפעלת הרפורמה במיסוי בשנת המס 1987.

נישום שיהיה סבור שהיתחשב בהכנסתו הטוספת ובשיעורי המס הנהוגים כעת – המקדמה גבוהה עבורו – יוכל לפנות לפקיד השומה בבקשה להקטנת שיעור המקדמות.

אולם, עליו לקחת בחשבון שאם בהכנה תתברר בסוף שנת המס 1988 כבלתי מוצדקת, יוטלו עליו קנסות לפי סעיף 190 (א) (2) לפקודת המס. קנסות אלה מוטלים על סכום המקדמות שהנישום היה צריך לשלם, ולא שילמם בפועל עד סוף השנה בגלל ההקטנה.

לא כדאי להשקיע בקרנות המתמחות בשקלים

ליחיד לא כדאי להשקיע בקרנות נאמנות המתמחות באפיקים שקליים. מדוע? קרנות הנאמנות משלמות 35% מס על הריבית שהן מקבלות עבור פקדונות שקליים. לדוגמא: אם הן מקבלות 15% ריבית בחישוב שנתי, אז הנטו שלך הוא 10% בלבד.

את הריבית הזו תוכל לקבל ללא תיווך קרנות הנאמנות, שגובות עמלה, שבאה לידי ביטוי בפער בין מחיר הקנייה של תעודת ההשתתפות ובין מחיר הפדיון שלה.

ומה עוד? מצב הנזילות הכללי של קרנות הנאמנות אינו טוב בימים אלה של ירידות בבורסה, פדיונות של תעודות השתתפות וצורך לקלוט היצעים במניות. גם זאת סיבה להתרחק קצת מהקרנות – בפרט אם בחרת להשקיע בשקלים.

תוספת שכר בשל הפחתת העלות למעסיק

בימים האחרונים מתקיימים דיונים באוצר על הפחתה נוספת בעלות העבודה של המשכירים למעסיקים. המגמה המסתמנת היא הפחתה צפוייה של כמה אחוזים בדמי הביטוח הלאומי שמשלמים המעסיקים.

לשכיר שמתקבל לעבודה על בסיס של הוזה אישי כדאי להכניס סעיף שיאמר שאם תהיה הפחתה של אחוז מסויים בעלות העבודה למעסיק, אזי אותה הפחתה תינתן לעובד כתוספת לשכרו. לסיכום, אם המעביד זקוק לך הוא יסכים לסעיף זה.

מכירת דירה בחו"ל – חייבת במס

סעיף 88 לפקודת המס מחייב במס רווחהון מכירות נכסי מקרקעין בחו"ל שנמכרו ע"י תושב ישראל. מדובר גם על דירת מגורים.

ומה עם הפטור לפי חוק מס שבח?

חוק מס שבח חל בישראל ובשטחים. זה היה טריטוריאלי. חוק מס שבח לא חל בחו"ל.

ואם אני מוכר זכות חזקה במקרקעין?

אם זה לבגורים זה פטור ממס רווח הון. אם זה לצרכי עסק זה חייב במס רווחהון. ההבחנה נכונה לגבי ישראל וחו"ל כאחד.

פרויקט גדול של הקמת מארינה ומלונות מתוכנן לקום בחוף עכו

מאת דני גוב

פרויקט גדול של הקמת מארינה ומספר מלונות אמור לקום בהופה של עכו. אלי דהקסטרו ראש העיר, אומר לסופר "דבר", כי עכו עוברת בימים אלה מהפכה של מעבר מעיר תעשייה לעיר של תיירות.

לדברי דהקסטרו, בנסה שר הכלכלה, גד יעקובי, לשדך בין פרנסי העיר לבין היזם ואיש העסקים הבריטי שהשקיע רבות באילת, דיויד לואיס, כדי שזה יבצע השקעות גם בתשתית התיירותית של עכו.

דהקסטרו אומר, כי במארינה שתוקם יהיה מקום ל־550 כלי שייט בנוסף למארינה הקיימת כבר כיום במקום. כן יוקמו לאאורך החוף כמה מלונות וזאת

בסוף שתשתית המלונות בעכו כיום לוקה בחסר.

יצוין, כי הממשלה החליטה לפני כארבעה חודשים על הקמת ועדה בינמשרדית, שבראשה עומד מנכ"ל משרד התיירות, רפי פרבר, האמורה לתכנן כיצד להפוך את עכו תוך הזמן הקרוב לעיר תירות בינלאומית.

ההשקעה בפרויקט התיירות העתידי אמורה להסתכם בכ־10 מיליון דולר, רובו של הכסף יבוא ממשקיעים זרים ובינונים מקומיים, בעירך דהקסטרו.

משרד התיירות דורש הנחות במחירי קרקע לפרוייקטים תיירותיים

מאת דויד מושיוב

משרד התיירות תובע לקבוע את מחירי הקרקעות למפעלי תיירות בשעורי ההנחות הזהים לאלה שנקבעו למפעלי תעשייה.

בתזכיר שהוגש על ידי שר התיירות לממשלה, בו הוא דורש לעודד את מפעלי התיירות ואת התשתית התיירותית בישראל לשם הגדלת מספר התיירים הבאים לישראל, קובע השר סוריה, כי אין הצדקה לאפלייה לרעה של מפעלי התיירות בקביעת מחירי קרקע ובכור עירוני. השר מציע לקיים את ההסדר הקיים בזה. שנים רבות בתעשייה המאפשר מתן הנחות במחירי הקרקע והחליהו גם על מפעלי תיירות.

התזכיר מדגיש, כי אין הגיון כלכלי בכך, שמשקיע בבלון בשפה רבון או בבית שאן ישלם את מלוא מחיר הקרקע שנקבע על ידי המשאי המכשלתי.התרומה של בלון במצפה רמון או בבית שאן לכלכלה הישוב הסובב לא פחות מתרומתו של מפעל תעשייתי באותם ישובים.

שערי מטבע חוץ ביום 27.10.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר אה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5767	1.5963	1.5772	1.5968	1.5762	1.5960	1.5865
1 מארק גרמני	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8893	0.9003	0.8889	0.9000	0.8884	0.8996	0.8943
1 ליש"ט	2.59	2.71	2.61	2.74	2.61	2.74	2.6630	2.6962	2.6607	2.6939	2.6610	2.6945	2.6777
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2648	0.2681	0.2655	0.2688	0.2651	0.2684	0.2670
100 ינים יפאניים	1.09	1.13	1.09	1.14	1.09	1.14	1.1111	1.1249	1.1109	1.1248	1.1107	1.1247	1.1169
1 גולדן הולנדי	0.77	0.81	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7901	0.7999	0.7899	0.7998	0.7888	0.7987	0.7946
1 פרנק שוויצרי	1.05	1.10	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0781	1.0915	1.0777	1.0911	1.0762	1.0897	1.0840
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2511	0.2542	0.2511	0.2542	0.2507	0.2539	0.2523
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2393	0.2423	0.2396	0.2426	0.2392	0.2422	0.2412
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2314	0.2343	0.2317	0.2346	0.2314	0.2343	0.2329
1 מארק פיני	0.36	0.37	0.36	0.38	0.35	0.38	0.3661	0.3706	0.3666	0.3712	0.3659	0.3705	0.3687
1 דולר קנדי	1.17	1.22	1.18	1.23	1.17	1.23	1.1949	1.2098	1.1966	1.2115	1.1954	1.2104	1.2033
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.08	1.15	1.07	1.15	1.1056	1.1193	1.1067	1.1226	1.1044	1.1183	1.1136
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7757	0.7854	0.7773	0.7870	0.7778	0.7876	0.7819
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.43	0.44	0.41	0.44	0.4241	0.4293	0.4264	0.4317	0.4256	0.4309	0.4258
10 שילינגים אוסטריים	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2614	1.2770	1.2637	1.2795	1.2611	1.2770	1.2705
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.26	1.20	1.28	1.20	1.29	1.2299	1.2452	1.2292	1.2446	1.2299	1.2454	1.2366
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	—	—	1.8437	1.8667	—	—	1.8545
1 דינר ירדני	4.36	4.62	4.47	4.75	4.38	4.68	1.8424	1.8653	—	—	—	—	4.5215
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0499
1 לירה מצרית	0.67	0.71	0.66	0.70	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7298

مكان الأصل

هكذا من الأصل

הצאצאית ה־101 נולדה למשפחת מרים בן שלום – פחות משבוע אחרי שמתה בת 110

מאת חנה מאר כופרת „דבר" בשרון

הצאצאית ה־101 של מרים בן־שלום, שמתה בשבוע שעבר בנתניה בת 110, נולדה אתמול. מרים הקאיירה שישה בנים ובנות ו־100 נכדים ונינים.

כבר לשעה 7 בבוקר אתמול, כאשר בני משפחת בן שלום, היושבים שבעה על מות האם הישישה, קוראים את הכתבה הבלעדית של סופרת „דבר" בסרוק על מות מרים, צילצל הטלפון. על הקו היה בעלה הנרגש של אחת מנכדותיה, שטילפן מבית החו"לים ברזילי באשקלון ובישר על לידת נינה נוספת למשפחה.

הנינה היא בתם של דוד ונירה צרפתי מאשקלון. נירה היא בת הזקונים של רחל, שהיא בת הזקונים של מרים. לנירה ודוד עוד שתי בנות.

הנינה החדשה תיקרא דגנית ולא על שמה של מרים. זאת, על פי בקשתה של הישישה לפני מותה שלא לעשות זאת לאחר־מותה, במסורת יהודי תימן: נהוג לקרוא את הילוד על שם החי בלבד.

הסבתא בסיפור זה, רחל, בתה הששית של מרים, זכתה לכינוי „אם החיילים בירושלים". היא עובדת מצטיינת בבית החייל בירושלים ואף זכתה בתואר זה. הטקס ייערך בקרוב.

הגורות בטיחות בערים ו„הכן רכבך לחורף" – מיום ראשון

מאת אריה אדר
כתב „דבר"

המבקרים במוסכים ירדו ב־25 אחוז, מסרו אתמול ראשי איגוד המוסכים אריה מטוס וצבי פיק. ראש מינהל הבטיחות איתן בן־יהושע אמר כי זו אחת הסיבות לריבוי התאונות בשנתיים האחרונות.

הדברים נאמרו במסיבת עיתונאים לקראת פתיחת מבצע הכן רכבך לחורף והמצבה לחגור חגורות בטיחות גם בשטח בנוי מיום א' הקרוב.

בן־יהושע צופה כי חגירת החגורות גם בערים יפחית את מספר הנפגעים ב־30 אחוז בשנה: לא ייהרגו 15 בני אדם ולא ייפצעו 100 קשה ו־500 קל מקרב נוסעי המכוניות. עוד אמר כי 80 אחוז מהתאונות מתרחשות בשטח בנוי וב־60 אחוז מהן מעורבת חזיתה של מכונית אחת לפחות. בכל המקרים הללו עשויה חגורת הבטיחות להקטין את מידת הפגיעה בנוסעי המכונית שחזיתה נפגעה.

ראשי איגוד המוסכים אמרו כי במבצע הכן רכבך לחורף אשתקד נמצאו ליקויים בטיחותיים בדרגות חומרה שונות ב־35 אחוז מכלי הרכב שנבדקו. הם מסבירים את הירידה בביקור במוסכים במחירים הגבוה של חלפים. 75 אחוז מן החשבון המוגש ללקוח הוא על חלפים ורק 25 אחוז על עבודה, בעוד שבחו"ל מקובל יחס של 50־50, אמרו.

במלאות 70 שנה להצהרת בלפור הוגש אתמול ליו"ר הכנסת שלמה הלל הנוסח המקורי של ההצהרה, שהיה באגף האוספים המיוחדים של הספריה הלאומית הבריטית. הגישו נציג הספריה טים ברנט (משמאל) ומנכ"ל הסוכנות שלמה גזית שסייע בהבאת המסמך, שיוצג בחגיגות ה־40 למדינה (צילום: יצחק הררי)

500 חיילים בודדים מאומצים בקיבוצים

מאת שמעון ויים, סופר „דבר"

כ־500 חיילים בודדים מאומצים כיום בקיבוצים ברחבי הארץ וזוכים למשפחות מאמצות ולבית חם הדואג לכל מחסורם. לדברי יהודה סל, האחראי על קליטת החיילים הבודדים בתנועה הקיבוצית, יש ביכולתם של הקיבוצים לקלוט מספר כפול של חיילים.

באחרונה, מסתבר, בעקבות הגידול הרב בפניות חיילים בודדים להתקבל כמאומצים בתנועה הקיבוצית, הוחלט להקים מדור מיוחד לאימוץ חיילים במסגרת ברית התנועה הקיבוצית. מספר הפניות מגיע לעשרות רבות מדי חודש.

בראיון המתפרסם בבטאון ברית התנועה הקיבוצית מציין סל, חבר רמת יוחנן, כי החיילים המאומצים אינם צריכים לעבור תהליכי בדיקה והיכרות כפי שעוברות משפחות המבקשות להיקלט בקיבוץ. הוא מציין כי החיילים הבודדים המאומצים בקיבוצים מתחלקים לשתי קבוצות: האחת מורכבת מבני יורדים ועולים חדשים שמשפחותיהם אינן בארץ והשניה מורכבת מחיילים שבאו ממשפחות שאינן מתפקדות כראוי.

מתברר כי מספרם של החיילים הבודדים גדל באורח משמעותי בתקופה האחרונה ומשום כך גם הוחלט בברית התנועה הקיבוצית להקדיש יותר מאמצים ואמצעים לשם כך, למרות המצב הכלכלי הקשה במרבית הקיבוצים.

יצויין כי מקצת מהתקשרויות האימוץ נתקלו בקשיים וחיילים בודדים נאלצו לעזוב את הקיבוצים, אולם חלק ניכר ממאות החיילים המאומצים בקיבוצים פונים בשלהי שירותם הצבאי לקיבוץ המאמץ בבקשה לקבלם כמועמדים וכחוזרים בקיבוץ.

מצב בריאותה הכללי של אידה נודל תקין – הערכה זו מסר אתמול ד"ר יצחק קיברין מבית החולים הדסה הר הצופים בירושלים לאחר סידרה של בדיקות. בשלב הבא תשוב נודל לבית החולים לקבלת דו"ח מפורט על מצב בריאותה. במהלך הבדיקות אתמול הגיעה לבית החולים שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו וברכה אותה. כאן נראית אידה על אופני כושר (צילום: יצחק הררי)

נתפסה ספינה תורכית עם 5700 טונה חשיש

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מטען של 5700 טונה חשיש נמצא על ספינה תורכית שהיתה בדרכה מטריפולי שבלבנון לפורט סעיד במצרים. הספינה מוחזקת בידי המשטרה בנמל אשדוד ונגד ששת אנשי צוותה הוצאו פקודות מעצר ל־15 יום.

הספינה, שנפגשה בלב ים עם ספינת דיג, נעצרה ביום ששי על ידי ספינת חיל הים ובחיפושים התגלו 133 אבובים מכוסים בשקים שהכילו את הסם.

לאחר שהסתבר שמסעה אינו קשור בפעילות חבלנית, הורה מפקד ספינת חיל הים לקברניטה להפליג לנמל אשדוד. ששת הימאים יועמדו למשפט והסם יושמד.

„גידול מדהים" בצריכת חשמל

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מועצת המנהלים של חברת חשמל ביקשה בימים אלה לקבל מהנהלת החברה הערכה ומסקנות על ההשלכות שיהיו למשק מ„הגידול המדהים" שחל בצריכת החשמל השנה שהסתכמה ב־6.4 אחוזים לעומת 3.1 שנה קודם.

הגידול בצריכה בקצב מוגבר החל במחצית השניה של 1986/7 והא בכל מגזרי המשק למעט משק המים. בולטת במגמה זו הצריכה הביתית המסתכמת בגידול של 15.3 אחוז לעומת 14 אחוז בצריכה הפרטית הכוללת.

מועצת המנהלים מבקשת את המסקנות כדי לעמוד על יכולתה של החברה לספק את הביקוש ועל האמצעים הטכנולוגיים והכלכליים שתצטרך להפעיל לאור המצב החדש.

השוטרים הפעילו כוח על אלפרון בשירותים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

יעקב אלפרון (35), תושב גבעת שמואל, המוכר כאב בית הדין של העולם התחתון, נעצר אתמול על ידי בלשים של משטרת מחוז תל־אביב בהיכל המשפט ברחוב ויצמן לאחר שהתנגד לחיפוש על גופו בעת שקלה למשפטם של שני האב"ל הרצל אביטן ויעקב סמס.

בלשים ואנשי משמר הגבול שומרים על בית המשפט מאז החל המשפט. אתמול, כשהגיע אלפרון, עורר הדבר עצבנות בקרב הבלשים והם החלו לעקוב אחריו. כשהבחינו בכך ... לחדר השירותים. הם דלקו אחריו ולאחר שהתנגד לחיפוש על גופו ואף התנגד למעצר, התגברו עליו תוך הפעלת כוח. ... שוטרים ואלפרון עצמו נחבלו מן ההתגוששות.

על גופו לא נתגלה כל חומר חשוד. הוא נעצר להקירה ויובא בפני שופט.

הדוכס קארל פון וירטמברג בחנוכת קתדרה באונ' חיפה

הדוכס מווירטמברג.

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

הדוכס קארל פון וירטמברג, הטוען לכתר של מדינת באדן־וירטמברג בגרמניה המערבית, וחתנו של אנרי דה אורליאן, הדוכס של פאריס הטוען לכתר צרפת, הגיע השבוע לישראל להשתתף בחנוכת הקאתדרה באוניברסיטת חיפה על שם גוטליב שומאכר, טמפלר, מגדולי הבונים וטובי החוקרים בארץ בסוף המאה שעברה ובראשית המאה ה־20. הדוכס מלווה על ידי פרופ' הלמוט אנגלר, שר המדע והאמנות במדינת באדן־וירטמברג.

הקשר של הדוכס לאירוע באוניברסיטת חיפה מקורו בתנועה הטמפלרית שנוסדה בכפר קורנטל בוירטמברג במאה ה־19 ונתמכה על ידי בית המלוכה שלה. אגב, באותו כפר נוסדה גם הכת המיסיונרית של אמה ברגר אשר רכשה בשנים האחרונות קרקעות רבות בישראל. לדוכס אין מושג על כת זו והוא מסתייג מפעילות מיסיונרית במדינת ישראל. הוא מבקר כאן לראשונה. בידרן היה ב־1958, טלל במזרח־ירושלים.

הדוכס קארל, בן 51, נשוי ואב לששה ילדים. „אשתי ואני אוהבים ילדים וזו הסיבה היחידה שאנחנו משפחה ברוכת ילדים. אין לכך קשר לאמונה דתית או למסורת מלכותית", הוא מסביר. בכורו בן 26 ובתו הצעירה בת 10. שלושה מבניו שירתו או משרתים בצבא ואף זכו בדרגת קצונה. אולם הנסיכה במשפחה היא עולם העסקים.

הדוכס קארל עוסק באלקטרוניקה, בחקלאות, בבנייה ובתחומים אחרים. כמו כן הוא פעיל בעניני ציבור.

חרף יחסיו הטובים עם המשטר בגרמניה, יש לו דעה ברורה באשר לתפקידם של בתי מלוכה. הוא מציין שבעבר, בזמן שלטון מלכותי־פיאודלי מובהק, פעלה בגרמניה גם ברית האגוה בעלת משטר רפובליקאי. לכן אין סיבה שגם בעת הזדשה לא תפעל מלוכה אם העם חפץ בכך. מלך ספרד חואן קארלוס יכול לשמש דוגמה טובה לכך.

גורלה של משפחת המלוכה מבית וירטמברג לא שפר בתקופת הנאצים. הדוכס סיפר שאמנם מבניה בנין יורש העצר של הקיסר וילהלם השני ציפו בתמימותם שהיטלר יחזיר אותם לכס המלוכה. המשפחה היתה אנטי־נאצית מלכתחילה. לכן הוגלה אביו משטוטגרט לטירתו במדינה והיה כמעין מעצר בית. דודו של הדוכס גויס לצבא ב־1939 לתשעה ימים בלבד ואחר כך הורד מדרגת רב־טוראי לטוראי ונרדף על ידי הנאצים. המשפחה השתקמה רק אחרי חיסול המשטר הנאצי.

הדוכס השר השתתפו אתמול בטקס חנוכת הקאתדרה שתעסוק בהוראת חלקו של העולם הנוצרי בארץ. מייסד הקאתדרה פרופ' אלכס כרמל מסר שלפני חודש נחנך באוניברסיטה מכון לחקר פעילות הנוצרים בארץ החל מהמאה ה־19.

„אנו כשירים למות בלבנון אך לא לקבל רשיון נהיגה"

מאת אריה אדר
סופר „דבר"

קבוצת תלמידי תיכון בתל־אביב מתארגנים להפגנה נגד התורים במשרדי הרישוי ונגד שביתת מורי הנהיגה. „אנחנו כשירים למות בלבנון, אך לא לקבל רשיון נהיגה", אמר אחד לסופר „דבר" מבאורגני ההפגנה, שביקש לא להזדהות.

שביתת מורי־הנהיגה אינה מלאה לפי שעה ובמשרד התחבורה מתגבר את האזורים שבהם ממשיכים המורים להגיש את תלמידיהם למבחנים. כך תוגברו משרדי הרישוי בירושלים, בעפולה, בקריית שמונה, בבית שאן, באשדוד ובאשקלון. בו בזמן נמשכים המגעים בין ארגון בתי הספר ובין משרד התחבורה במאמץ להגיע להבנה.

נראה כי משרד התחבורה משהה את החלטתו ... להחלטת מורי־הנהיגה ... כי המגבים הירושלמים ישברו את השובתים, אולם מארגון בתי הספר לנהיגה נמסר כי הירושלמים יצטרפו לשביתה ביום א'. הירושלמים אומרים כי החליטו להמשיך בעבודה עוד כמה ימים כדי לאפשר לתלמידים, שכבר נקבע להם תור, לקבל רשיון נהיגה.

„אנחנו יודעים שקיפסנו על עץ גבוה", אמר אמש יו"ר ארגון בתי־הספר לנהיגה אברהם אלחריף, „אולם אין לנו ברירה. הדברים הגיעו להתפוצצות. ... לעמוד בקיום ... התארגנות, ... שאינו בצליח להסדיר מועד קרוב למבחן, אפילו במקרים מיוחדים, לכשל כאשר התלמיד עומד בפני גיוס.

דה קסטרו דורש להבהיר מי בעל הבית בפסטיבל עכו

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

ראש עיריית עכו אלי דה קסטרו האשים אתמול את הנהלת הפסטיבל לתיאטרון אחר בחוסר תפקוד תוך מתן יד למעורבות פוליטית בעת הפסטיבל.

במכתב לשר החינוך יצחק נבון הסביר ארגוני הפסטיבל כותב ראש העירייה והוא גם חבר הנהלת הפסטיבל) כין השאר: „יש להבהיר באופן הברור ביותר מי בעל הבית ומי נותן ההוראות במהלך האירוע. האם לכנכ"ל הפסטיבל מגרט לעשות ככל העולה על רוחו או שהוא כפוף להנהלת הפסטיבל".

דה קסטרו גם מבקר בחריפות את האישור שנתן מנכ"ל הפסטיבל אבי יפרח למפ"ם להקים בעכו „סוכת שלום", דבר „שנתן פתח למעורבות פוליטית בתוך הפסטיבל". כן ביקש ראש העירייה כי להבא יינתנו לעירייה סמכויות יותר במעורבות ובקביעת תוכן ההצגות.

★ מפעלנו הסדר סיאפסור אספקת כוצרים ל־1350 לקוחות בת.ב שסילבו תבורתם אך לא קיבלו אותם בעקבות התמוטטות החברות המאוגדות בב.ת.ב – כמרו אתמול משה שמעון, יו"ר הבורצצה לצרכנות, ועו"ד אילן שביב, מפרק החברות במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב.

★ גשר קילו יוקם על פסי הרכבת ביציאה הדרומית באשדוד. החברה הלאומית לאספקת פחם תשתתף ב־40 אחוז מהוצאות עלותו, המוערכות ב־20 עד 25 מיליון דולר. חברות אחרות, שיתתפו במימון תהיינה „ביגיקלים לישראל" ורשות הנמלים המשתמשות במסילה.

עוד הרוג בצומת מגידו

מאת יצחק מרידור
סופר „דבר" בעמק

צומת מגידו גבתה אתמול כוחר דמים נוסף: עוד אדם נהרג וארבעה נפצעו כשטנדר פולקסווגן בעל קבינה כפולה, שהסיע פועלים תושבי הכפר מיסלון ליד ג'נין, לא עצר ב„עצור" ופגע במשאית שהגיעה מכיוון תל־אביב. כל הנפגעים היו כפריים.

גם בשבוע שעבר היתה במקום תאונה קטלנית.

הדתיים עשויים לפרוש מעת"א

מאת נתן רועי
סופר „דבר" בתל־אביב

עו"ד מנחם כסוק, ראש הסיעה הדתית בעיריית תל־אביב, הודיע אתמול כי הוא מתכוון לפרוש עם הסיעה הדתית מהקואליציה העירונית כבר בחודש בקרוב.

בשיחה עם סופר „דבר" אמר כי „כלה ונחרצה" עם הסיעה לעשות זאת בגלל שורה של תופעות שאינן עולות בקנה אחד עם תנאי הקואליציה לרבות חילול שבת, העיכוב בבחירת רב ראשי ואי־הקצאת משאבים מספיקים לתרבות תורנית בעיר.

אסירי מעשיהו הציעו למפקד הכלא למצוא גונבי מכוניתו

מאת נתן רועי
סופר „דבר" לענייני משטרה

מכוניתו של מפקד מתקן מעשיהו, תת־גונדר יצחק ניר, נגנבה אור לאתמול. אסיריו הציעו לו סיוע באיתור המכונית.

ניר החנה אתמול את מכוניתו, „סיירה" שמספרה 3300177, בבני־ברק. כשחזר בבוקר לא מצא אותה והתלונן במשטרת מרחב דן. כשהגיע לכלא הציעו לו, כאמור, האסירים לעזור בתנאי... שישחררם לעבודה.

אפרים עברון יפרוש ב־1988

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

נשיא אוניברסיטת חיפה אפרים עברון הודיע אתמול למושב חבר הנאמנים של האוניברסיטה כי עם סיום מועד כהונתו ב־31 במאי 1988, לא יעמיד את עצמו לבחירה מחדש.

עברון, שהפתיע רבים מחברי המושב, לא נימק את החלטתו. נודע כי בשלושת הימים האחרונים השתדלו בכירי הפרופסורים באוניברסיטה וחברים בחבר הנאמנים להשפיע עליו לשנות את דעתו, אך ללא תוצאות.

ההתמודדות הראשונה תהיה בבת ים

מאת עזרא גבאי
סופר „דבר"

התמודדות ראשונה של מועמדים לרשויות המקומיות מטעם מפלגת העבודה תהיה ביום ב' הבא בבת־ים. על תפקיד ראשות העיריה יתמודדו ראש העיר הנוכחי אהוד קינמון המכהן בתפקידו ארבע שנים, ולזכותו נרשמו שורת הישגים שהבולט בהם הוא סקר שנערך לאחרונה ע"י מכון סמית בו הביעו התושבים שביעות רצון מתיפקוד הנהלת העיריה הנוכחית בתחום החינוך והשירותים המוניציפליים וחא"ל (מיל.) יוסף קסטל המתמודד על התפקיד זו הפעם השניה מול קינמון.

יו"ר המחלקה המוניציפאלית במפלגת העבודה דני אלדר מסר כי המפלגה נתנה אישור חריג לקיום הבחירות לפי בקשה מסניף בת־ים אף כי הבחירות שם ייערכו שנה לפני המועד החוקי לרשויות המקומיות. חיים אושר, מזכיר סניף מפלגת העבודה בעיר, אמר כי מבחינה ארגונית הסניף ערוך לקיום הבחירות וכי כל 153 חברי מועצת הסניף קיבלו הודעה.

הלך מאתנו יקירנו

דוד ויניצקי ז"ל

אסיר ציון, לשעבר מזכיר מרכז תרבות ומנהל המשרד הארץ ישראלי בקישינוב, בסרביה

הלויתו תצא מבית ההלויות ברחוב דוד תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול, ביום ד' 28.10.87 בשעה 1.45 אחה"צ. אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

השרידים באבל:
אחותו אידה מטרוני
אחיו יצחק ויניצקי ומשפחתו
גיסיה ואליעזר דריבלים
רבקה ודוד אדלשטיין
שלומית ברשטיין

למוישל'ה בנקובר

משתתפים בצערך

על מות **האם**

דני רוזוליו
וחבריך בחברת העובדים

נהג 1

תן מרווח לחייל 1

פקסימיליה MURATA

מורטה חסכונית ביותר!

נציגים מקבוצת כללכם
רח' דיזינגוף 104 תל־אביב טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתונה	6	8 -	מעונן
אמסטרדם	7	16 -	מעונן
בואנוס איירס	14	18 -	בהיר
הלסינקי	3	9 -	מעונן
הונג קונג	22	26 -	בהיר
וינה	3	11 -	בהיר
זנווה	11	15 -	מעונן
טוקיו	13	21 -	בהיר
טורונטו	*4	9 -	בהיר
יוהנסבורג	14	27 -	בהיר
לונדון	11	16 -	מעונן
ליסבון	16	19 -	גשום
מדריד	11	22 -	גשום
מונטריאול	*4	8 -	בהיר
ניו יורק	3	15 -	גשום
סאן פאולו	20	29 -	מעונן
פאריס	12	18 -	מעונן
פרנקפורט	9	10 -	בהיר
ציריך	2	8 -	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	33 -	מעונן
שטוקהולם	1	7 -	מעונן
שיקגו	2	12 -	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, בית מגדלור
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 232333
חיפה: דרך הים 2, טל. 384455
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל הוגני לאיגוד מקצועי – המחלקה להכשרת העסוקה והטכנולוגיה

סדנא תעסוקתית למפוטרי רום־כרמל
תתקיים ביום חמישי 29.10.87 – בבית ברדורי חיפה
בשעות מ־8.30 עד 16.00

08.30 פתיחה ונוהל המפגש עזרא בן יעקב – מנהל המחלקה
שיח עליזה תמיר – יו"ר המחלקה ומטה תעסוקה חברת הועדה המרכזת
9.00 התמודדות במצבי משבר תעסוקתי ד"ר גדי הראל
10.00 התחומי הכוונה וייעוץ אישי ע"י נציגי המוסדות: בטוח לאומי, שרות תעסוקה, משרד העבודה הכשרה מקצועית, עמל הכשרה מקצועית, מס הכנסה, ייעוץ פיננסי, קרנות מבטחים.
13.45 רב שיח בר יהושע דורדביץ – מנכ"ל משרד העבודה
14.15 יריד תעסוקה מפגש עם מעסיקים.
16.15 סיכום.

ליצחק רביד

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

חבריך במרכז מפלגת העבודה

לחברינו סופיקה וצבי ברק

ברכות מזל טוב להולדת

הנכדים – התאומים

בית „דבר"

רבקה ומאיר ברק

מודיעים בשמחה על הולדת

אור והילה

אח ואחות: לדני ודני
נכדים: לסופיקה וצבי ברק – נתניה
לפולה לבנסון – קרית מוצקין

ירושלים – נתניה, כ"ח תשרי תשמ"ח 21 אוקטובר 1987

ההסתדרות הכללית בא"י

הסתדרות המורים בישראל
עם המתיישבים בכפר בקיבוץ ובמושב
להצלת החקלאות והתעשיה

ב־1.11.87 יהיה השימוש בחגורות בטיחות בתוך העיר חובה!
לבטיחותך!
חגור כבר מעתה חגורה בכל נסיעה.
חגורת בטיחות – החגורה שיכולה להציל חיים!

חגורות בטיחות מ־1.11.87 חובה גם בעיר

משרד התחבורה/מינהל הבטיחות בדרכים

דבר היום

עם בוא הסרובניקים

כשבועיים לאחר אידה נודל הגיע לארץ גם ולאדימיר סלפאק, אחד המחוללים הראשונים של תנועת היציאה היהודית מברה"מ שריצה עונש בגלות סיביר. אנו מקווים כי למרות הקיפאון הזמני במאמצים להידברות אמריקאית־סובייטית יבואו הנה גם אחרוני מסרבי העליה המפורסמים, וכי עצם המושג „מסורבי עליה" יחדל להיות מציאות.

עם כל השמחה בלב מעלייתם של מרבית הפעילים היהודים הוותיקים בברה"מ, מתעוררת גם שאלה לגבי עתידה של פעילות זו. בניגוד לשנות ה־70 כאשר רוב הפעילים האלה היו ציונים חילוניים, שכבת הפעילים כיום היא כמעט כולה דתית או אף חרדית־קיצונית. אין אנו מזלזלים, חלילה, בדביקותם של אנשים מסורים אלה בלימוד התורה ועברית, וגם הסיבות לכך מובנות, אך כושר ההקרנה שלהם בציבור היהודי בחברה האתיאיסטית הסובייטית קטן מאד. לא קל להצביע מכאן על אלטרנטיבה, אך מן הראוי לתת על כך את הדעת.

מתבקש בהקדם גיבוש מדיניות יהודית־ציונית־ישראלית מתואמת לגבי המאבק למען יהודי ברה"מ – מאבק שצריך להימשך, גם אם לא בנימה קיצונית כפי שמחייב חלק ממסורבי העליה שהגשימו את משאת נפשם. עם כל התועלת שהשלטונות הסובייטיים מקווים להפיק כיום מסילוק „הסרובניקים" ראוי גורבצ'וב להערכה על שתיקן כלפיהם מה שעיוותו קודמיו זמן רב. יש גם לזכור כי מספרי היציאה של יהודים סובייטים השנה הסתכמו כבר ב־5000 – כעשירית מהשיא השנתי של סוף שנות ה־70, אף פי כמה מהמיכסה אשתקד. הנכונות הסובייטית להתיר כיום איחוד משפחות גם במישרין עם מדינות במערב, בלי להזדקק לאשרה ישראלית, טומנת בחובה אפשרות לצמצום המחלוקת לגבי הטיפול בבעיית הנשירה בין התפוצה היהודית בארה"ב למימסד הציוני כאן, וסיכוי לטיסות ישירות לישראל כאשר יפשירו היחסים בין מוסקווה לירושלים. הסיסמאות המרחיקות לכת בדבר רפטריאציה של יהודי ברה"מ עלולות להיות קונטרפרודוקטיביות. עדיף להתרכז בדרישה מציאותית יותר, תוך תקווה כי הדינמיקה הציונית תיצור בעתיד עתודות גדולות של עליה שאינן נראות כיום באופק.

בהקשר זה, ולא בו בלבד, אין לשכוח גם את התביעה שהממשלה הסובייטית תתיר פעילות יהודית, תרבותית ודתית. אכן, תביעה זו מהווה בשביל המשטר הקומוניסטי בעיה קשה עוד יותר מהתרת יציאתם של יותר מרבע מיליון יהודים בשני העשורים האחרונים. אך מי שמבקש למנוע טמיעה מואצת של הקהילה היהודית השלישית בגודלה בעולם ולהבטיח תוספת עליה כלשהי משם במאה ה־21, אינו יכול לוותר עליה.

לא נחמדים

מאת יעל פישביין

ההומניסטים בקרב המחנכים בכל הדורות לא חדלו מלהאמין בכוחו של החינוך. המימצאים הקרים של סקר מינה צמח עלולים לשבור אמונה זו. הנוער בוער ולא המוסר, ומערכת החינוך מתמודדת עם הבעיה באופן שטחי

אנשי חינוך ועתונאים שישבו באולם קיוו בסתר ליבם שהמימצאים יגלו שיפור באווירה הדמוקרטית בקרב בני הנוער. אבל מימצאי הסקר „עמדות פוליטיות וחברתיות בקרב בני נוער" טפחו על הפנים: הנוער הקצין את עמדותיו כלפי מיעוטים, הלאומנות גברה, הדמוקרטיה נתפסת כדבר טוב אבל רק ליהודים וגם זה לא לכולם. מערכת החינוך שנתבקשה שוב ושוב על ידי השר נבון להתמודד עם נושא הדמוקרטיה והדו־קיום, עשתה זאת באופן שטחי.

היה מימצא מעודד אחד: שיעור התומכים בדיקטטורה ירד. לעומת 28 אחוזים שתמכו בדיקטטורה בשנה שעברה, רק 21 אחוזים תמכו בה השנה, אלוף הראבן ממכון ון ליר הקפיד להדגיש את המימצא: הנוער לא יבחר בדיקטטור. יתר המימצאים היו קודרים: לפני שנה הסכימו 49 אחוזים מבני הנוער לקצץ בזכויות הערבים; השנה עלה שיעורם ל־58 – חמישים ושמונה אחוזים! לפני שנה הסכימו 33 אחוזים לצמצם את הדמוקרטיה בישראל במטרה לשלול זכויות מהערבים; השנה עלה השיעור ל־36 אחוזים.

מגמת ההקצנה התפרסה על פני נושאים נוספים: לפני שלוש שנים נשאלו תלמידים אם לדעתם יש להחמיר בעונשים לערבים. 29 אחוזים השיבו בחיוב; השנה – 31. במקביל עלה שיעור התומכים במניעת חופש הביטוי מערביי ישראל בתחומים שונים ובמניעת קבלתם למשרות חשובות בשירות הממשלתי הציבורי.

מינה צמח הקפידה לאזן את המימצאים. היא הצביעה על כך שהנוער אינו בררן במושאי ההפליה שלו. היקף הנכונות להפלות לרעה את ערביי ישראל (48%) קרוב לנכונות להפלות לרעה את החרדים (43%). קשה היה להשתכנע מנסיונות איזון ולהתנחם בהם. התמונה של הנוער הישראלי איננה מחמיאה ואינה מעודדת. זה נוער קיצוני ובלתי סובלני. אומנם הוא בעד דמוקרטיה, כמשטר, אבל תפיסתו את הדמוקרטיה מפוקפקת. עמדותיו הפוליטיות מדאיגות. התמיכה בכהנא עומדת על שישה אחוזים, בדומה לשיעור התמיכה אשתקד. תמונה הרבה ממה שנמצא בשנת 1984. אבל בעוד שחלה ירידה משמעותית בכוונות ההצבעה בעד רשימתו, הרי התמיכה בדעותיו – ובמקביל התמיכה במחתרת היהודית – היקפה גדול לכדי שליש מבני הנוער. תמונה לאומנית קיצונית מצטיירת גם בקלפי אם להביא בחשבון שהתמיכה ב„התחיה" עומדת על 16 אחוזים.

ההומניסטים בקרב המחנכים בכל הדורות לא חדלו מלהאמין בכוחו של החינוך. המימצאים הקרים של סקר מינה צמח עלולים לשבור אמונה זו. בשנה שעברה הוצפה מערכת החינוך בהצהרות דמוקרטיות, ואף־על־פי־כן: למעלה ממחצית התלמידים (58%) לא למדו כלל או קיבלו רק מספר זעום של שיעורים בנושא זה. מערכת החינוך ניסתה להתמודד גם עם סוגיית יחסי יהודים וערבים, אבל הסקר מוכיח ש־80 אחוזים מבני הנוער לא למדו כלל נושא זה, או קיבלו רק מספר קטן של שיעורים בו. תמונה דומה מצטיירת גם כשמדובר ביחסי מדינת ישראל עם ארצות ערב.

במלים אחרות: למרות העובדה ששר החינוך שקד להעביר מסר דמוקרטי הדוגל בדו־קיום יהודי ערבי, לא נענתה לו מערכת החינוך. קל להאשים את מערכת החינוך בשטחיות עבודתה כפי שקל לזכות אותה בטענה שהיא רק מודבקת אחרי הפוליטיקה. האמת היא באיזור הערפולים והספק. ראש היחידה לדמוקרטיה במשרד החינוך יצחק שפירא הגיב על המימצאים באומרו: „המציאות קשה ואין קונסנזוס, לא פוליטי ולא חינוכי, כיצד להתמודד אתה. מה שברור: מי שעדיין איכפת לו, אסור לו להרים ידיים. המסר הדמוקרטי חייב להיות ברור, ממוסד, נתון לשינויים לפי צורכי האוכלוסיות השונות שבמערכת החינוך. אפשר להיאחז במעט המימצאים החיוביים של הסקר. העובדה שהנוער אינו רוצה דיקטטורה יכולה, למשל, לשמש נקודת מוצא למסע חינוכי על הסכנות האורבות לדמוקרטיה מידי הלאומנים, הבלתי סובלניים, שוללי זכויות המיעוט.

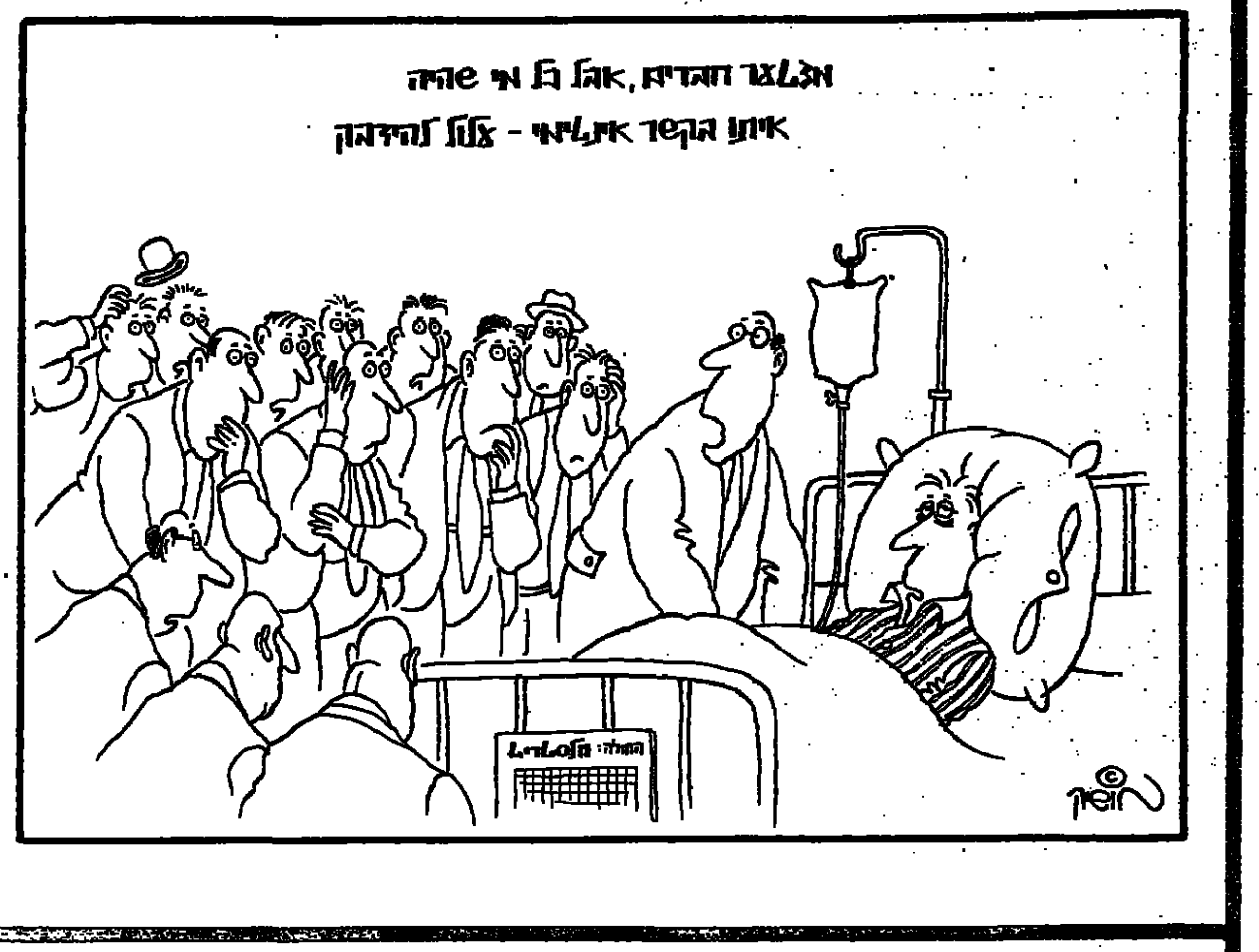

מי חיבר את „10 הנקודות"?

מאת אמנון אטד

דברים שאמר בשבוע שעבר נגיד בנק ישראל במסיבה סגורה שופכים אור חדש על טיבו של המסמך ששימש בסיס לתוכנית הכלכלית, פרשיות העבר מלמדות כי בקרוב אנו צפויים למסמך אמריקאי נוסף

הסיפור כבר נשמע מוכר. באמצע השבוע מכריז הממונה על התקציבים באוצר כי על הממשלה לקצץ מיליארד שקלים מתקציבה. בסוף אותו שבוע יוצא נגיד בנק ישראל בהצהרת תמיכה בדרישת הממונה ומוסיף לה גם נופך משלו. לטעמו של ברונו, הצעת האוצר אינה אלא יעד מינימאלי בגיבוש התקציב לשנה הבאה.

למי שלא מצוי בפרטי הסיפור מוגש בזה, כשירות מיוחד, תקציר הפרקים הבאים: בסוף דצמבר יגיש שר האוצר לאישור עמיתיו בממשלה את תקציב המדינה לשנה הבאה. הצעת התקציב תנית, כמצופה, קיצוץ מאסיבי במשרדי הממשלה, בסדר גודל של כמה מאות מיליוני שקלים. הקיצוץ המכאיב ייתקל בהתנגדות נמרצת מצד השרים הנוגעים בדבר. כשיתברר שההתנגדות בממשלה עלולה להכשיל את יוזמת האוצר, תגיע ללשכת ראש־הממשלה בירושלים איגרת מיוחדת משר־החוץ האמריקאי. תוכן המכתב יודלף לעתונות ובאמצעותה יתברר לכל, כי מזכיר המדינה האמריקאי תומך בקיצוץ ניכר בתקציב, כי זה מה שיעלה את המשק הישראלי על פסי הצמיחה ועוד כיוצא באלה נימוקים.

את הפרק הקודם בסדרה [illegible] של כתב המזכיר שולץ בקיץ שעבר. [illegible] באוגוסט אשתקד היתה הממשלה אמורה להון בדרישת האוצר לקצץ 420 מיליון שקלים מהתקציב. במשרד האוצר שקדו אז על הכנת הרפורמה במיסים. שלושה ימים לפני הדיון בממשלה הודלפה לעתונות ידיעה מרעישה: ללשכת ראש־הממשלה שמעון פרס הגיע מכתב תקיף ביותר משר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ. במכתבו לפרס, נאמר בידיעה, תובע שולץ מממשלת ישראל להנהיג רפורמות במערך המיסים ובשוק ההון ולמכור חברות שבבעלותה.

למחרת פירסום הידיעה הועלתה בכמה עתונים הטענה, כי ההתרגשות שעורר מכתבו של שולץ בציבור אינה במקומה, שכן תוכנו ועיתויו של המכתב נקבעו למעשה בירושלים. לפי גירסה זו לא היה התכתיב האמריקאי כביכול אלא יוזמה מקומית, שעשתה את הדרך ללשכת ראש־הממשלה, דרך מחלקת המדינה בוושינגטון. בית היוצר ליוזמה, טענו אז, היה הקו החמים שחיבר את לשכת מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון, עם לשכתו של נגיד בנק ישראל, פרופסור מיכאל ברונו. מן הסתם סבר צמד זה כי אין להותיר דבר ביד המקרה וככל הנראה אל בני רמותם כיוון מקיאבלי כאשר קבע, כי אין המזל אדון למעשינו, אלא למחצה בלבד. הממשלה לא ממהרת לקצץ בתקציב? שמעון מהסס? לא צריך להתרגש. לשם כך יש חברים. למשל, הפרופסורים לכלכלה הרברט שטיין וסטנלי פישר, יועציו הכלכליים של ג'ורג' שולץ.

מכאן ואילך השתלשלות העניינים אינה אלא צירוף מקרים בלבד. ימים ספורים לפני הדיון המכריע בממשלה מגיע המכתב המפורסם מוושינגטון. כמה חודשים מאוחר יותר יהפוך המכתב ליסוד תוכניתו של שר האוצר משה נסים, זו שכונתה „אין בלתה".

אבל הסיפור האמיתי התרחש לפני קצת יותר משנתיים וחצי. לארץ הגיעו אז יועצי שר־החוץ, שטיין ופישר. בסיום הביקור פירסמו השנים את מסמך „עשר הנקודות" המפורסם, שקרא לישראל לעשות צעדים מהפכניים בכלכלתה. גם כאן, סביר להניח, רק יד המקרה היתה בכך ששלושה חודשים אחר־כך נהפכו עשר הנקודות לבסיס התוכנית הכלכלית החדשה.

לפני כחצי שנה הועלתה כאן הטענה, כי גם הפעם היה המושך בחוטים לא אחר מאשר מנכ"ל האוצר, עמנואל שרון, וכי המסמך האמריקאי־כביכול חובר למעשה בלשכתו. עוד נטען אז, כי שיטת ההיעזרות בגורמים חיצוניים לקידום רעיונות מבית באה לידי ביטוי גם במסקנות קרן המטבע הבינלאומית.

בתגובה על דברים אלה שיגר שרון מכתב קצר ותקיף ובו דחה מכל וכל את הטענות, שיש לו חלק במסקנות קרן המטבע או במכתבו של שולץ. מסמך „עשר הנקודות", לעומת זאת, לא הוזכר כלל במכתבו של שרון. בשבוע שעבר התברר גם מדוע. בסוף השבוע ערך פרופסור ברונו מסיבת־פרידה לידידו עמנואל שרון, עם פרישתו מהאוצר ונסיעתו לארה"ב. כנהוג בין ידידים הרשה לעצמו נגיד הבנק לומר כמה מלים, שהפומביות אינה יפה להן. ברונו נראה משועשע מעט כשיצא מפיו המשפט הזה: „אפשר לעשות חידונים איפה, מי ובאיזה מחשב הכינו את מסמך עשר הנקודות". איפה באמת?

הדמוגראפיה יכולה לחכות

מאת יצחק בדנר

לרייגן ולשולץ, קראתי בעתונים, אין רעיונות להמשך תהליך השלום במזרח התיכון. זהו. נסעו. דיברו. התווכחו. איימו. רמזו. ניסו לשכנע. לחצו. התענו וחזרו בידיים ריקות.

ועכשיו, לאחר שהסובייטים הראו להם את שיני הזאב המסתתרות מתחת לחיוך הכבש שלהם, הם מבינים עוד יותר

עוד חצי דבר

ומעריכים עוד יותר, מנהיגים חזקים ואמיצים, העומדים על זכותם לקבוע את גורל מדינותיהם.

ולכן נראה לי בעליל, כי שולץ ורייגן ייאלצו לרדת עתה מן הבלון שהפריחו מר פרס (ועידה בין־לאומית) אל קרקע המציאות של מר שמיר.

אין לכם רעיונות להמשך תהליך השלום, רבותינו האמריקאים? ובכן, לרה"מנו יש ויש. הנה, יועציו הודיעו כי למר שמיר תוכניות־שלום משלו, שכוחן מופלג אפילו מכוח תוכניותיו של מר פרס, והוא כבר החל להפעילן בחשאי.

וטובה חשאיות זו. שאף אחד לא יידע. שגאולה כהן ואריק שרון מכאן ושמעון פרס ועזר וייצמן מכאן, לא יידעו דבר. שלא לדבר על אויבינו הערבים, בעיקר הפלשתינאים ובעיקר ובעיקר האש"פיסטים, לא יידעו ולא ישערו, כדי שלא יטרפדו את מהלכי השלום האמיתי. בשקט־בשקט יקרב מר שמיר את השלום בעזרת תוכניותיו הסודיות, עד שייפול כרעם ביום בהיר על אויבים מבחוץ וידידים מבית.

ועל כן, כדאי שגם ה"ה רייגן ושולץ יתאזרו בסבלנות וימתינו בשקט.

ואם ישאלו, מתי? נאמר להם, כאמירתו הלא־נשכחת של מר שמיר, מה בוער?

לאט, לאט.

ואם ה"ה רייגן ושולץ יכולים לחכות, כי אז כל האחרים, כולל הדמוגראפיה, ימתינו, במחילה, לשלום, עד שיהיה שלום – שלום לפי שעון שמיר ולא שעה אחת קודם לכן.

ובמקום ה־30...

מאת עליזה ולך

בחירת מועמדי „העבודה" לקונגרס הציוני לימדה, כי מי שחותר לכנסת הבאה ייטיב לעשות אם יוותר על הכללתו בבלוק שאמינותו מסופקת ובמקומה יבטיח לעצמו גרעין תמיכה של כ־40 אחוז מחברי מרכז המפלגה

מפלגת העבודה ידעה בשנתיים האחרונות כמה סבבי בחירות למוסדותיה בשיטת הבחירות האישיות־חשאיות. האחרון שבהם, בתחילת השבוע, לבחירת נציגי מרכז „העבודה" לקונגרס הציוני, היה לכאורה הפחות־חשוב, אך מהיערכות המועמדים לקראתו ומתוצאות ההצבעה בקלפי יכולים מתמודדים־בכוח לעתיד, כמו גם ראשי המפלגה, להפיק כמה לקחים חשובים. גם אם אין דומות בחירות לצירי הקונגרס לבחירת המועמדים ברשימה לכנסת – הגוף הבוחר בשני ההליכים זהה וכן גם כמה רכיבי התנהגות של נציגיו.

הרי ההרשות ועיקרן תחילה: שוב הוכח שמהלך הדמוקרטיזציה מפלס דרך לחברים חדשים, ומה שמשמעותי יותר: לחברים צעירים. 60 אחוזים מנבחרי המרכז כצירים לקונגרס הציוני הם פנים חדשות, ואלה מקבלים תגבורת רעננה גם מנבחרי המחוזות. ככלל אפשר לומר, שהנבחרת של מפלגת העבודה לקונגרס הציוני הל"א תהיה צעירה יותר מקודמותיה, גם אם יעלו את ממוצע גיל המועמדים שתבחר הוועדה המסדרת, שתשלים את השליש החסר במכסת הצירים של מפלגת העבודה.

הליך הדמוקרטיזציה הפוקד את מפלגת העבודה אינו טוטאלי. מלבד ועדה מסדרת לבחירת שיעור מסוים של הנציגים, לא ביטלה מפלגת העבודה גם את השריון לנשים ולצעירים, בבחינת מקדם ביטחון. אלא שהוכח, ולא בפעם הראשונה, שבחירות אישיות־חשאיות משלבות במוסדות הנבחרים נשים וצעירים יותר מהשיעור הכפוי (כ־20% לנשים וכ־15% לצעירים). בין 46 הנציגים לקונגרס הציוני (23 צירים ו־23 סגני־צירים) יש 15 צעירים ו־13 נשים. יתר על כן, במיקבץ הראשון, זה של 23 הצירים, משובצות 7 חברות (השריון חייב רק 5) ו־8 צעירים (השריון חייב רק 3).

מאז הונהגה במפלגת העבודה שיטת „הכל בוחרים את כולם" נוצר בסיס רחב של זהות אינטרסים בקרב מיגזרים שונים במפלגה ואת מקומה של הוועדה המסדרת המצומצמת, בעלת האינטרסים הצרים כביכול, תפסה שיטת ההסכמים, המכונים „דיל". הדיל לא פסח גם על הבחירות של הנציגים לקונגרס והדעה הרווחת במסדרונות המפלגה היא שיותר משהועיל הוא הזיק בטווח הרחוק. בעיית המוניטין שבעט הבלוק הזה הכניסה את כל מועמדיו לנבחרות, אבל בעצם הבקיעה גול עצמי.

ראשית, בגלל היקפו של הדיל – כמעט כל מיגזרי המפלגה המרכזיים והאגפיים – לעומת מיעוט יחסי של מתמודדים (82 מתמודדים על 46 מקומות, וליתר דיוק על 57 מקומות אם מביאים בחשבון גם את רשימת ה־11 לוועידת תנועת העבודה הציונית) קשה למדוד את האפקטיביות הכמותית שלו. אין פתי שיסלה את עצמו שבבחירות לכנסת יהיה מספר המתמודדים נמוך כל כך ביחס למספר המקומות הריאליים ושהסולידריות הבין־מחוזית־חוגית תהיה הדוקה כל כך. שנית, הוכח שבלוק כשלעצמו, כלומר שילוב ידיים המוני לבחירת מועמדים מוסכמים, אינו ערובה לדירוג מכובד למועמדיו. יוזמה אישית – בלשון העסקנים: נידנוד בלתי פוסק – יעילים לפעמים יותר. נתן רענן, שזכה לרוב הקולות ולמקום הראשון ברשימה, לא סמך רק על הדיל והקדיש חודשים מספר לפניות אישיות, חוזרות ונשנות, אל חברי מרכז המפלגה כדי להבטיח את תמיכתם. ואם נתן רענן מוכר במפלגת העבודה, ולמידת ההכרה היתה השפעה לא מבוטלת, הרי חנוך בורובר מוכר הרבה פחות. בעבודה סקרנית, בעזרת חבריו במשמרת הצעירה, השיג בורובר תמיכה נרחבת וכבש את המקום השני ברשימה.

ולעומת זאת, מי שסמך רק על הדיל ולא השקיע עבודה ארגונית למען בחירתו נאלץ להסתפק במקום דחוי. הדוגמה הבולטת, יש אומרים המנצנצת כמו נורה אדומה, היא מיעוט הקולות שצבר ישעיהו פרי (שושיק). שושיק, אחד ממזכירי התק"ם, נאלץ להסתפק במקום ה־30 בלבד כיוון שזכה לתמיכתם של פחות מחצי מספר המצביעים, ופירוש הדבר שהוא יהיה רק סגן־ציר בקונגרס.

התבזותו של שושיק בבחירות מבטאת גם איזו מורת־רוח כלפי התק"ם ולפיכך צריכה לשמש לה אות אזהרה. יש בתק"ם בשנים האחרונות מגמה, שמבטאה הראשי הוא שותפו של שושיק למזכ"לות, אהרן ידלין, הגורסת שהתק"ם אינה צריכה להסתפק בייצוג המשוריין שלה – כמו מחוזות גדולים אחרים – ועליה לשאוף לייצוג רחב יותר במוסדות ובנציגויות של מפלגת העבודה. יתר על כן, סבורים חסידי המגמה הזאת, על התק"ם להיות יוזם ומאיץ לבריתות הרחבות. גישה בוחנית כזאת, המקוממת עליה גם חברים רבים בתק"ם, ממאיסה את התק"ם על יתר חברי המפלגה, גם על כאלה המכירים במשקל הסגולי והערכי המייחד את התנועה הקיבוצית. יצויין עוד, שהתק"ם סמכה יותר מדי על בעלי־הברית שהיא עצמה עמלה בגיבושם לאגרוף אחד ולא השקיעה עבודה סידורית בקרב החברים. אם תמשיך התק"ם בדרכה זאת בכל סבב בחירות, לא תהיה תפארתה בנבחרות. היום שושיק, מחר בכיר אחר.

שיטת הבלוק הועילה, כאמור, בהכללה, למועמדיו ולפיכך נמצאו מחוץ לרשימה מועמדים ראויים, אליבא דחברי מפלגת העבודה. עיוות זה עשוי היה לבוא על תיקונו בוועדה המסדרת, שאחד מתפקידיה הוא תיקון עיוותים. אלא שעל סף הבחירות, בישיבת המרכז שאישרה את תקנון הבחירות, נוסף סעיף לתיקון מקלקל אחר ועל־פיו מי שהתמודד במחוז או במרכז אינו רשאי להציג את מועמדותו לוועדה המסדרת. כך קרה, שסופה לנדבר, אשר לא נמצא לה גיבוי בבלוק, צברה מספר קולות שהציב אותה רק במקום ה־61. אין רבים כמו סופה לנדבר – כראשי מועצות אזוריות ובית־ההסתדרות – שהיו ראויים לייצג את מפלגת העבודה בקונגרס הציוני, אומרים במפלגת העבודה. את ה„גיס" הסמיכו לה הפעם עמיתיה העסקנים. לעומתה, מנכ"ל „גחלת" נתן ענבר לא שהה בארץ בזמן ההיערכות לבחירות וביום הבחירות עצמו (לפיכך הוא עצמו גם לא הצביע) ונבחר למקום ה־56 (ציר לוועידת תנועת העבודה הציונית) מפני שהוא מוכר יותר והיה כלול בבלוק.

והערה אחרונה על שיעור הגיוס להבטחת הבחירה. כבר צויין, ויצויין שוב, שאיוולת היא לגזור גזירה שווה מהבחירות של צירים לקונגרס הציוני לבחירות של מועמדי המפלגה לכנסת. עם זאת, הרי אלה שרצו לקונגרס הזה מעוניינים להיבחר כצירים לפחות כמו אלה שירוצו לכנסת ולכן עשו, וחלקם לפחות, עבודת שידול אינטנסיבית. מתוצאות הבחירות לצירי הקונגרס עולה שדי בהבטחת תמיכה של 50 אחוז מחברי המרכז כדי לזכות במקום מכובד ברשימה. בבחירות לצירי הקונגרס השתתפו כ־800 מחברי מרכז המפלגה. נתן רענן, שזכה בתמיכה הגבוהה ביותר, צבר 500 קולות. ויקי אנג'ל כהן, שזכתה רק ב־375 קולות, הוצבה במקום ה־23 ברשימה, ואילו יצחק יניב, שהוצב במקום ה־40, זכה ב־293 קולות וכ־37 אחוזים מכלל המצביעים.

מי שחותר לכנסת הבאה, אם במקום לטרוח על הכללתו בבלוק שהנאמנות והאמינות שלו עשויות להתברר לו כמפוקפקת, יבטיח לעצמו בהתמדה ובשקידה גרעין קשה של תמיכה שיקיף כ־40 אחוז מחברי המרכז. 40 אחוז מ־1250 זה הרבה, אבל הבחירה הרי מצריכה עבודה מאומצת של כמה חודשים. העבודה להשתלם יותר ממניפולציות הסכמיות שאין וראיות למימושן.

לא סמך רק על הדיל
נתן רענן

מפולת „כלכלת צד ההיצע"

מאת מוריה אבנימלך, ניו יורק

קרנות הפנסיה והגמל בארה"ב, שחלק ניכר מנכסיהן הושקע במניות, הן הסקטור שספג את הפגיעה הקשה ביותר מנפילת הבורסה והן ייפגעו עוד יותר, אם וכאשר יקוצץ התקציב, כפי שהבטיח הנשיא רייגן

„אל תאמר משהו טפשי על הבורסה", יעץ הכלכלן ג'ון סולאו לאביו פרופסור רוברט סולאו, חתן פרס נובל לכלכלה ל־1987, בשבוע הסוער ביותר בוול־סטריט. האב שעה לעצת בנו ונמנע מלדבר בנושא החם ביותר. הוא כנראה היחיד שבחר לשתוק. האחרים מנתחים, חוזים, מרגיעים, נותנים עצות ומפיקים לקחים. המלל רב מלהכיל. ההרגשה של האנשים כאן היא, שככל שהם שומעים יותר הם מבינים פחות.

הברוקרים של וול סטריט אינם היחידים הנושאים בנזקי במגמתי של האירועים. נראה כי שום דבר אינו נקי מאינטרסים כלכליים או פוליטיים. אינו נקי מהם כמובן הנשיא, שעל „כלכלת צד ההיצע" שאימץ מטילים את האשמה למשבר, ואינם נקיים מהם מתנגדיו הדמוקראטים בקונגרס, שפתחו למעשה השבוע את מערכת הבחירות לשנת 1988.

„כלכלת צד ההיצע" פירושה הפחתת מסים כדי לדרבן את הפעילות הכלכלית. הבעיה היתה, שבמקביל לקיצוץ במסים הוסיפו ההוצאות הממשלתיות לגדול. כדי לממן אותן וכדי לעמוד בתחרות עם אגרות החוב של החברות העסקיות, נדרש הממשל למכור יותר אגרות חוב ממשלתיות ולשם כך להגדיל את הריבית. ערב הנפילה הגדולה בבורסה (ביום חמישי) הגיע שער הריבית על אגרות־חוב ארוכות־מועד לשיא של 10.18, קפיצה שלדעת רבים קבעה את העיתוי של המפולת. ואכן, הפחתת הריבית היתה התוצאה המיידית של המשבר. הבנק הפדראלי המרכזי (פדראל רזרב בנק) פתח חלונות אשראי לבנקים וכמה בנקים גדולים הורידו את שער הריבית הבסיסית שלהם.

בתגובה על אירועי וול סטריט התחייב הנשיא לקצץ את הגירעון בתקציב ב־23 מיליארד דולר והסכים לכנס את נציגי הקונגרס לדיון בדרכים להשיג את הקיצוץ.

כדי להבין את משמעות הקיצוץ – אם אכן ייעשה – צריך לזכור, כי בתחזית התקציב של הקונגרס ל־1988 מדובר על גירעון של 179 מיליארד דולר. גם אחרי קיצוץ של 23 מיליארד יישאר גירעון של 156 מיליארד דולר, כלומר בשמונה מיליארד דולר יותר מהגירעון השנה. אם משווים את הקיצוץ הזה להצעת התקציב ל־1986 יתברר לנו שמדובר בגירעון של 167 מיליארד דולר, שיפחת אחרי הקיצוץ ל־144 מיליארד דולר, ארבעה מיליארד דולר פחות מהגירעון השנה.

אם אכן יקוצץ הגירעון, ובמיוחד אם יעשה על־ידי העלאת מסים, יהיה זה ה„הישג" של שבוע התהפוכות בוול־סטריט. הפוליטיקאים יזכרו כי לגירעון בתקציב יש תוצאות והנשיא והקונגרס יאלצו להתייחס לבעיה ברצינות, ולהקים צוות מיוחד, בראשות הבנקאי ניקולס בריידי. האבסורד הכלכלי הוא שדווקא היום, כשהמחסום הוא משפל כלכלי, מדברים על העלאת מסים, אף שלפי התיאוריה הכלכלית היה מן הדין להפחיתם. לאמיתו של דבר, אין חוזים גידול משמעותי במסים, הן משום שרייגן מוסיף להתנגד לכך, אם־כי לא בפומבי, והן משום שהתפתחויות בכלכלה עשויות להכתיב בעייתיות שונה.

אין ספק שכל המשקיעים יהיו מעתה ואילך זהירים יותר וכמוהם גם הרשויות המפקחות. השעיר לעזאזל יהיה כנראה המסחר הממוחשב ובמיוחד ה„ארביטראז'" על עסקות עתידיות וביטוח תיק נכסים פיננסיים. הרשות לניירות־ערך והנהלות הבורסות העיקריות עשויות לנצל את האירועים להגברת הפיקוח על חברות ההשקעה הגדולות.

שוק ההנפקות הראשונות ספג מכה קשה ונראה כי חברות צעירות, בעיקר חברות שתכננו לגייס הון בבורסה יזנחו תכניות אלו. התוצאה תהיה פניה אל שוקי הון אחרים, כמו הנפקת אגרות־חוב וקבלת אשראי מהבנקים. לשוק האשראי הבנקאי צפויה פריחה. הפחתת הריבית וסגירת אפשרויות גיוס הון בבורסה יביאו לבנקים לקוחות עסקיים.

ענף הברוקרים – יש בארה"ב 70,000 חברות ברוקרים – עשה בשבוע האחרון רווחי־שיא – כשבנים־שלושה מיליארדי מניות החליפו ידיים (ואומרים הוא שעל כל מבילה של 100 מניות הקומיסיון הוא 80 דולר, מזה נשאר לברוקר 32 דולר). על־אף „הבונוס" היפה שקיבלו עובדי הסקטור הם מודאגים מההתמעטות הצפויה בביקוש לשירותיהם. חברות ההשקעה הגדולות התכוננו למשבר זה כבר, והפנו לקוחות להשקעות בתחומים שונים, לרבות השקעה בנדל"ן ובביטוחי חיים.

כגוף בעולם

המפולת הסוחפת בבורסות העולם הדגימה עד כמה השווקים הבין־לאומיים קשורים זה לזה ותלויים זה בזה. פרופסור יעקב פרנקל, היועץ הכלכלי של קרן המטבע הבין־לאומית ומנהל מחלקת המחקר שלה העריך, כי התיאום בין המדינות התעשייתיות הגדולות ובמיוחד בין ארה"ב, יפאן וגרמניה, יתחזק עתה. לגבי משקיעים זרים בארה"ב יפעל המשבר כגורם מרתיע אף כי האלטרנטיבה – השקעה בבורסות אחרות בעולם – לא בטוחה יותר.

(המשך בעמוד 8)

هكذا من الأصل

مكذ من الأصل

מכתבים למערכת דבר

ראס בורקא או ראס מובארק?

באוקטובר 85 בישרו העיתונים על יוזמה מיוחדת במינה של מכון ואן ליר הירושלמי להסביר לנוער את נושא הרצח בראס בורקא. מרעני מכון ואן ליר, הידועים באובייקטיביות ה"שלום עכשווית" שלהם, טרחו להבהיר לנוער הנבוך כיצד זה מנעו המצרים עזרה רפואית מהפצועים. לפי ערכת הלימוד של ואן ליר אין זו התנהגות אנטי־ישראלית מובהקת... זו התנהגות מצרית אופיינית הנובעת מהצורך שיש לפעול לאט ובהתאם לכללים ביורוקרטיים, גם במצבים שבהם התנהגות זו גורמת לטרגדיה ואסון.

נזכרנו בערכת לימוד בלתי־נשכחת זאת בימי קיץ טרופים אלה כאשר כל זעקות המשפחות לפיצויים בעבור הנפשות שניספו ברצח המחריד, כל הזעקות נותרו ללא מענה. גם זעקת ישראל בעניין ביקור ולדהיים הנאצי נשארה ללא מענה. "עניין פנימי"... גו, שוב תשובה ביורוקרטית. מן המצרים אין לצפות לרגישות אנושית, לפי ערכת הלימוד של ואן ליר. ובכל זאת צריך, כנראה, לסמוך עליהם כשרוצים להאמין בשלום אנושי.

בקרוב יצטרכו אנשי ואן ליר האובייקטיביים להכין ערכה כדי להסביר את שקריהם של מדינאים מצריים. למשל, שקריו של מובארק בזמן הכו"ם בפרשת "אקילה לאורו". ואולי גם להכין ערכה בנושא אי־נכונותו של שר החוץ עיצמת עבדול מגיד לכבד את ריבונות ישראל ולהגיע לפגישה עם חברי הכנסת במשכן הכנסת. הוא מוכן, כמובן, לכבד את ויתורינו ואת שאר נסיגותינו. הוא מחכה כבר לוועידה הבין־לאומית ההיא ואפילו מאיים שבלי זה תהיה טרגדיה.

מי שלא מכבד את ריבונותך בוודאי שאינו מוכן לשלום ישיר ואנושי. הוא רוצה לראות אותך נלחץ ומגומד מתחת לחץ של מעצמות... "לאט ובהתאם לכללים ביורוקרטיים, גם במצבים שבהם התנהגות זו גורמת לטרגדיה ואסון". כך הרי למדנו מאורחי ואן ליר.

גו, טרגדיה. שמענו את המלה הזו כבר מפיו של עבדול מגיד: פה מתקתק ורוחש איומים של שלום ללא השלמה.

את ערכת הלימוד הזו שנקראת בואן ליר "הערכה של ראס בורקא" יצטרכו, כנראה, לשנות לשם אחר: "ערכת הלימוד של ראס מובארק". זה פשוט הראס (הראש) של מובארק. הראש של הראיס... אנחנו הבנו את זה שמעת?

הרצל ובלפור חקק
מבשרת ציון

"מבט שני" והתזמורת הפילהרמונית

אני רוצה להגיב על הכתבה של "מבט שני" על התזמורת הפילהרמונית ששודרה ביום 15.9.

כיצד משמיצים את התזמורת המפוארת שלנו אחרי גבה? האם אי־אפשר היה לחכות עם השידור עד שהתזמורת תהיה שוב בארץ ותוכל גם להגיב על השידור הזה?

התזמורת הפילהרמונית הישראלית זוכה להצלחה בין־לאומית אדירה, גם בסיורה הנוכחי בחו"ל. דווקא אז משמיצים אותה בטלוויזיה הלאומית שלנו? בזכות מה קובע הכתב הנכבד של "מבט שני" שרמתה ירדה? האם בזכות זה שהוא עוצר בחור צעיר, תייר על אופניים, עם ילקוט על הגב ושואל אותו: "האם אתה אוהב מוסיקה קלסית?" והתשובה – "לא, אני אוהב רק מוסיקת פופ". מה הקשר לתזמורת שלנו, ומה רצה הכתב להוכיח בכך?

העובדה, שאין להשיג כרטיס בודד לקונצרט של הפילהרמונית מוכיחה, שקהל מאזיניה של התזמורת אינו חושב כמו הכתב של "מבט שני".

ובנוגע לקונצרטים מיוחדים לפועלים – אינני יודעת את כל בעיותיה של התזמורת ואינני מוסמכת להגיב על כך. בכל זאת, ידועות לי עובדות אלה: א) הנגנים בתזמורת הפילהרמונית הישראלית מקבלים משכורת קטנה בהרבה מנגנים בדרג שלהם ברחבי העולם ופחות בהרבה מאנשים רבים אחרים פה בארץ. ב) הנגנים בתזמורת עובדים עבודת פרך בשביל המשכורות שלהם, בארץ כל יום קונצרט לפעמים שניים – וזאת בנוסף לחזרות. לחוץ לארץ הם נוסעים ע"ח החופש שלהם וגם שם קונצרט יום־יום ועל־פי־רוב גם טיסה לעיר אחרת – שאר הישראלים הנוסעים לחו"ל נוסעים לבלות. שום תזמורת אחרת לא עובדת בתנאים קשים כאלה. ג) אם הורגמן רצה תזמורת בשביל הפועלים – כנראה שהוא גם דאג למימון צרכיה של התזמורת. בכל העולם ממשלות הן המחזיקות תזמורות כאלה.

בא לא לשכוח (הכתב הנכבד של "מבט שני" שכח כנראה) – מדי פעם מופיעה התזמורת לפני קהל רב חינם. בפעם האחרונה כשהיא הופיעה בפרק הירקון בת"א היו נוכחים כ־300,000 איש שלא שילמו אף פרוטה עבור קונצרט זה.

ולבסוף – האם הכתב הנכבד וכל שאר האנשים בטלוויזיה מוכנים לעבוד גם חינם, או בתעריף מוזל – ולא חשוב בשביל מי?

מדוע אנו הצופים בטלוויזיה הישראלית צריכים לסבול מדי פעם משביתות פרועות ופתאומיות? מה יעשו הצופים שלא רואים את הטלוויזיה מלבנון, מירדן ומכל מקום אחר?

מן הראוי היה לבדוק קצת ביתר תשומת לב מה מקרינים בטלוויזיה שלנו – ולא להיתפס להשמצה לא מבוססת.

יפה שמיר
חיפה

חוקה לאזרחי מדינת ישראל

לסובחי עודה מג'לג'וליה יש בעיה. הוא מתפלא על כך, שעל מודעת התמיכה בהצעת־החוקה של הפרופסורים מאוניברסיטת תל־אביב (שייך מוניס) חתמו אך ורק ראשי מועצות מקומיות יהודים. הוא טרם הבין, שהוא חי ב"מדינתו של העם היהודי". למדינה זאת יש צורך אך ורק ב"חוקה של העם היהודי" וב"תחיימות של העם היהודי" וכיו"ב.

אל תתפלא, סובחי, יקירי, שראשי מועצות ערביים לא חתמו: א' – לא ביקשו מהם, בוודאי; לכל הפחות, הם מנוסים ולא כפו עליהם הר כגיגית לטבוע בה; ב' – אך גם לו ביקשום לחתום, היה עליהם לא לחתום, אם לא רצו להתבזות ולבגוד בבוחריהם, בזכויותיהם ובזהותם.

דרושה חוקה לאזרחי מדינת ישראל, לא ל"מדינתו של העם היהודי". הסיבה? פשוטה: יש פה קהילות של שני עמים; אין ברירה!

לו הציע אזרח ערבי הצעת־חוקה בנוסח המוצע והיה מחליף בה את המילים "יהודי" ו"ערבי", בהתאמה, בכל מקום שבו הן מופיעות בה לצורותיהן – ללא ספק היו השלטונות עוצרים אותו בצו מינהלי כ"יסוד התותר תחת אושיות המדינה"... וזאת הזכוה לנחיצותה של חוקה לאזרחי המדינה!

תומא שי"ק
תל־אביב

בין מוסקבה לירושלים

קראתי בעיון ובהזדהות את רשימתו המרתקת של יקותיאל שור "פסטיבל מוסקבה 57" ("דבר", ערב סוכות תשמ"ח).

זכור לי היטב היום כמו אז, כיצד הלכנו שעות ארוכות בחוצות מוסקבה יקותיאל שור ואנוכי, ועוד רבים מהמשלחת שלנו ובין אירוע סוער לחוויה מרגשת ניסינו לנתח את המהלכים המתרחשים ממש בשעה זו, אז, בברית המועצות עצמה, בקרב יהודיה ובנו עצמנו.

אוסיף עוד שתי הערות: א) כולנו השתייכנו לתנועת העבודה ורק השתייכות זו איפשרה לנו להימנות עם המשלחת ולהיפגש בצורה כה גלויה ומופגנת באינטנסיביות מלווה באהדה והשפעה, עם יהדות ברית המועצות. הוכח פעם נוספת, שבידה של תנועת העבודה היהודה, הכשרון והכלים המתאימים לחצות את מסך הברזל ולהוליל את השינוי. כמו אז, כן גם עתה. ב) רובנו היינו בני קיבוצים חניכים או חברים (אני השתייכתי אז לשומ"צ, בן קיבוץ מזרע, חניך משמר העמק). סופר רבות על השינוי שחל בנו זה אמת. אבל, לא ניתן דגש על היותנו פתוחים לשינוי זה בהשפעת החינוך היהודי־ציוני העמוק והיסודי שקיבלנו במקומותינו. תוך ימים מעטים חשנו הזדהות כה רבה עם יהדות ברה"מ, שייכות ושותפות עמם. כל אלה שאבנו מהורינו, מחנכינו והסביבה החינוכית בקיבוץ ובתנועות הנוער הציוניות.

אורי רמון
קרית ביאליק

על הערבים ב"פסטיבל מוסקבה 57"

במדור "מכתבים למערכת" ("דבר" 19.10.87) מעיר לסיף דודי על כך, שבמאמרי על "פסטיבל מוסקבה 57" ("דבר" 7.10.87) לא התייחסתי לקבוצת הערבים שהיתה במשלחת הישראלית. במאמרי המקורי, שהוגש למערכת, כתבתי גם על הערבים שהיו במשלחת, אך מחוסר מקום לא הודפסו מספר קטעים שבמאמרי, וביניהם גם הקטע על הערבים, שאני מביא כאן:

"תופעה מעניינת אחרת התרחשה בימי הפסטיבל. בשתי המשלחות הישראליות היו ערבים, וגם הם היו עדים למתרחש מסביבם. היה זה בלתי־אפשרי להתעלם ממה שראו עיניהם: את הסערה שאחזה את היהודים, את הכמיהה ואת הנהירה למשלחת הישראלית, את התנכלות השלטון למשלחת הישראלית, את יחסן העויין של המשלחות הערביות גם לקומוניסטים מישראל (כולל הערבים שבהן). כל זה הפתיע, זיעזע והדהים, ולא יכלו הערבים שבמשלחתנו להסתיר את מבוכתם".

יקותיאל שור
קבוצת כנרת

איזור הקריות נעדר מהמפה

בימים אלה פירסמה "משען" תוכנית־אב לבניית בתי־אבות חדשים ברחבי הארץ (חיפה, באר שבע ואיזור המרכז). בתוכנית־אב זו בלטה היעדרותו של איזור הקריות מהמפה.

במיפקד האוכלוסין שנערך בשנת 1983, כלומר לפני 5 שנים, מסתבר, כי באיזור הקריות – קרית ים, קרית ביאליק, קרית אתא וקרית מוצקין – מתגוררים כ־120,000 תושבים, לא כולל קרית חיים.

בקרב אוכלוסיה גדולה זו קיים מספר גדול של קשישים, אשר בערוב ימיהם מחפשים אפשרות למגורים בבתי־אבות. ויש לציין בכאב רב, כי באזורנו הדבר הזמני והבסיסי הזה נמנע מהם מחוסר מקומות שכאלה.

אם כך, מופנית השאלה ל"משען" האם אין הנהלת "משען" מודעת לצורך הדחוף והחיוני, האם אין כאן טעם לפגם לחוסר ההתחשבות בצורכי הקריות. האם אותם אזרחים יקרים אשר במשך שנים רבות מאז קום המדינה ולפני שתרמו מחייהם ונתנו מעצמם למען כולנו, לא יכולים ליהנות מפרי עמלם ולשבת על זרי הדפנה בתחושה שאין זונחים אותם?

לאור זאת, המסקנה המתבקשת היא, כי מערכת ציבורית ופוליטית מלוכדת תהיה המוצא לאמצעי הלחץ שיוכל לשנות מצב זה ולהתחיל סוף סוף לשנות ולהזיז דברים בתחום זה.

דב סלמן
קרית ביאליק

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

עד 120

ליעקב שמשון שפירא (בתמונה) מלאו 85. זר פרחים גדול הגיע אליו על הבוקר מנשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר. אחה"צ הגיע אליו שר המשפטים הד ביא לו תעודת רישום בספר הזהב בשם כל סגל המשרד. י.ש. שפירא היה היועץ המשפטי הראשון לממשלת ישראל, וכעבור זמן מה היה לשר המשפטים. בתפקיד זה כיהן שבע שנים – עד שהתפטר, בסוף 1973 כמחאה על שראש הממשלה גולדה מאיר לא הסיקה מסקנות כלפי שר הבטחון ממחדלי יום הכפורים. בתפקידיו אלה, ובפעילותו כח"כ וכעו"ד, תרם תרומה מכרעת לגיבוש דפוסי עשיית הצדק בישראל.

תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, התארח אצל ראש ממשלת נורד־רהיין וסטפליה, יוהנס ראו. במהלך השיחה צויין, כי אחוז האבטלה הממוצע בגדולה במדינות גרמניה המערבית, בה מתגוררים כ־17 מיליון תושבים, מגיע ל־13% ולפעמים אף ל־20%. עיקר הצמצום בכוח־אדם במפעלים הגרמניים נובע מירידת ערך הפחם והפלדה. המארחים חלקו שבחים להצלחה הישראלית בבלימת האינפלציה כשהם זוקפים את ההישג לזכותו של שמעון פרס בעת היותו ראש ממשלה. בתמונה מימין לשמאל: יוהנס ראו, זלמן בנדל מנהל המחלקה לקשרי חוץ במועצת פועלי ת"א, ותדי קאופמן. יושבים ממולם: מרדכי אשד ובן־עמי ארליך.

העדפות מקומיות

ביום ו' האחרון הופיעה המתכונת המשופצת של המקומון הירושלמי "קול ירושלים" – "ירושלים". יחד עם "כל העיר", מתפרסמת בבירה, המובלת מליקויים ידועים, עתונות מרתקת בכל התחומים – מן המדיני ועד התרבותי. בין המשתתפים, חלקם תל־אביביים, בגליון הבכורה של "ירושלים": אלון אלטרס – ספרות, נעמי אביב, שרית שטרא ואודי הילר – אמנות, וגלעד ברקלי – מוסיקה. ב"כל העיר", שצבר לזכותו לאחרונה שני סקופים שצוטטו, עוד בטרם פרסומם, בגלי צה"ל ואח"כ בטלוויזיה, נוטלים חלק, בין השאר: שלום ירושלמי, יורם בינור – כתב לענייני ערבים, מנחם בסבס – ספרות, ומלי תמיר – אמנות.

קץ "פוטיומקין"

איוון בישוף יליד אודסה, האחרון שנשאר בחיים מבין צוות אניית־הקרב הרוסית "פוטיומקין" שהתמרד ב־1905 בים השחור, מת בביתו בדאבלין שבאירלנד והוא בן 104 שנה. בישוף, שמשפחתו מנהלת רשת חנויות המוכרות דגים וצ'יפס בבירת אירלנד, היה מהנדס זוטר ב"פוטיומקין" בזמן המרד. אחרי המרד, שהוכר כמבוא למהפכת 1917, נמלט ללונדון, שם נפגש עם לנין. מאוחר יותר היגר לאירלנד.

מינוי

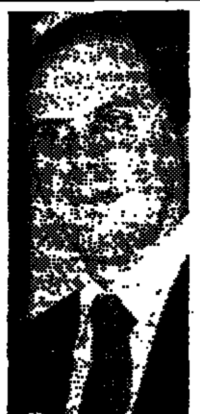

הממשלה אישרה את מינויו של עו"ד דוד (דדי) הרניק ליושב ראש המועצה לטלוויזיה בכבלים, לפי הצעתו של שר התקשורת גד יעקבי. הרניק מחליף בתפקיד את עו"ד אברהם פורז, חבר מועצת עיריית תל־אביב. כסגנו של הרניק נבחר עו"ד אריה מקל, מיועציו של ראש הממשלה. על־פי החוק מונה המועצה לטלוויזיה בכבלים חמישה נציגי ממשלה ושישה אנשי ציבור.

הבת והאם

אפרים קישון הציע לגאולה נוני את תפקיד האם בהצגה "סאלח שבתי" שתועלה ב"הבימה". גאולה נוני, שגילמה את דמות הבת חבובה בסרט "סאלח שבתי", שהתה בחו"ל במשך 16 שנה. היא שיחקה בין השאר ב"פולקס תיאטר" וב"קליינה קומדיה" ולימדה בבית־הספר למשחק שליד ה"פולקס תיאטר". עתה היא שבה ישר ל"הבימה", לממש את ההצעה. לצידה, בתפקיד הראשי, זאב רווח. בתמונה: נוני עם אריק אינשטיין בסצינה מתוך הסרט.

ראשים עלומים

"ראש אינדיאני" הוא בית אופנה ידוע לצעירים. אך מי זה "ראש אשדודי"? בשאלה זו עסק אתמול ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי. אזולאי ששב אתמול לעירו מכנס מועצת אירופה לשלטון מקומי בה ייצג את השלטון המקומי בישראל, הופתע למצוא על שולחנו צ'ק בסך 261.75 שקלים לפקודת "ראש אשדודי" שנשלח מעיריית תל־אביב־יפו לאשדוד. להסב אותו לפקודת העירייה או לחשבונו האישי היה בלתי אפשרי, מפני שהצ'ק הוא ל"מוטב בלבד". לא נותר אלא לברר אם קיימת בכלל ישות כמו "ראש אשדודי", שאפשר יהיה להעביר אליה את הכסף ששלחה עיריית ת"א.

דני צדקוני

"ויינסטריט"

"נעים יותר לבקר בימים אלה בוויינסטריט מאשר בוולסטריט", אמר שמעון פרס בעת ביקור שערך אתמול ביקבי אליעז בבנימינה. פרס זכה להיות הטועם הראשון של היינות הלבנים מבציר 87' שמוצג עבורו היישר ממכלי התסיסה. כשי קיבל מ"מ ראש הממשלה מסמנכ"ל היקב משה קפסליץ את בקבוק היין הראשון מסוג קברנה־סוביניון, שמשלוח יצוא ראשון ממנו עומד לצאת היום לארצות־הברית.

זפירלי–טיילור

אליזבת טיילור חוזרת לאולפני ההסרטה לאחר שבע שנות הפוגה. היא תגלם את דמותה של זמרת הסופראן הרוסיה מאריה בולישויב, בה התאהב טוסקאניני, בסרטו של פראנקו זפירלי על חיי המנצח האיטלקי המנוח. הצילומים יחלו השבוע בעיר בארי שבדרום איטליה. את דמותו של טוסקאניני מגלם השחקן האמריקאי תומאס הואל.

מטבעות ארכיאולוגיות במכירה פומבית בנובמבר

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

ב־3 בנובמבר 1987 תתקיים בתל־אביב מכירה פומבית גדולה של מטבעות וממצאים ארכיאולוגיים בהיקף של מאות פריטים.

המכירה אורגנה על־ידי שני גורמים – חברת "מצא" בהנהלת מוטי פלד המתמחה זה כמה שנים במכירות פומביות, וגוף בשם "מרכז ארכיאולוגי" בהנהלת רוברט דויטש.

לקראת המכירה הופק קטלוג מיוחד המתאר את כל הפריטים בצילום ובהסבר וכן מחיר הערכה של כל פריט.

שקל כסף מהמרד הגדול – 1700 דולר

המחירים, שהם מחירי הערכה של מומחי החברה, נמוכים בדרך כלל משוויו הריאלי של הפריט. מחירי ההתחלה במכירה יהיו נמוכים מעט, כדי 30 אחוז ממחירי ההערכה של הקטלוג.

רוכשי המטבעות והפריטים השונים שיוצעו במכירה, רשאים לבדוק אמינות הפריטים ויהיו רשאים להחזירם תוך 28 יום מיום הרכישה, בתנאי שהודיעו על כך להנהלת המכירה הפומבית, שיש בדעתם לבצע בדיקה של הפריט. בהתאם להודעה כזו חברת "מצא" לא תשלם למוסרי הפריטים את התמורה, אלא לאחר תום החודש שהותר לבדיקת החומר.

במכירה יוצעו מטבעות יווניים בן המאה השניה והשלישית לפני הספירה, ביניהם מטבעות אלכסנדר הגדול, המוערך בכ־300 דולר המטבע עד ל־1200 דולר.

בין מטבעות סוריה מוצע דימיטריוס הראשון והשני, אלכסנדר בלאס, טריפון אנטיוכוס וסלבקוס. במטבעות מצריים מוצע תלמי השני, שמחירו נע סביב 100 דולר. בין המטבעות היהודיים יש גם מטבעות פניקיה, יהודית, מתתיהו אנטיגנוס, הורדוס, אגריפס, המרד הגדול, בר־כוכבא ועוד.

מטבע שקל כסף מן המרד הגדול מוערך בכ־1700 דולר (ראה תצלום) חצי שקל ורבע שקל ברונזה – עד 1400 דולר. מטבע סלע כסף של בר־כוכבא, שהוטבע על מטבע רומי, 135 לספירה, מוערך עד 3,500 דולר. מטבעות ערים – עזה, טבריה, קיסריה, דמשק, יפו ואחרות – מוערכים ב־200 – 300 דולר.

בקבוצת המטבעות הרומיים מוצעים מטבעות דומיטיאנוס, כריאנוס, אספסיאנוס, קליגולה, נירון, אוגוסטוס, יוליוס קיסר ואחרים.

במכירה מוצעים גם כלי זכוכית עתיקים בבאות הדולרים הפריט וכן מחרוזות חרוזי זכוכית מן המאה הראשונה לפני הספירה.

במכירה מוצעים כיבי חותבים עתיקים, פסלוני ברונזה, כלי חרס, קנקנים, כלי נשק, צלחות, צמידים, נרות שמן, פסלוני טיט, בקבוקי חרס לבושם, ראשי אבן וברונזה וכד'. המכירה תתקיים בבית אסיא בתל־אביב.

נמכרו 13,000 מטבעות זכרון כסף

בעיצובה של מכירת מטבע כסף האניה של אניהו בסניפי החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות מרחבי הארץ, הודיע הקונצרן הישראלי טאייסד (TAISEI) להפצת מדליות ודולים בצורת הדתוק, כי ברצונו לרכוש את כל יתרת המטבעות בהנפקה זו – 2500 יחידות – מסניפות החברה. עד לרכישה הזו נקנו 10,500 מטבעות בידי הציבור בישראל.

המטבע המוזכר הנבצית את החותם של אניהו, חותם עברי עתיק בתקופת בית ראשון (המאה השמינית לפנה"ס, מכיל 14.4 גרם כסף בקוטר 30 מ"מ. ערכו הנקוב 1 שקל, לפי השקל העברי הקדום מימי המרד הגדול.

בחברה הממשלתית מסבירים התעניינותם הגוברת של היפאנים במטבע, מהיותם עם של דייגים וספנים. במטבע מובלטת אונית מפרש מימי שלמה המלך והלקוחה מחותם שהיה שייך ל"אניהו בן מירב". המטבע נמכר בחברה הממשלתית במחיר – 20.– דולרים הכולל מע"מ.

הודעה בדבר הכרזת רחובות לרבים וסלילת כבישים ומדרכות

בהתאם לחוק העזר לטבריה בדבר סלילת רחובות, ולפי החלטת מועצת העיריה מיום 9.9.87, עיריית טבריה מודיעה כדלהלן:

1. להכריז ומכריזה בזה כי חלקות מס' 1002, 1006, 394 ו־230 יהיו רחובות לרבים.
2. לרחוב מס' 1002 בת.ב.ע 3449.
הרחוב המלא של הרחוב יהיה 16 מטר, מזה 7 מטר לכביש, 3 מטר לחניה, 3 מטר מדרכה בכל צד.
העבודה תבוצע בכמה שלבים. לביצוע שלב ב' – ביצוע עבודות עפר ברוחב המלא לכל אורך הרחוב. סלילת כביש ברוחב של 7 מטר לכל אורך הרחוב.
הגושים הגובלים: חלקות 12, 13, 14, 19, בגוש 15047, חלקה 21 בגוש 15071.
3. לרחוב מס' 1006 בת.ב.ע. 3449.
הרוחב המלא של הרחוב יהיה 16 מטר, מזה 7 מטר לכביש, 3 מטר לחניה ו־3 מטר למדרכות בכל צד.
העבודה תבוצע בכמה שלבים. בשלב זה – ביצוע עבודות עפר ברוחב המלא של הרחוב, סלילת כביש ברוחב של 7 מטר.
הגושים הגובלים: חלקה 19 ו־37 בגוש 15047, חלקות 1, 2, בגוש 15039.
4. לרחוב הנמצא מס' 394.
הרוחב המלא של הרחוב יהיה 12 מטר, מזה 7 מטר לכביש, 2.5 מטר מדרכה בכל צד. קיים כביש ברוחב של 4 מטר.
לביצוע סלילת הכביש לרוחבו המלא, סלילת מדרכה ברוחב של 2.5 מטר בכל צד.
הגושים הגובלים: חלקות 34, 44, 8, 7, 45, 51, 52, 53, 104, 105 בגוש 15011.
5. רחוב דרך הציונות מס' 230.
הרוחב המלא של הרחוב 30 מטר, מזה שני כבישים ברוחב 7 מטר כל אחד, אי תנועה של 5 מטר, פס ירק בצד הצפוני של 5 מטר, מדרכה של 3 מטר בכל צד. קיים כביש ברוחב של 8 מטר וקטע מדרכה בצד הדרומי ברוחב של 3 מטר.
העבודה תבוצע בכמה שלבים. בשלב זה – הרחבת הכביש ל־11.5 מטר, סלילת מדרכה ברוחב של 3 מטר בצד הצפוני, בכבישים קטע מהרחוב.
הגושים הגובלים: חלקות 52, 181, 182, 183, 187, 263, 262, 260, 258, 257, 256, 255, 254, בגוש 15040, חלקות 51, 52, 53 בגוש 15047, חלקות 12, 10, 8, 6, 4, 3, בגוש 15039.
6. הפירוט המכני לעבודות הנ"ל נמצא במחלקה ההנדסית. המעוניינים יוכלו לעיין בחומר בשעות הקבלה במחלקה.

יואל בימי
ראש עיריית טבריה

משחת השיניים
יעילה פי 3
אלמקס במניעת עששת.

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קינג ג'ורג' – קופת חולים כבבר המלך ג'ורג' 25 – 282650
ירושלים
מני – יפו 202 – 223048
חיפה
ק. אליעזר – כבר מאירהוף 6 – 511707
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רמת־גן – ביאליק 51 רמת־גן – 721514
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

אלמקס

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6415 חלקה 83 ברחוב סוקולוב 90 המסומנת כאזור מגורים מיוחד, בקשה לשם אישור להקלה בבניית בריכת שחיה לשימוש דיירי הבית כעל לגג הקומה המטרית.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור ההקלה, בבקשה זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הכבון רמת־השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותוגשנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ת.ב. 5279

מ. חרבון יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מפולת

(המשך מעמ' 7)

תוצאה נוספת שמרבים להזכירה היא דחיית תכניות הפריווט (מכירת חברות ממשלתיות לציבור) באנגליה ובצרפת. שוק פסימי אינו זמן טוב להיפרד מהחברות הממשלתיות.

חברות ישראליות פרטיות וממשלתיות, שחשבו לגייס הון בארה"ב, ייאלצו לדחות את תכניותיהן. המניות הישראליות הנסחרות מעבר לדלפק או בבורסה האמריקאית נפלו, כמו האחרות.

סקטור שנפגע ביותר מנפילת הבורסה היו קרנות פנסיה וקרנות גמל, שחלק ניכר מנכסיהן הושקע במניות. רק לפני חודש לער כתב "פורצ'ן" למיליונר לורנס טיש, שהשקיע את קרנות הפנסיה של אוניברסיטת ניו־יורק באגרות־חוב בלבד. עתה מתברר שמוסד אקדמי זה הוא מהיחידים שקרנותיו לא נפגעו מהמפולת. מי שקרן הפנסיה שלו הושקעה בדרך פחות זהירה, הפסיד חלק ניכר מבטחונו הסוציאלי. לרוב קרנות הפנסיה אין התחייבות לשיעור פנסיה קבוע מראש והן משלמות על־פי הרווחים. הרווחה החברתית עשויה להיפגע עוד יותר אם יקוצץ התקציב. הסעיפים המועדים לקיצוץ ראשונים הם הבטחון וההוצאה החברתית. הנשיא רייגן גם הזכיר את האפשרות להטיל אגרות על שירותים הניתנים לקבוצות מיוחדות, במקום להגדיל את מס־ההכנסה, ונראה שגם זה יפגע בתחומים של רווחה.

האירועים בוול סטריט הנחיתו עוד מכה קשה על הנשיא, שהאמון של הציבור ביכולת התפקוד שלו פוחת והולך. העדר מנהיגות היה גורם שזירז את המפולת לא פחות ממצב הכלכלה. במשך השבוע התחזקה ההרגשה, שהנשיא אינו תופס מה מתרחש ומה יש לעשות.

בתקופת רייגן גדל הגירעון התקציבי והגירעון המסחרי של ארה"ב למימדים שלא היו כמותם בעבר. ארה"ב לוותה בתקופתו יותר מכפי שלוותה ב־200 שנות קיומה, אמר חבר ועדת הכספים של בית־הנבחרים סם גיבונס. החוב של ארה"ב מגיע ל־2.8 טריליון דולר והריבית על החוב היא הסעיף הגדול ביותר בתקציב. הדמוקראטים בקונגרס מאשימים את הנשיא בכך שהמדיניות הכלכלית שלו היא שגרמה למפולת. זה יהיה נושא מרכזי במערכת הבחירות שלהם. המכה שספגה מדיניות הנשיא תפגע, על־פי הערכות כאן, גם בסיכוייו של סגן־הנשיא בוש לרוץ לנשיאות.

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל:
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דרחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

מפעל הפיס מודיע

בהגרלת רב פיס מס' 44 שתיערך ביום ה', ו' בחשון תשמ"ח, 29.10.87 יועלו בגורל:

קוטג' מס' ס/1־2 גוש 10620 חלקות 118, 111

קיסריה וילג' שנבנה ע"י דניה סיבוס, חברה לבניה בע"מ, חברת בת של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ.

מכונית וולוו 340 מס. שילדה 320408

דבר — לפני 60 שנה

להגברת קשרי המסחר בין פולין וא"י

ורשה. זבישבסקי, הקונסול הכללי של פולין בא"י הנמצא כבר בורשה, שוחח עם ד"ר הירונר, היועץ המסחרי הציר של פולין לא"י וסוריה, אשר מושבו יהיה בחיפה – בענין סכויי האכספורט ההגירה ועזרתה של פולין בבנין הבית הלאומי ליהודים. זבישבסקי הזיותו ייצא לא"י באמצע נובמבר.

מהומות אנטישמיות חריפות בבודאפשט

בודאפשט. הודעת הממשלה ההונגרית כי יש בכונתה לבטל את נומרוס קלאוזוס, עוררה את חמתם של עתוני הימין. בבודאפשט פרצו מהומות אנטישמיות. החוליגנים צעקו ברחובות: "לכו לפלשתינה" ברחובות היו התנגשויות בין סוטרים ופועלים. רבים נפצעו ו־120 נאסרו. הממשלה הודיעה כי בגלל התנועה האנטישמית אין היא יכולה לגשת עכשו לבטול נומרוס קלאוזוס.

לפני 40 שנה

מיניסטריון המושבות נגד הסגרת פאראן

שופט השלום הירושלמי ד"ר ג. סטולץ הוציא אתמול פקודת מאסר נגד רוי אלכסנדר פאראן, הנאשם בחטיפת הנער בן ה־16 אלכסנדר רובוביץ' בירושלים ב־6 במאי למטרת רצח. דובר מיניסטריון המושבות אמר בתגובה שאין מקום להסגרה כיון שא"י אינה מדינה ריבונית אלא שטח מנדטורי הנתון תחת שלטון בריטי.

סטאלין: רוסיה אינה רוצה מלחמה

ואורשה. המרשל סטאלין אמר לקבוצת צירי הפרלמנט מן השמאל בליבור הבריטי, שביקרו אצלו השבוע בסוצ'י על הים שחור, כי ברית המועצות אינה רוצה ב"מסך הברזל". המסך יורד אם נלכד את מאמצינו לקיומה כלכלי. ברית המועצות אינה רוצה מלחמה.

פועלי כל העולם – יש אגרה לתמורה!

דבר אחר

העתון המגוחך ביותר • ה' בחשוון, תשמ"ח • לכבוד 70 שנה ל"הבימה", פלוס 30 שנה ל"היכל התרבות", פלוס 108 – סה"כ גליון 208 • המע"מ כולל את המחיר

רוצה להיפטר מאסטמה??? (ר' עמ' 3 למטה)

קונצנזוס

למחוק את החרפה!

כפי שכבר ציטטתי בהזדמנויות קודמות – "דגל איננו סתם סמרטוט צבעוני, המתנופף בקצהו של מוט. סוף ציטוט.

דגל הוא סמל ודגל, ללכת לאורם.

ואם הדגל איננו כזה, אז הוא לא שווה את המוט שבקצהו הוא מתנופף.

ומשום כך, צריך מדי פעם להסתכל בו, לבדוק אותו – ואם צריך לשנות בו משהו, את צבעו, את צורתו או את גוונו, יש לעשות זאת ובאומץ.

והיום, בגלל רוח התבוסתנות, רוח הכניעה הנושבת מקצות המחנה פנימה, יש לקחת את דגלנו הנושן והאמיץ – ובמחק אדירים ובתעוזה היסטורית למחוק ממנו את הצבע הלבן, צבע הכניעה, שאין לו מקום על דגלנו ויש להחליף אותו בצבע אחר, צבע שיהיה מוסכם על כולם.

כי אולי, אם היינו עושים זאת מבעוד זמן, לא היינו סוגרים את ה"ביא", לא היינו סוכרים את תעלת הימים, לא היינו נסוגים נסיגת־חרפה מבוהלת כזו מלבנון. אבל את המאוחר אי אפשר להקדים.

– ואולי עדיין לא מאוחר מדי. אולי עוד ניתן להציל משהו... ויפה שעה אחת קודם.

נ.ב. אם לא יימצא לדגל צבע מוסכם אחר, אז אולי מוטב אפילו ללא צבע כלל!

הנ"ל

מדד השפל — לשפל חדש:

הבורסה התל־אביבית יצאה לחידוש־צניחה

פקיד בכיר: למרות המשבר בבורסה, לא ייפגעו מניות ישיבות ההסדר • חשש לביטול פרוייקט „מדינת ישראל"

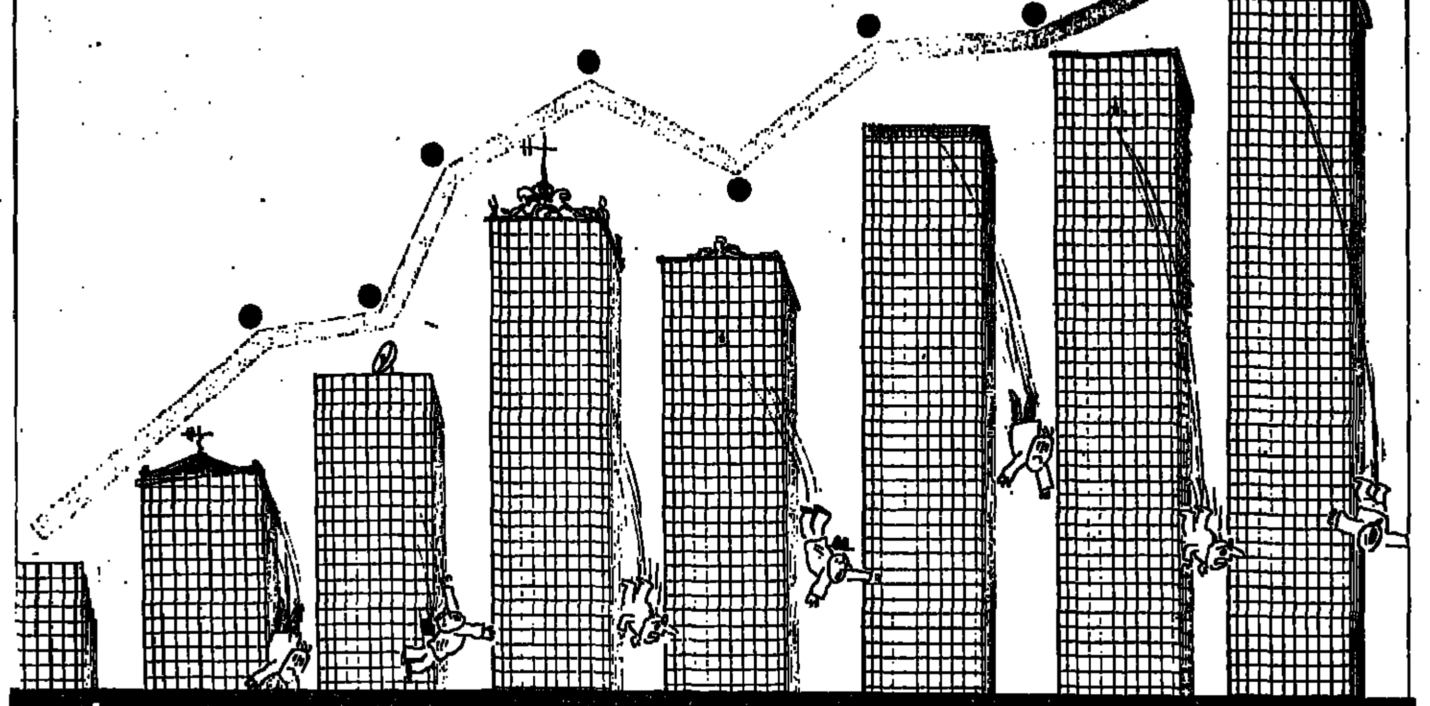

8 ימים באוקטובר, לפי דאו ג'ונס (קופץ) וגראף פוטוצקי (משמאל)

הורחבו שעות הטביעה בחופי ת"א

החל מהחודש ייסגרו תחנות ההצלה בחוף ת"א, לפי החוק.

צ'יצ'ולינה ביקרה אצל מנחם בגין

– מאת חוליית הביטוי של „דבר אחר" לנושא הביקור –

משלחת הפרלמנט האיטלקי לפני המגע

כוכבת הפורנו המפורסמת וחברת הפרלמנט האיטלקי, הגברת צ'יצ'ולינה, ביקרה אצל ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, וחלצה שד בודד למנהיג המתבודד (שנצבו, אגב, מצויין).

מנחם בגין הסתכל בשד בסקרנות ושאל את הגברת: „תגידי לי, גבירתי הצעירה – מדוע שלחו אותך עם העוגה הזאת? הרי היום לא 'שבת נחמו' ואין לי יום־הולדת. מכל מקום, תודי בבקשה לקונדיטור של מלון 'שרתון' ואני מאחל חג שמח לכל עם ישראל ולרופאים ולאחיות".

הגברת צ'יצ'ולינה, מצידה, סיפרה לכתבנו שכבר ראתה כל מיני דברים מוזרים בקאריירה הפורנוגראפית שלה – אבל טרם פגשה אדם שעשה לה פו...פו... על השד והתעקש לכבות את הנרות.

מכתב גלוי לשר האוצר

אני פועל במפעל תעשיה בסביבות היישוב ירוחם, נשוי ואב לשישה ילדים. אני משתכר 700 ש"ח לחודש, כולל שעות נוספות. השבוע קראתי בעיתון, שפקיד בכיר, המקורב לשר האוצר אמר: „הציבור לא חי לפי רמת החיים האמיתית שלו".

מכיוון שאני אזרח ישר ושומר חוק, רציתי לשאול: אם אני לא חי לפי רמת החיים שלי, אז לפי רמת החיים של מי אני חי? אם אפשר לעזור לי לאתר אותו, אשמח להיפגש איתו ולהחזיר לו את רמת־החיים האבודה שלו – בתנאי, כמובן, שיחזיר לי את רמת החיים שלי.

ירוחם השם, ירוחם

„מה שלא משודר בטלוויזיה – לא מעניין את התחת שלנו", אמר מקור בכיר בציבור ושכח את שביתת העובדים בטלוויזיה

– מאת כתבנו לעולם לא אשכח את מה־ששמו – בגלל השביתה ניכרת האטה רבה גם בשביתות במגזרים האחרים, בפעילות החבלנית, בהתבטאויות חברי הכנסת, בתעשיות הווידאו־קליפ, התאטרון, הקולנוע, המוסיקה. אין קהל במגרשי הכדורגל, הבורסה ריקה, החקלאות משותקת והתעשיה בנסיגה רצינית. האוצר שוקל להסב את המדינה לווידאו: „זה הדבר היחיד שהולך עכשיו", אומר שר האוצר, ששמו נשכח מזכרון כתבנו, גם כן בגלל השביתה בטלוויזיה.

לכל היוצאים למצרים

חולירע אפשר לקבל עכשיו גם בארץ!

לשכת הבריאות

העורכים: יצחק בן־נר, שלמה ניצן, תרזה איזנברג
עורך גראפי (במיל.): סמרל
אורחים (מגולחים ע"פ ההלכה): דני קרמן, אהרון שמי, מושיק, יאיר גרבוז, אביב אל־חסיד ואבנר כץ (שיא־עולמי בסיפור בהמשכים).
המערכת מתנצלת בשבע שפות בפני הגב' רעיה יגלום ומתחננת לפניה שלא תשאיר אותנו לבד.

סיפור בהמשכים

שבתאי, אלסי וכו'.../ אבנר כץ

תזכורת קלה: מבין שורות יומנו של שבתאי מגלה הקורא משהו על מצב בריאותו הרופף של דוד גרשון, כמו גם על העובדה המוזרה כי שבתאי בן אחותו איננו מסוגל כלל להזיע – וריח חזיעה מעביר בו צמרמורת של בחילה וגועל־נפש. הקורא אף נרמז כי אותו ציור־קיר שבמועדון הקיבוץ, המתאר בקווים שחורים ובזיו בוטחת, את דמותה של רות המואביה הכורעת ברך ואוספת אל חיקה אלומת־שיבולים, ובכן אותו ציור מטריד לא במעט את מנוחתו של שבתאי – וזאת בשל דמיונה המפתיע של רות המצויירת לאלסי אהובתו (?) ונושא־געגועיו.

פרק ב"ד: עוד קטעים מן היומן

– – 20.6.19: ישנם דברים ורעיונות המתרוצצים במוחי, אשר אינני מסוגל ואינני חפץ לאומרם לאיש. אפילו לגרשון דודי לא אומר אותם.

מאז שחזר מבית החולים הוא איבד את כושר ריכוזו, זכרונו נחלש וללא שוסטרמן, העילג הנאמן, היה הולך לאבדון זה כבר.

עיניו, אשר איבדו מעט מאותו ברק שכה איפיין אותן, היו בוהות לחלל וידיו החלו לרעוד.

הסלט, שהוא עדיין מתעקש להכין לי ולו בזמן ארוחות הבוקר המשותפות, איבד משהו מטעמו, שכן הוא עצמו מתנזר כליל ממלח, על־פי הוראות רופאיו ואף בשמן מקמץ הוא, על פי אותן ההוראות של אותם הרופאים – ואף טבעי וטבעי הדבר שהתלהבותו פחתה. שכן, ללא המלח וללא הכמות הנכונה והרצויה של השמן, מתערער השיווי־משקל הנהוג־כה בין החומרים השונים וטעם הסלט נגרע במאד ועסיסיותו אף היא פוחתת ומה שרודי שם לאחרונה על צלחתי אינו אלא מין גיבוב עלוב של ירקות יבשים ומפוקפקים, סרי טעם וריח, מין ערימת סוף־עונה, שעלי ניטל להמליחה במו־ידי ולצקת עליה את השמן ומיץ הלימון. ואף כי יש לומר בכנות כי מתאמץ אני ומשתדל אני במאד־מאד, הנה לעולם אינני מצליח להפיח באותה ערימה (שנראית כמו אוסף מקרי של גרוטאות, אשר נאספו איש־איש, בין קייץ לסתיו) רוח־חיים ולתת בה את הטעם, הצבע והמראה אשר כה עוררו את תיאבוני רק שבועיים ימים קודם לכן.

תוהה אני, לעיתים, האם רק הכמויות הנכונות הן שעושות את הסלט של גרשון למה שהינו (אני עדיין מסרב להספירו), או שמא ישנם גורמים אחרים או נוספים, המוסיפים ומשכחים את טעמו. אופן החזקת הסכין והמזלג, דרך משל. או הסיסטמה שבה נוקט אתה בשעת חיתוך הירקות למיניהם. סדר תוספת התבלינים, אולי – האם חשוב מה קודם למה? האם חשובה הדרך שבה מערבב אתה את הסלט? האם חשוב עומקה של הצלחת? האם למילים שאתה ממלמל במשך הכנת הסלט יש חשיבות? האם הן עושות את הסלט למה שהינו? האם יש, בשם אלוהים, מילות קסם, כמו אותן מילים או צירוף אותיות מיסתורי, עתיק ומפיל מורא, אשר היו הקוסמות והפייות מלחשות, בעת הכינו את השיקויים והתרופות אשר שימשו אותן במעשי כישופיהן הרביםו

דורה יונה זכרונה לברכה סיפרה לי, כי ציירי הטמפרה, דוגמת ג'יאוטו ואוצ'לו ולורנצטי ופרה־אנג'ליקו ופרה־פיליפו ליפי ואלה האחרים אשר עדיין לא ידעו את צבע השמן, היו מערבבים את אבקות צבעיהם בחלבון ביצי התרנגולת. לא היה טוב ממנו להדביק את הגוונים השונים אל לוח העץ ולשמר אותם לתקופה ארוכה. ועד היום מחזיקים הצבעים הללו מעמד, כאילו אך אתמול נמשחו על הלוח – וכל זאת בשל החלבון מן החי. לאמור חלבון ביצת התרנגולת.

אותם ציירים, רבי־אמנים, הקפידו לבחור ביצים מתוצרת תרנגולות הכפר, שכן הללו ובניגוד גמור לתרנגולות העיר, אשר בעליהן מאכיסים אותן ומפטמים אותן ללא חשבון בלחם רטוב ובגרעינים ובמיני גריסים־כמיני פתיתים שונים ומשונים) משוטטות להן חופשיות לנפשן בשדה הפתוח ומתפרנסות בעיקר מתולעים – שאותן הן שולות מן האדמה – המעשירות את ביציהן בפרוטאין דביק לרוב.

ידעו ידוע הציירים המחוננים, בעיניהם החדות והמנוסות, להבחין על־פי קליפת־הביצה – עוביה, מידת חיספוסה, צורתה וציבעה – האם ביצת־עיר דלת פרוטאין היא, או שמא ביצת־כפר היא, עשירת הפרוטאין.

לא לא. לא אאריך לכת עד כדי כך ואומר כי גרשון דודי הולך היה ומשוטט בשדות הרחוקים ובגינות הירק, בוחר לו את עגבניותיו ומלפפוניו ופילפליו ובצליו, אחד לאחד. לא. אף כי מה מאד היה רוצה לעשות כן וכוונת סיפורי אודות ביצת העיר וביצת הכפר לא היתה לומר זאת. גרשון, בלית ברירה, בוטל היה, נֶבֶר, את אשר שמים היו עובדי המטבח על שולחנו, אלא שגם כך מאמין אני באמונה שלמה כי ניחן דודי בחוש שביעי או שמיני והוא מסוגל לחדור בעזרת עיניו הכחולות אל מעבר לקליפת הירקות ולמדוד במדויק את כמות המים שהללו הואילו לשתות בתקופת נביטתם וגידולם, עד להבשלתם ממש – וחשוב פרט זה לאין ערוך, שכן ידוע לכל חותך סלט מנוסה, כי ככל שימעיטו להשקות את הירקות במים, כן ייטב להם ולנו ויהיו הללו משובחים יותר בטעמם וערבים לחך האנין.

אולם מרוב דיבורים על ירקות ועל – תסלחו – ביצים, עלול להיווצר הרושם המוטעה, כי רק לאוכל נתונה דעתי – ולא כך הוא. דברים אחרים לגמרי, שלא בחומר כלל וכלל, העסיקו את מחשבותי – ועליהם אף חפצתי לכתוב בלחקור, במובנם הרחב־ביותר. אלא שהשעה מאוחרת ועלי להשכים קום מחר, שעל כן אסיים בכאן.

– – 27.6.19: שלשום עשה דודי מעשה מוזר ביותר.

ובכן עלי להקדים ולומר, כי כבר כמה וכמה ימים הבחנתי אצלו כמעין חוסר־מנוחה. הוא היה חסר סבלנות אל חבריו, שוסטרמן ומנצל, והיה מתפרץ עליהם בצעקות ובגערות ללא סיבה נראית לעיין. לעיתים קרובות ובלתי־צפויות מקמט היה בחמת־זעם את עיתון „דבר" ובתנועות־זעם היה קורע את דפיו לגזרי־גזרים ומפזרם לכל רוח.

והנה שלשום, כאמור, ללא אומר ודברים וללא אזהרה מוקדמת, עזב את חדרו ויצא עם שחר את שערי הקיבוץ וטיפס ועלה לאוטובוס הראשון ונסע העירה ושם קנה כרטיס לרכבת שהובילה אותו לעכו ומעכו היה עליו להחליף עוד שני אוטובוסים עד שסוף־סוף נחו רגליו הלאות על העשב הלח שצימח פרא ליד קברו של ברל כצנלסון. השמש כבר שקעה־ירדה מעבר להרים שכפאתי מערב ורוח קלילה נשבה בצמרות העצים. מובן כי לא הייתי נוכח באותו מעמד ובתיאור־אווירה זה לא ניסיתי ווו לא הייתה כוונתי ליצור רושם כאילו הייתי שם. כל שאתאר ותיארתי עד כה, הוא אך נסיון עלוב לשחזר את אשר אידע – ולהתמודד, מן הבחינה הסיפרותית, באותו אירוע ובשום פנים ואופן אינני מתיימר לדייק בפרטים. אלא שיודע אני, מעל לכל ספק, כי את פנקס ההסתדרות שלו, מחזיק דודי הטוב והתמים בכיס חולצתו, שעל פי רוב כחולה היא או בצבע החקי – שעל כן אוכל לכתוב בבטחון כי עתה, עת עמד שם בפנים חמורות־סבר, שפמו מודקר מעבר לאפו הנישרי מזה ומזה, כמו שפמו של כלב הים, וגבותיו הסבוכות מפילות צל כהה על עיניו, הוא הרים, אט־אט, את ידו הגרומה והוציא מן הכיס את הפנקס האדום ובאחת הטילו הישר אל הקבר שלמטה, כמו היה מוקצה מחמת מיאוס – ואחר־כך הפנה גבו ועשה את כל הדרך חזרה ובלילה־בלילה חזר אל צריפו. במעשה זה, מבין אני, רצה דודי להביע את זעמו, מחאתו ואכזבתו הרבה. ממה? ממי? למה? ואת לא אוכל לומר, כי רק את העובדות היבשות נאות לספר לי למחרת חזרתו ובקיצור נמרץ עשה זאת. ואילו במניעים עצמם לא נגע. ואף כי יכולתי לחטט ולדלות שמץ שבשמץ מאותם מניעים, עמוקים ככל שיהיו, הנה כבר הייתי כולי שקוע עד צוואר בעיצומו של פולחן רות המואביה וראשי שוב לא היה נתון למחקרים מן הסוג הזה.

אינני רופא וגם לא כדבנו של רופא, אולם אך הגיוני הדבר כי אדם אשר איננו מזיע כלל, מתעייף בייתר־קלות מייצור אשר זיעתו ניגרת באופן נורמאלי. ובאמת, למרות השעה המוקדמת, מרגיש אני כמו לאות כללית יורדת על כל גופי. ידי ניתקפות במין חולשה ועיני נעצמות. בלית ברירה אפסיק כאן.

למרות שעל הכביש

כולם צודקים

יש עליה במספר התאונות

בכביש הייה ~~צודק~~ חכם!

הסנה מציעה שתנהג בחוכמה

אלף: תגיד, ראית את המודעה הזאת ב"הארץ"? **בית: לא. לא ראיתי – אבל עכשיו אני רואה!**

המפרסם מודעה על הלוויה ב"הארץ" – מקבל את מודעת האזכרה חינם

אלף: נו, ומה אתה אומר על זה? **בית: ... שסוף־סוף כדאי למות בארץ!**

נסע לקבל איידס בארה"ב וקיבל חולירע במצריים

ירוקת

שמעת: לא נתנו לצ'יצ'ולינה לבקר בכנסת

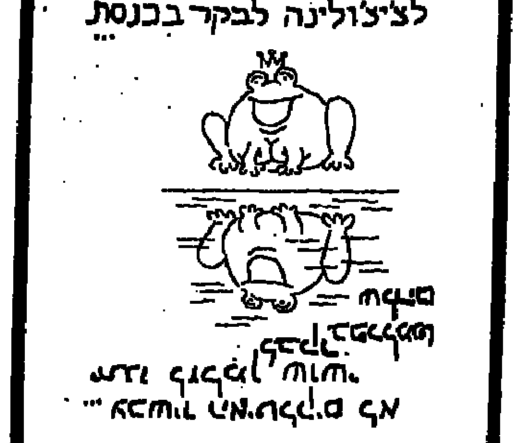

מכתב גלוי ליצחק מודעי

א. נ.,

קראתי בעתון שורות אלה:
מודעי החליט לא לרוץ לתפקיד יו"ר ההנהלה הציונית. מודעי: "לא השתגעתי להעמיד בספק נסיון של 25 שנה בהנהגה הלאומית, בדבר שאינו מושך אותי במיוחד ושהסכמתי לקבלו רק בנימוקים של דין התנועה ובתנאי שלא אוותר על המשך המסלול הממלכתי שלי".
– ושאלתי, אדוני השר, היא:
אז איך בכל אופן כן השתגעת?

שלמה ליש,
רח' שלזינגר 45,
שם

תשובת המערכת:
מכיוון שהשר מודעי עסוק, כידוע, בענייני האמא שלו, שתחי', אז תשמע סיפור:
היה פעם משוגע אחד, שמפעם לפעם היה נורמאלי. פעם, ביום כזה, בא אליו אחד ואמר לו: "תגיד לי, איך אתה השתגעת?". אמר ההוא: "תראה. כל בן־אדם שנולד, איך שהוא יוצא מהבטן של אמא שלו, אלוהים זורק עליו חבילה מלמעלה. לאחר הוא זורק חבילה של צרות מהאשה, לשני חבילה של צרות מהשכנים, לשלישי חבילה של צרות בריאות, לרביעי, חבילת צרות של פרנסה. לי", אומר ההוא, "הוא רווקא זרק חבילה טובה. רק מהז נאר ווס, דער פעקל, החבילה, איז מער געפאלן, נפלה לי, על הראש, אויפן קאפ".

אָלֶף בֵּית

א: תגיד, קראת בעתון שעיריית אילת תיגבה היטל של חצי דולאר ללילה מכל תייר שיבוא לשם?
ב: קראתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: אני לא אומר. אני שואל: מה יהיה אם בכל זאת יהיו תיירים שיעזו לבוא לאילת?
א: אז יקחו מהם דולאר ללילה, או שניים או שלושה או ארבעה או חמישה דולאר ללילה עד שלא יבוא אף תייר.
ב: ואם גם בעשרת דולאר היטל ללילה עדיין יגיעו לשם תיירים?
א: אז לא תהיה ברירה. יצטרכו להחריב את העיר!

שיחת השבוע

עם: צ'ייץ'
על: שמות לרחובות בתל־אביב

דבר אחר: בוקר טוב, כבוד ראש העיר.
מר להט: בוקר טוב, בוקר טוב.
דבר אחר: תגיד, למה תל־אביב לא קוראת רחוב על שמו של הד"ר נחום גולדמן המנוח?
צ'ייץ': כי יש כבר שני רחובות על שמו של ד"ר גולדמן.
דבר אחר: (בתמיהה) איפה?
שלמה להט: איפה שאל כל תל־אביבי. ליד רחוב קינג־ג'ורג' יש רחוב אחד שנקרא "סימטה אלמונית" וליד אפילו עוד רחוב אחד, שנקרא "סימטה פלונית" – ושניהן על שמו של ד"ר גולדמן.

גוברת נטיית יהודים להתחתן מאוחר או לחיות ללא נישואין

מסקר מרגני שערך "דבר אחר", התברר שהדבר נובע מהתגברות נטייתם של רבנים לערוך כמה חתונות באותו ערב.

כותרות ראשיות

- שריר: אסירים שלא יקבלו חנינה לכבוד שנת ה־40 יקבלו חנינה לכבוד שנתיים לכהונתו של שר המשפטים.
- האיש שניסה לחלוב את "שטראוס", ניסה לפני שנים לנקנק את "אסי".
- משרד: וילנאם נקש ירצה את עונשו בישיבת־הסגר.
- חחרדים דורשים לחדש מייד את שידורי הטלוויזיה, כדי למנוע מהמוני בית ישראל לצאת בערבי שבתות לקולנוע ולחלל בכך את השבת.
- מכיוון שיכול לחיות שהשנה יורדו הרבה גשמים, הוחלט בממשלה כבר עכשיו להכריז על השנה כשנת־ בצורת.

30 שנה למירפסת

במלאת שלושים שנה לסגירת המרפסת שלנו בתריסול, מאורע שהפך את ביתנו לחיכל תרבות בזעיר־אנפין, נחגוג ונשמח ביחד עם ידידינו ובהשתתפות מיטב אמני ישראל.

ישתתפו (אם לא יחולו שינויים וביטולים):

★ שושנה דמארי ★ ריטה
★ יפה ירקוני ★ יהורם גאון
★ הדודאים ★ ירדנה ארזי

ורבים אחרים.

בשבוע הבא יופיע **היכל התרבות** בפארק הירקון, לרגל מלאות שבע שנים לקופה. ישתתפו בתוכנית: **אולמי שושנים, אולמי לחיים, אולמי ארגמן וריטה.**

פוזיטיב

אהרן שמי

למה כולם מתלוננים שאין טלויזיה חוץ מאלה שקולטים את ירדן, או את לבנון, אלה שיש להם צלחת על הגג, אלה שיש להם וידיאו, ספריות ההשכרה של סרטי וידיאו, בעלי בתי הקולנוע, בעלי המסעדות, קוראי הספרים, מוכרי הספרים והמו"לים?

עשה לך רב

בבא מציצא

שלום. אני יהודי חרדי והשבוע, בזמן שצ'יצ'ולינה חלצה שד במועדון הזה ביפו, יצא לי במקרה להיות שם – ושאלתי היא: האם בזמן שצ'יצ'ולינה הוציאה את השד הייתי צריך לברך ברכת "המוציא"?
תשובת כבי' הרב: לא היית צריך לברך "המוציא" – אבל זו הוצאה מוכרת.

מכתבים אחרים

הוול־סטריט – כותל המעות

"דבר אחר" יקר,
בנפילה האחרונה איבדתי את כל הוני.
רציתי לדעת באיזה אפיקי השקעה אוכל להשקיע את יגוני?

ז.ל. ביררא־עמיקתא,
תל־מנוחות 71 א'

תשובת המערכת: ז.ל. היקר. אל דאגה. עדיין נותרו לפניך שני אפיקים בטוחים, לפחות – ובהם כדאי לך להשקיע, השבוע:
★ האחד הוא אפיק ה־UHF בתדר 22 בין השעות 18.00־22.00.
★ והשני הוא אפיק רום, שיחדור לאזורנו ביום ה' בבוקר, מכיוון תורכיה.
ואם כל זה לא יעזור, עדיין נותר אפיקו של הירקון.

גם אני!

(ר' עמ' 1 למעלה)

מחנה בלטה

או: קטן, אדום ולפעמים תקוע

פעם היה איש אחד, שאהב להחליף מדרכות. המטפלת שלו סיפרה כי כאשר הוא היה קטן (כמו היום), אף פעם ההורים שלו לא הרשו לו להחליף את הבלטות במדרכה ליד הבית – ואז, כשהוא קצת גדל (למרות שעליכם לזכור שתמיד הוא נשאר קטן), מה שהיה שגעון נחמד של ילד קטן, הפך להיות מחלה שיש לה אפילו שם: בלאטומניה קוראים לזה. הבלאטומן זה איש שרואה, נניח, מדרכה עם בלטות 50×50, בצבע אפור – והוא תיכף רץ ומחליף אותן בבלטות אדומות בגודל 25×12.5 ולפעמים אפילו (אם יש לו התקפה קשה) בבלטות שחורות 30×20. זה מה שהוא עושה, הבלאטומן. הוא מוכרח. כל הזמן הוא מחליף בלטות במדרכות. אם אנשים אחרים כותבים ספרי־בישול, מאכלים ברווזים, או נוסעים לראש־פינה – הוא, באותו הזמן, מחליף בלטות במדרכות. בלטה אחרי בלטה.

היום הוא כבר איש גדול, עם בלורית־שיער לבנה ומישרה מונציפאלית מכובדת – אבל מהז ממשיך להחליף בלטות. בלטה אחרי בלטה.
בלטה
אחרי
בלטה
בלטה אחרי בלטה

– מוציא אפורה, שם אדומה. מוציא מרובעת, מכניס מאורכת. מוציא, מכניס. מוציא, מכניס.

פעם, בלילה, באזור בן־יהודה פינת אברהם מאפו, ראיתי אותו עומד ומחליף בלטה.

"תגיד", אמרתי לו, "למהז"
"למה מהז", הוא שאל.
"למה אתה מחליף את כל המדרכות כמו איזה מאניאקז"
"זה בגלל הסבא שלי", הוא חייך.
"הסבא שלך: איך קשור הסבא שלך לבלטות של המדרכותז"
"סבא שלי", לחש הבלאטומן, "לפני שמת אמר לי: 'זכור, שלמה, מה שאני אומר לך כעת: הרבה יותר קל להחליף את הבלטות מאשר לנקות מהם את החרא של הכלבים'".

אז אתמול, כשעליתי על המטוס וטסתי מעל תל־אביב, פתאום הבנתי כמה זה חשוב: אתה במטוס ואתה מסתכל למטה ורואה את המדרכות האדומות – ואז אתה יודע בדיוק לאן לא לחזור.

אל מול פני הקופסה

שידורי הימים האחרונים של הערוץ הראשון

הערוץ הראשון של הטלוויזיה שלנו הולך לו מחיל אל חיל – ומשידור לשידור ניכרת התקדמות גדולה בשידוריו, הן מן הצד הטכני, הן מן הצד האינפורמטיבי, – והן, כן, הן מן הצד האמנותי. ועל עובדות כאלה יש גם לשמוח וגם לברך.

אינני יודע אם שמתם לב לכך, אבל בשבוע האחרון (ואולי אפילו מעט לפני כן) כמעט שלא עלתה על מסכינו השקופית, שהיתה נפוצה כל כך בזמנו, "סליחה, תקלה". עובדה כזו כשלעצמה, הייתי אומר, מעידה כמאה עדים על ההתקדמות שחלה בצד הטכני־מקצועי של השידורים וכן על ירידה רצינית ומשמעותית במספר התקלות היוצאות מתחת ידיהם של טכנאינו.

התאמת הצבעים שביניהםז
וצריך לדעת שהבעה אמנותית צלולה וברורה כל כך, היא מנת חלקן של תחנות טלוויזיה מעטות בלבד, כפי שמעידים מומחי תקשורת בעלי שם עולמי, המבקרים עתה בארצנו כדי להיווכח עד כמה התקדמנו ואיזה מקום גבוה אנחנו תופסים ברשימת הטובות שבטלוויזיות.

גם האינפורמציה הזורמת אלינו מן המסך נעשתה לאחרונה מדוייקת – וחשוב מזה, מאוזנת יותר. באחרונה כמעט שאין נשמעות יותר הטענות הקבועות בדבר העדפת סקטור זה או אחר על הצד הימני של המימסר הפוליטי, כמו בעבר, וזו בהחלט תופעה האומרת דרשני גם דרשני.

ובאשר לדיוק: בדקתי, חזור ובדוק, אם השעות

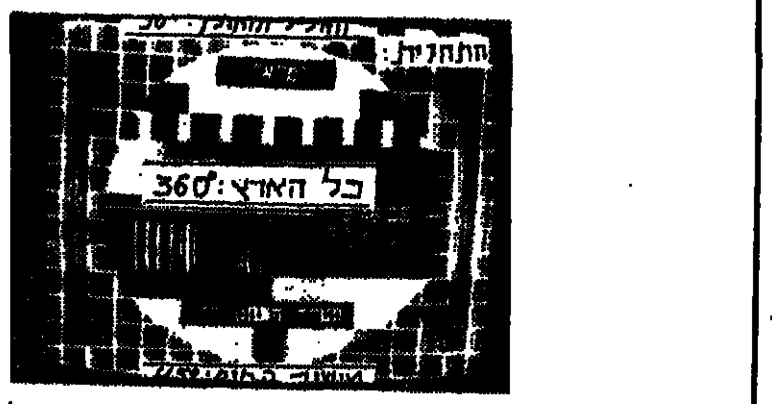

גם הקילקולים באיכות הצבע, תוך כדי השידור, שהיו מנת חלקם של הצופים, כפי שזכור לכולנו, בעבר הלא־כל־כך־רחוק, גם תקלה טכנית־אמנותית זו כמעט שנעלמה מן המסך.

בזמן האחרון הצבעים קבועים, יציבים, בהירים ומאירי־עינים. וכך גם המיקוד, ה"פוקוס", בלשון המומחים. אנחנו, באורח ברור והחלטי, נהנים בזמן האחרון מאיכות טכנית יציבה וגבוהה מאוד של תמונה וצבע – ומזור: מעולם, עד לשבוע אחרון זה, לא שמתי לב, כמה רגש ועוצמה מסוגל להביע הצבע האדום, זה שמופיע אצלי בצד שמאל, או ימין, של המסך, וכמה עומק יש בחברו מימין, או משמאל – כאמור, הצבע הכחול, שמופיע יחד אתו. והאם שמתם לב כמה נאה והרמונית היא

המשודרות אלינו ברצף מעל המירקע, מדוייקות הן – והתברר לי, אחרי השוואות עם שלושה שעונים לפחות, שאם גם יש לפעמים אי־אלה אי־דיוקים, הרי זה רק במקרים בודדים ואפשר למדוד אותם בשניות, אם לא ברגעים. ועוד עובדה מעניינת: בדקתי גם כמה זמן עובר בממוצע בין החילופים של הסיפרה המופיעה שלישית מימין – והתברר לי, בכל פעם שבדקתי, שזה יוצא תמיד בדיוק דקה!!

ועל כך וגם על השידורים בכלל, צריך בהחלט לברך...

מי יתן ורמה גבוהה זו של שידורים תישמר לאורך ימים, להנאתנו ולגאוותנו התקשורתית.

ק. סוקר

אמש בביקורת

אכזבה בזין רבתי

לא שציפינו למשהו מיוחד, צריך לומר, הרי בסך הכל, תשסנית קטנה, שזכתה ליחסי ציבור רעשניים באיטליה (האיטלקים האלה...) והגיעה לפרלמנט האיטלקי (ואצלנו הרי זה לא יכול לקרות) ומשם הגיעה אלינו. אז גם אצלנו, איזה פרובינציאליות, עשו רעש כאילו מי יודע מי באה. לאידה נודל, להבדיל, לא עשו רעש כזה. איזו פרובינציאליות. טוב. גם אנחנו עשינו בעתון שלנו קצת רעש עליה. נכון. אבל הרי בתוך עמי אני יושב, לא?

אבל ההופעה בסינראמה, אמש – באמת!!!

זאת אומרת, לא ציפינו לשום דבר מיוחד. וכי למה אפשר לצפות כבר מחשפנית הרוחפת, במחילה, למקומות מרצנים בגופה, כל מיני חפצים ואביזרים לעיני קהל הצופים, תוך שהיא נואמת בזכות השלום והמזיז אבל אחרי שציפינו בחשפנית שהושמה, הרוחפת במחילה למקומות מרצנים בגופה כל מיני חפצים ואביזרים לעיני קהל צופים, תוך שהיא נואמת בזכות השלום. לא נותר לנו אלא לומר באכזבה, זה הכלי בסך הכל חשפנית אחת, שדוחפת לכל מיני מקומות בגופה כל מיני דברים, לעיני קהל הצופים. ביג דיל!

אכזבה בזין רבתי. זו המילה. פרובינציאליות. לא ברור על מה הקימו מי שהקימו את הרעש שהקימו. שהרי, גם לנו חברות פרלמנט משלנו וברוך השם הן אינן נצרכות בהופעותיהן הפומביות לפעלולים משעממים מעין אלה של הצ'יצ'ולינה כדי שדבריהן בזכות השלום או נגדו, יישמעו.

ספר אונדזאלין

אָלֶף בֵּית

1

א: שמעת: צ'יצ'ולינה שילהבה את היצרים בבני־ברק.
ב: אבל הרי היא לא הופיעה בבני־ברק.
א: וזה. בגלל זה השתלהבו שם היצרים!

2

א: תגיד, קראת בעתון שח"כ דויד ליבאי מציע שיתנו חנינה גם לאסירים בטחוניים לכבוד שנת ה־40 למדינה?
ב: קראתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: שאני בעד ההסדר הקיים, שנותנים להם לברוח!

3

א: תגיד, קראת בעתון ששר המשפטים שריר מבטיח לורז את קבלת חוק יסוד זכויות האדם?
ב: קראתי ושמעתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: שאני מסתפק בחוק הנוכחי, שמרשה שכל אדם יהיה שר המשפטים!

4

א: שמעת שרוב הישראלים מעדיפים ראש־ממשלה גבר?
ב: קראתי ושמעתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: הם אמנם מעדיפים גבר – אבל מוכרחים להסתדר עם מה שיש.

אחרי האימון החמישי של הנבחרת לקראת המשחק נגד אירלנד:

מיחיץ' לא לוקח בינתיים בחשבון את איווניר וסיני

מאת שמואל קליגר

„כל מטרת האימון היתה להרגיל את כדורגלני הנבחרת להיות בתנועה מתמדת", אמר מיד לאחר האימון החמישי במסגרת מיליינקו מיחיץ' המאמן הלאומי, שלא הסתיר את קורת רוחו מביצועיהם של הכבירים העיקרי: „לקחו את השחקנים ברצינות ומורגשת אווירה של עבודה טובה".

דווקא האימון הזה לא היה נראה כמי שדווקא ממנו ביקש המאמן ל"הוציא את המיץ" משחקניו. כל כולו לא נמשך, אלא 70 דקות בלבד, שכן הפעם סטה ממנהגו ולא קיים משחק אימון. האימון חולק ל־3 חלקים: אימון כושר ללא כדור; לאחריו – עם כדור ולבסוף משחק פנימי, שנמשך 25 דקות.

באימון נראה המאמן נותן הוראות לשחקנים. בתשובה לשאלה מה היו הוראות אלה אמר: „אמרתי להם שלא יחשבו שזה רק אימון. ביקשתי לשים דגש על המשחק הקבוצתי. ביקשתי מהם יצירתיות. לא רק להכניס 3 שערים ולהפסיק כמו במשחק האימון האחרון. בכדורגל קיים רק חוק אחד: צריך להבקיע כמה שיותר שערים".

באימון לא השתתף החיפאי ליאור רוזנטל הסובל ממתיחה בשריר הרגל והבאר שבעי אפרים דווידי בשל ארוע משפחתי. גם השוער בוני גינצבורג סובל מפגיעה בכתף אך השתתף באימון. כששאלנו את רופא הנבחרת הד"ר רוסנובסקי אם יש בעיות רפואיות עם דניאל ברייילובסקי (השתתף באימון) ענה, ספק ברצינות ספק בהלצה: „יש לו בעיות נפשיות". ואולי יש בזה משהו אם מתייחסים למחול השדים המתחולל סביב השחקן היהודי־ארגנטיני של מכבי חיפה שאינו רווה נחת באחרונה בעיר הכרמל.

המאמן הלאומי התייחס גם למוטי איווניר שחזר לישראל ולמשה סיני העומד לשוב ואמר שעד למשחק באירלנד (ב־10 בנובמבר) אף לא אחד מהם לא בא בחשבון לנבחרת ועל כן יש סיפק בידם להוכיח את כישוריהם וכושרם במדי קבוצותיהם כדי שיוכלו להיות מוזמנים לסגל בהתאם לנתונים ולא רק על סמך התפקוד מהעבר.

למעשה נותר עד לנסיעה לאירלנד (ב־8 בנובמבר) רק אימון אחד. ככל הנראה יסתפק המאמן באימון זה שיהיה ב־3 בנובמבר בקיום משחק אימון פנימי של שחקני הנבחרת בינם לבין עצמם ביחד עם שחקנים מנבחרת העתודה.

המאמן ישחרר מאימון זה את שלושת הכדורגלנים מבית"ר ירושלים: אורי מלמיליאן, אבי כהן ומאיר קדוש מפני שבאותו יום תשחק אלופת אנגליה אוורטון מול בית"ר ירושלים בבלומפילד במשחק צדקה להקמת כפר לגמילה מסמים – פרי יוזמתו של אייבי נתן.

טרם ידוע מספר היוצאים לאירלנד. המאמן מבקש לצאת עם 18 כדורגלנים (ומבקש לאשר 4 החלפות במשחק בניגוד לתקנון המאפשר רק 2 חילופים). טלקס בעניין זה עומד להשלח לאירלנד ואולם ידוע שהאירים מגלים קשיחות בנקודה זו וייתכן שמספר היוצאים יוגבל ל־16 בלבד.

עוד שלושה ימים נותרו ל„דרבי" הגדול של תל־אביב

שניאור מתכונן ממש למבצע ברנור רוצה את „כל הקופה"

מאת שמואל קליגר

מוטי איווניר (מכבי ת"א) ומשה סיני (הפועל ת"א) העומד לשוב מחר לישראל מבלגיה לא ישחקו בדרבי בשבת באצטדיון ר"ג. שניהם יחבשו את היציעים בתקווה לראות את חבריהם התל־אביביים נותרים ללא הפסד גם אחרי המחזור השמיני.

אגודת מכבי ת"א אמנם הגישה ערעור על העונש בן השבועיים שחייב איווניר בריצויו עוד מן התקופה שהיה בארץ, אבל מבחינה מקצועית ספק אם מאמני מכבי יסכימו לקחת סיכון מיותר ולא ידכיבו את השחקן שטרם למד להכיר את חבריו החדשים לקבוצה, וטרם השתלב מבחינת כושרו וציוותו.

הפועל ת"א נערכת למשחק־כאל מבצע של ממש. המאמן יצחק שניאור מתכנן את המשחק כמו מבצע במערכה. אמנם על שיטתו ההגנתית הוא מתכנן מערך הגנתי מתוגבר, שיכסית בראש ובראשונה את הנקודה הבודדת. המאמן יציב במערך העודפי 4 בלמים. יהיה בלם אחורי ובלם קדמי במקובל ועוד 2 בלמים, בלם ימני ובלם שמאלי. בעצם, מדובר ב־2 רצים הגנתיים שישחקו קרוב ל־2 הבלמים ה"טבעיים". כך מבקש מאמן הפועל להבטיח את התיקו ובהתקפה מתפרצת יבקש ל"גנוב" אולי שער.

הבלמים האמורים לאייש את העורף הם: קובי סגל, יהודה עמר, יעקב אקוקה ורמי הרמה. מכיוון ששניאור מוותר מראש על משחק התקפי הוא לא יצוות בחוד את גיל לנדאו שמשחקי דרבי תפורים למידותיו כמו חליפה מחוייטת. אבל שניאור ויתר מראש על שירותיו של גיל. משימת הבקעת השערים תוטל, איפוא, על מיקי בן־שושן.

במכבי ת"א "הולכים על כל הקופה" ומבקשים להזכיר את המסורת מ־3 השנים האחרונות כאשר הקבוצה לא הפסידה בדרבי. גם כאן יודעים לספר כי לא הכל חלק מבחינה מקצועית. לא שכחו, כי חרף העובדה שהקבוצה לא נוצחה העונה הרי, שאיבדה נקודות חיוניות במשחקים האחרונים בגלל משחק רשלני של ההגנה. כך היה במשחק נגד בית"ר ת"א (1:1) וכך גם במשחק נגד מכבי חיפה (1:1).

בשני משחקים אלה הוליכה מכבי בבטחה. בגלל תיפקוד לקוי של טפשיים. במכבי מקווים להיות חכמים יותר בשבת והעיקר: לא להפר את המסורת במשחקי הדרבי האחרונים.

★ בית"ר ת"א גברה אתמול במשחק אימון על מכבי הרצליה 0:9. השערים: רוני צמח (3), דוד לביא ואלי תגר (2 כ"א), ניסים כהן ורוני זהרה.

★ תעודת העולה המזוהה של נתן וקס האמריקאי של בני יהודה עדיין במגירה של משרד הפנים. ראשי בני יהודה לא הצליחו עדיין לשים עליה יד. אומרים שהסיפור הזה יימשך לפחות עוד שבועיים. התוצאה המיידית: וקס לא יוכל לשחק ביום שישי בחולון במשחק נגד צפריים.

שניאור: מבצע

הבלם חיים גולדברג ששוחק בקלות ראש וברשלנות ספגה שערים

גליל עליון תבחן הערב את מכבי ת"א

מאת משה כהן

מבחנה הרציני הראשון של האלופה, מכבי ת"א יהיה הערב בהיכל הספורט ביד־אליהו. המכבים יתמודדו מול קבוצתה השאפתנית של הפועל גליל־עליון.

מאז פתיחת העונה דיברו כולם על יכולתה הבינונית של מכבי ת"א. ה„מומחים" למיניהם ניסו למצוא הסברים למשחקיה הבלתי משכנעים מול קבוצות התחתית. אולם, הערב יתברר אם לפרשנויות היה כיסוי ממשי.

אין ספק, כי שחקני מכבי עולים ביכולתם על שחקני הגליל. אומנם קן בארלו טרם מיצא את יכולתו, אבל גם בלעדיו יש למכבי צוות שחקנים מיומן ויעיל, שמסוגל גם ביכולת בינונית לגבור על הפועל גליל־עליון.

ראשי מכבי נראו בימים האחרונים שבעי רצון והיתה להם סיבה טובה – מיקי ברקוביץ הוכיח במדי נבחרת ישראל כי מוקדם מידי להספידו. מיקי זקוק עדיין לבטחון עצמי ואם זה יינתן לו, כבר הערב נוכל לראותו שוב ביכולת מעולה. לצד מיקי ימשיך לכבב דורון ג'מצ'י, שמגלה יכולת טובה ויציבה. את משחקה של מכבי ידכנו לסירוגין, מוטי ארואסטי, חן ליפין והילי סימס, שעשוי לשחק גם בתפקידים אחרים. סימס נהפך בהדרגה לכולבויניק של מכבי ת"א. מתחת לסלים ימשיכו לשחק קוין מאגי וקן בארלו.

ראשי הפועל גליל־עליון מקווים שברוך ליף יחלים מפציעתו בגב ויטול חלק במשחק. ללא ליף תהיה מלאכתם של שחקני הגליל קשה שבעתיים. גליל־עליון תלויה רבות ביכולתו של הכוכב העולה, גרג הנפלד. שחקני הגליל ינסו לקלוע ממרחק ולא להכנס בדרדים לשחקנים מתחת לסל, כיוון ששם יש למכבי ת"א יתרון מוחלט.

הפועל גליל־עליון הוכיחה עדיכה יכולת טובה ומעניין יהיה לראות את תגובתו של מולי קצורין במעלה מול האלופה.

לשחקני מכבי יהיה זה המשחק הראשון בסדרת שלושה משחקים חשובים. ביום חמישי הם עומדים לצאת לספרד, כדי להתמודד במשחק הגביע מול קבוצת סאראגוסה וביום שני מצפה להם משחק קשה מול הפועל חולון. מניסיון העבר אנו יודעים, כי בימי לחץ של פעילות התעלו הגיבורים של רלף קליין על עצמם. מעניין יהיה לראות אם מסורת זו תשמר גם הפעם.

ברנור: כל הקופה

התקוה הצהובה הגדולה

הסיני המעופף, יאן לו, מבצע תרגיל מבריק בדרך לזכייה במדלית הזהב על סוס קפיצות במסגרת אליפות העולם ה־24, שנסתיימה השבוע ברוטרדאם, הולנד. לו, הנחשב לתקווה הגדולה של סין בהתעמלות, צבר ברוטרדאם שתי מדליות זהב והותיר רושם כביר

הערב יוענקו כרטיסי הבכורה לגמר אליפות אירופה בכדורגל

מאת שמואל טל

שני הכרטיסים הראשונים לטורניר גמר אליפות אירופה בכדורגל, שיערך בקיץ הקרוב בגרמניה, יוענקו הערב. מועמדות לזכות בהם: נבחרות ברה"מ והולנד, שיצטרפו בכך לנבחרת המערב־גרמנית, שתופיע בטורניר מתוקף היותה המארחת.

לשתי הנבחרות העדיה תוכנית המשחקים יריבות קלות במשחקי ההכרעה. ברה"מ תארח בבית 3 את איסלנד וההולנדים בבית 5 את קפריסין.

ברה"מ מוליכה בבטחה בבית שלה ויש לה יתרון של ארבע נקודות על הדולקת אחריה, נבחרת מזרח גרמניה. הרוסים יסיימו הערב את הופעתם בבית זה, בעוד למזרח גרמנים מצפים עוד שני משחקים, אחד מהם הערב במגרש הבייתי נגד נורבגיה.

לאור נתונים אלה זקוקים הרוסים לנקודה בודדת, כדי להבטיח לעצמם סופית את המקום הראשון. מול איסלנדית חלשה, קשה להאמין שבלוחין, זבארוב וחבריהם יכשלו. איסלנד תנסה לשחזר את היכוה מהמפגש הראשון בריקיאביק (תיקו), אבל קרוב לוודאי ללא הצלחה.

המזרח־גרמנים המצפים עדיין בסתר ליבם לנס, יארחו את הנורבגים, כשהם צופים עם עין אחת לעבר מוסקבה. כדי להשאר בתמונה אם בכלל הם חייבים לנצח ובהפרש גבוה.

לשחזר הימים הטובים

בבית 5 תבטיח לעצמה הולנד את הכרטיס לאחר המשחק הבייתי נגד קפריסין החלשה. רוד חוליט, מרקו ואן־בסטן וחבריהם לא ירצו להכשל על סף ההצלחה, שתחזיר את נבחרת ה„אוראנג'" לצמרת הכדורגל האירופי, לאחר סדרה של כשלונות צורבים בשנים האחרונות.

ההולנדים מוליכים את טבלת הבית ביתרון נקודה על יוון. אם ינצחו הערב והם קרוב לודאי יעשו זאת, לא יהיה למפגש בין שתי הראשונות בחודש הבא באתונה חשיבות רבה.

בבית אחר ימשך המאבק בין ספרד ורומניה. בשלב זה מוליכים הספרדים ביתרון של שתי נקודות. רומניה שתתארח היום אצל אלבניה זקוקה לנצחון, כדי לשוב לפסגה, בזכות הפרש שערים עדיף. ההכרעה בבית תיפול רק לאחר ששתי הנבחרות ישלימו את משחקיהן במהלך החודש הקרוב.

שיא ישראלי נקבע בהונגריה

שיא־ישראלי־חדש בקליעה הושג שלשום באליפות העולם בבודפשט, הונגריה. את השיא קבעה גילה זהה מהפועל ת"א, כשרשמה 385 נקודות ברובה אויר, שיפור של 3 נקודות לשיא הקודם ודורגה במקום ה־28 בעולם.

קליעה

בתואר העולמי לרובה אויר זכתה הבולגריה לסבה שהשיגה 394 נקודות.

יצחק יונאסי התמקם בנקודה את שיאו ברובה אויר, שקבע באולימפיאדת לוס־אנג'לס, כשרשם 561 נקודות. גרי ארביטס קבע באקדח אויר 560 נקודות.

מטווח הרצליה על הכוונת של אירופה

[illegible] שנטלו חלק באליפות העולם, הגישו לישראל בקשה לערוך אליפות אירופה [illegible] בהרצליה.

הבקשה הוגשה ע"י נציגי הולנד, שוויץ, אנגליה, מערב־גרמניה והונגריה.

מגן הפועל לשופט ברא"ז

[illegible] יצחק אופק, [illegible] לשופט יצחק ברא"ז על [illegible].

המגן ניתן לשופט השלום במעמד חלוקת הפרסים למנצחי צעדת ירושלים, שנערכה אתמול בת"א. בדברי ברכתו לנציגי הקבוצות אמר אופק, כצעדת ירושלים היא אחד המפעלים העממיים הגדולים, שמארגן מרכז הפועל. יותר מ־300,000 איש נוטלים חלק ביותר ממאה מפעלים עממיים, המאורגנים ע"י ההתאגדות.

סבג ניצח במירוץ השלום

הרץ האולימפי, סם טוב סבג זכה אתמול בהישג מצויין, כשסיים ראשון את „מירוץ השלום", שנערך בארה"ב בהשתתפות 4000 רצים מ־15 מדינות.

סבג סיים את הריצה ל־25 ק"מ בזמן טוב של 1:21.14 שעה. מסלול הריצה היה משובש, בגלל תנאי מזג האויר הקשים, ששררו באזור.

דידו ואליה יועמדו לדין

מאת ג. אשר

דידו כדורגלן קבוצת בית"ר ירושלים יועמד הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. הוא מואשם בהכאת שחקן הפועל פ"ת בתום המשחק בין שתי הקבוצות.

שופט המשחק [illegible] את דידו [illegible] אליה [illegible] להתאחדות. אליה, שהיה שותף לקטטה עם דידו יועמד אף הוא בפני ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

ביה"ד המשמעתי יקבע הערב [illegible].

ללקין הגיש את מועמדותו ליו"ר איגוד הטניס

מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, הגיש את מועמדותו ליו"ר איגוד הטניס לקראת הבחירות של מרכז הפועל.

ללקין מכהן כיום בהנהלת האיגוד, שלא מטעם הפועל. קודם לכן היה יו"ר הוועדה המקצועית. אולם התפטר מתפקידו לאחר חילוקי דעות עם היו"ר, דוד הרניק.

בעזרת הזרים הצליח הכדורסל שלנו לשקם תדמיתו באירופה

מאת משה כהן

הכדורסל הישראלי הצליח בשבועות האחרונים לשקם במקצת את תדמיתו. לראשונה בתולדותיו הצליחו ארבע קבוצות ישראליות להעפיל לבתי הגמר של גביעי אירופה ו„לקינוח" זכתה הנבחרת הישראלית בנצחון יוקרתי על אלופת אירופה, נבחרת יוון.

האחראים העיקריים להצלחת הקבוצות הישראליות בזירה האירופית היו, אמנם, השחקנים הזרים, שמשחקים בארץ, אבל בכל מקרה אסור לבטל את ההישג הנאה של חלק מהקבוצות.

עלייתה של האלופה הנצחית, מכבי ת"א, למשחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות לא הפתיעה איש, שכן מולה שיחקה יריבה חלשה וחסרת ניסיון (בנפיקה ליסבון מפורטוגל). אולם, הכוכבים ראויים לחופן מחמאות על הצלחתם להעפיל בפעם ה־12 ברציפות למשחקי בית הגמר. להישג זה אין תקדים באירופה והוא יכנס בכבוד רב לספר הכדורסל האירופי.

השנה שינוי בשיטה

השנה שונתה שיטת משחקי בית הגמר. הבית הוגדל לשמונה קבוצות וארבע הראשונות יתמודדו במשחקי חצי הגמר והגמר. מעניין יהיה לראות את הצלחת השיטה החדשה.

לפחות על הנייר מצפה לנו „חורף חם". ואלגירים קשבה, ציבונה זאגרב וריאל מאדריד לא ישחקו בגביע אירופה לאלופות, אבל לפחות שש מהקבוצות, המופיעות בבית הגמר, מסוגלות להעניק לחובבי הכדורסל חוויה אמיתית.

קבוצת ברצלונה תייצג השנה את ספרד. ברשותה משחקים כמה שחקנים מעולים, שבמשחקי הגביע הבין־יבשתי במילאנו רמזו על הצפוי מהם. כבר כדאי להתחיל לשנן שמות כמו סיביליו, כאדאפיטו וסולוזאבל.

קבוצת פרטיזן בלגראד תייצג את יוגוסלאוויה. אין ספק, כי פארטיזן נופלת ביכולתה מציבונה זאגרב, אבל לא כדאי לזלזל ביכולתה, שכן ארבעה משחקים בנבחרת יוגוסלאוויה משחקים בשורותיה. [illegible] כי שחקני פרטיזן עולים ביכולתם על שחקני ואראר, ומכוונים ביכולתם הגרועה בעונה שעברה. אולם, ללא דראזן פטרוביץ ה„איום" קשה להאמין, כי האלופה היוגוסלאווית תצליח להתמודד על הופעה במשחק הגמר.

אלופת אירופה, טרייסר מילאנו, לא הרשימה עדיין. שחקניה ה„קשישים" גילו כושר גופני לקוי ויכולת דלה, אבל לעולם אסור לזלזל ב„סוסים" כמו מקארתי, דאנטוני ומנגין.

הגביע השלישי, אולחיק [illegible], שחקני הגליל כבר השיגו את שלהם בעצם עלייתם ההיסטורית לבית רבע הגמר של מחזיקות גביע. כעת נותר לראות אילו קבוצות ישחקו בבית של הגליל.

שמונה הקבוצות, שהעפילו לבית זה, מחולקות לשני בתים. הקבוצות הן: פאאו, בדלונה, בלגראד, ליבור, לברקוזן, [illegible] (בלגיה) וקינגסטון (אנגליה).

את הפתעת המשחקים המוקדמים היו שחקני אליצור נתניה, שהגיעו למשחק המוקדם בבלגיה מול קבוצת אוסטנד, בשלוכותם פגר של 11 נקודות בלבד. הניצחון של בני קורף לעגו לכל התחזיות המוקדמות והצליחו לזכות בנצחון נאה גם במשחק הגומלין.

עלייתה של הפועל ת"א לבית רבע הגמר של גביע קוראץ' לא הפתיעה, שכן מולה שיחקה קבוצה חלשה [illegible] ויתרה על ביתיותה. כעת נותר לראות איזה סיבוב מחכה לת"א ונתניה בגביע קוראץ'.

בבית עם ריאל

גזברי שתי הקבוצות מייחלים לשחק בבית אחד עם ריאל מאדריד וציבונה זאגרב. אבל קשה להאמין שכך יקרה. סביר להניח, שראשי פיב"א ישבצו את שתי קבוצות העילית בבתים נפרדים ובגביע קוראץ' יש ארבעה בתי רבע גמר.

יש לקוות שנתניה ות"א ישובצו בבתים נפרדים ואז נוכל לראות את מאדריד וציבונה בישראל. צריך לזכור שבפעם זה מצייר, גם קבוצת קאורסה האיטלקית, שבשורותיה משחקים בין היתר, אוסקר שמידט ה„איום" וגיאורגי גלושקוב. שחקני קאורסה הלפו ללא קושי על־פני הפועל חיפה ומעניין יהיה לראות אותם שוב בישראל.

יתר הקבוצות, שהעפילו לבתי רבע הגמר של גביע קוראץ', הן: [illegible].

מרסר

מכבי חיפה קילקלה המאזן

רק קבוצת מכבי חיפה קלקלה במעט את המאזן המרשים של הקבוצות הישראליות. החיפאים [illegible] בדיקת הסיום של המשחק הגומלין מול וילרבאן [illegible]. אל הפועל חיפה קשה לבוא בטענות, שכן עצם נצחונה על פאנתינאייקוס בהווה הישג מרשים. לדרוש מהם לגבור גם קאורסה זה כבר יותר מדי.

קשה שלא להתעלם מכשלונן של קבוצות הנשים הישראליות בזירה האירופית. אליצור ת"א החזיקה עצמה [illegible] ויריבתה הרומנית אף ויתרה על ביתיותה, אבל גם זה לא עזר. על בנות גבעתיים מיותר להרחיב את הדיבור. כבר הן הובסו פעמיים בבוזה ע"י הקבוצה הצ'כוסלאווית, [illegible].

אולם, את הטעם הטוב קלקלו שחקני הנבחרת הלאומית, שנוצחו בבוזה במשחקי דרג ב', שנערכו לפני חודש וחצי בבולגריה. גם הנצחון על יוון אינו יכול לפצות את הנבחרת הישראלית על העדר עילית מקצועית [illegible]. בשלב זה לא נותר לנו, אלא להחזיק אצבעות לשחקנים הזרים, שמשחקים בקבוצות, שיופיעו בהמשך הזירה ה„חמה" במסגרת גביעי אירופה.

שתי הצדדים של „המטבע היוונית":

ניצחנו במשחק אך הפסדנו כסף

מאת משה כהן

„איגוד הכדורסל הפסיד מהמשחק הבינלאומי מול יוון 17000 דולר", טען אמש אחד מחברי נשיאות האיגוד הדורש [illegible] בדיקה יסודית על הבאת נבחרות הזרות לארץ.

לטענת אותו חבר נשיאות שילם האיגוד להנהלת היכל הספורט ביד־אליהו 10000 דולר עבור השכרת האולם, [illegible] הביאו את הנבחרת היוונית לארץ. עוד נטען, כי עקב ירידת דמי הכניסה [illegible] שתבעה את הזכון שהביא את היוונים לארץ [illegible], הפסיד האיגוד 7000 דולר, שהגיעו לו בהתאם להסכם.

[illegible] ביקורת חריפה על ארגון המשחק בטענה כי איגוד הכדורסל אינו צריך להיות שותף בארגון אירועים עם גורמים פרטיים. [illegible] ההיינים איימו לבטל את בואם, אם לא יוסדרו העניינים הכספיים.

כרטיסים במאה שקל ל"דרבי"

ראשי הפועל ת"א פונים בימים האחרונים לאוהדי הקבוצה, [illegible] כרטיסים לדרבי [illegible] של 100 שקל לכרטיס.

[illegible]

ניקי גאליס

גאליס בבית הגמר

גם ניקוס גאליס ישחק השנה בבית הגמר לאלופות. קבוצתו, אריס סאלוניקי, הביסה את הפתעת [illegible]. גאליס ראשון [illegible].

קבוצת אריס תמשיך לייצג את [illegible] ויהיה מעניין לראות אותם שוב בפעולה.

לפחות על הנייר נראית קבוצת [illegible] קשה. יותר, אבל אסור להסיק מכך דבר וצריך לזכור את הצלחתה של אריס בעונה שעברה.

הישג לגליל עליון

קבוצת הפועל גליל־עליון הצליחה לגבור פעמיים על [illegible]

קרית־אתא הביסה את הפועל בת־ים — 0:3

מאת פ. אבי

כדורעף

[illegible] 0:3 (5:15, 11:15, 12:15).

[illegible] 10:10. [illegible] 0:3 [illegible] 0:3 (7:15, 6:15, 8:15). [illegible] 0:3 [illegible] 0:3 (5:15, 11:15, 8:15)...

יקירנו
שמואל מירקין
נפטר בשיבה טובה
ההלויה תצא ביום [illegible] 29.10.87 [illegible] 12.45
[illegible] 11.30 [illegible]
האבלים:
[illegible]

למירקין (מרון) מאיר
משתתפים באבלך הכבד
במות אביך ז"ל
חבריך לעבודה

לבן דוד אריה
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
הנהלת תנובה אקספורט ועובדיה

לשלום יוסף
מזכיר מועצת פועלי קרית שמונה
תנחומים במות האב
ראש המועצה האזורית הגליל העליון ועובדיה

לשלום יוסף ולמשפחה
משתתפים בצערכם
במות
האב
יונה כהן והמשפחה

לבתיה היקרה ומשפחתה
אנו עמכם באבלכם
במות
עמי
חבריך ללימודים באפעל

הננו משתתפים באבלה של חברתנו
זהבה קורמן
על מות אביה ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות וחבר עובדיו

לבני משפחת פיינהולץ
אנו משתתפים בצערכם
על מות חברתנו בגימלאות
גוטה פיינהולץ ז"ל
בית יכין
ההנהלה והעובדים

"דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

תיאטרון

שם ועכשיו

תיאטרון חיפה מציג: „עיר חופשית" מאת בריאן פריל בתרגומה של רבקה משולח. בימוי: נולה צ'לטון. תפאורה: פרידה שהם. תלבושות: גילה להט. תאורה: יחיאל רוגל. מיסיקה: אלדד לידור. משתתפים: רות סגל, איציק וינגרטן, דרור קרן.

נדמה לי שאני מזהה שינוי מבורך ברפרטואר התיאטרון הישראלי. מן העיסוק ברלוונטי הביידי שלנו, מרחיקים עדות לבתרחש בבחוזות אחרים. „אלמנות", ההצגה שזכתה בפרס הראשון בפסטיבל עכו, מגוללת סיפור שהתרחש בכפר יווני בשלהי מלחמת העולם השניה. ההנהלה האמנותית של תיאטרון חיפה בחרה ב„עיר חופשית", כעלילתו מתרחשת בדרי, אירלנד. הסיפור ביוון או באירלנד לא מפחית כהוא זה מן ההזדהות שלי, כישראלית, עם המתרחש על הבמה. הוא מזמין הקבלות והשוואות בלתי נמנעות, ומה שחשוב לא פחות: הוא מותיר לצופה מרחב של חשיבה ופרשנות משלו.

כוחו של המחזה „עיר חופשית" (שם אירוני מאוד) בסיפור הפשוט, הכמו־רסתמי, שלו. יחידות של צבא בריטי פיזרו הפגנה של אזרחים איריים למען זכויות האזרח. בפיזור ההפגנה הפעילו כוחות הצבא גז מדמיע וכדורי גומי (הפראנויה הישראלית שלי שואלת: איזה יצרן נשק ישראלי סיפק להם אותם? לא, אני מרגיעה את עצמי: זה התרחש הרי ב־1970. עדיין לא שמענו על ישראלים בבידים יצואני נשק). שלושה מקורבנות ההפגנה – עקרת בית תמימה, כמעט נבערת, צעיר תמים המאמין בנצחון החוק והסדר הטוב ופרחח תמהוני היודע את האמת: כדורי הצבא המרכא אינם מבחינים בין תמימים לבין מהפכנים – מוצאים את עצמם אחרי ההפגנה בבית העיריה. בית העיריה היה כתובת מקרית. שלושתם נפגעו בהפגנה, מי מכדורי הגומי ומי מרסס הגז. בעוורונם הגיעו לבית העיריה. מה שהתחיל כבדיחה עגומה, מסתיים בטרגדיה אנושית. השלושה אינם מהפכנים, אינם טרוריסטים. עקרת הבית מעידה על עצמה שהגיעה להפגנה משום שהרופא המליץ בפניה על הליכה למטרות בריאות. אבל בלשון כוחות הצבא, הם „טרוריסטים שהשתלטו על בית העיריה". כוחות צבא מזויינים מוכים לשלושה. הם מזהירים אותם, ואף מגרבים להם ארכה של חמש דקות לעזיבת הבניין כשידיהם מעל ראשם.

שלושה אנשים שטעו בכתובת ‑ נורים בידי כוחות צבא הרואים בהם טרוריסטים.

נולה צ'לטון ביימה את ההצגה בשני מישורים. סיפורם של השלושה רצוף במישור כמו־דוקומנטרי: סרט המשולב בהצגה שבו מרווח הסיפור כולו, מן הצד של התקשורת, בית המשפט והמשטרה. זה אפקטיבי מאוד להרגשת המובן מאליו: מדובר כאילו בשני סיפורים שונים לגמרי. בית המשפט עשה עבודת סיוח נאמנה והשופט התבטא, כדרכם של שופטים, בהגיון עקבי ובשפה צחה.

מה שפוגם בעבודת הבימוי של צ'לטון הוא התרכזות יתר במובן־מאליו. השהות הממושכת של השלושה בבית העיריה, עמוסה בגודש מיותר של תנועה וטכסט. הגודש הזה פוגם גם במבנה שבחרה צ'לטון: יצירת ניכור באמצעות שני סיפורים המובעים באמצעים שונים. בכל זאת, אפשר היה להשאיר קצת יותר לדמיונו של הצופה.

למיטב השבחים בהצגה ראויה רות סגל, שהיתה אנושית, חמה, לפעמים מרטיטה ממש, בתפקיד עקרת הבית לילי. עבודה נאה עשה גם דרור קרן בתפקיד מייקל הגרסי, הצעיר התמים. את איציק וינגרטן ראינו בתפקידים מרשימים הרבה יותר („ג'וני"). הוא לא הצליח לגבש דמות אמינה לגמרי. מרשימה התפאורה של פרידה שהם. למרות הסתייגויות, מומלץ.

מירי פז

השחקנית הפולניה לידיה ויסוצקה להופעות בישראל

לידיה ויסוצקה, שחקנית התיאטרון הפולני, תגיע לישראל בתחילת נובמבר למספר הופעות יחיד ברחבי הארץ. ויסוצקה השתתפה בניהולו של התיאטרון הסאטירי „וגבונדה", בימתה את הצגותיו וסיירה עם התאטרון ברחבי פולין, באירופה ובאמריקה. כמו כן היתה מרצה בכירה באקדמיה לאמנות התאטרון בווארשה.

את ויסוצקה ילווה, בהופעותיה בארץ הפסנתרן אלכסנדר סרסקי.

תזמורת חיפה בתקופה חדשה

התזמורת הסימפונית של חיפה, שידעה בעבר עליות ומורדות וחילופי מנכ"לים ומנהלים אמנותיים עלתה סוף סוף על דרך המלך והחלה ב„רגל ימין" את העונה החדשה שלה. ה„שידוך" בין המנהל האמנותי של התזמורת, סטנלי ספרבר, המכהן גם כמנצח הקבוע, לבין המנכ"ל יעקב בן עמי, עלה יפה, ומעידים על כך הצלחות מבצע המנויים האחרון, מיגוון התכניות ובעיקר הפופולאריות של התכנית „הויה מוסיקלית לכל המשפחה" המלווה‑בדברי הסבר ובמיפגשים עם מנצחים ויוצרים.

מספר מנויי התזמורת הסימפונית של חיפה גדל באחרונה בשיעור ניכר ובעונה החדשה הוא יגיע ל־3500, בשלוש הסדרות למבוגרים. כל סידרה של קונצרטים למבוגרים של התזמורת הסימפונית של חיפה כוללת 12 קונצרטים. השנה יוקדשו שלושה מהם למוסיקה ווקאלית, בהשתתפות מקהלות מהארץ ומחו"ל. אחד הקונצרטים יוקדש לזכרו של המלחין מרק לברי, במלאות 20 שנה למותו.

מנהלי התזמורת מבטיחים, כי תכניות הקונצרטים יהיו בבחינת תכנית „בבקשתך" וישמעו בהן יצירות חשובות של בטהובן, מוצארט, מאהלר, גריג, שוברט, צ'יקובסקי, מלחינים ישראלים ואחרים בביצועם של סולנים ומנצחים מהארץ ומחו"ל. הם גם מבטיחים כי לרגל חגיגות ה־40 למדינת ישראל תערוך התזמורת מספר מופעי הצדעה למנצחים ואמנים ישראלים.

סטנלי ספרבר מקדיש תשומת לב מיוחדת לקונצרטים לילדים ובני נוער. בסידרת הקונצרטים לבני נוער, שלה כ־4000 מנויים, ייערכו השנה חמישה קונצרטים.

השנה גם מתכננת התזמורת שני פרויקטים מיוחדים: ערב מיוחד מיצירותיו של המלחין ג'ורג' גרשווין, בהשתתפות זמרים מהמטרופוליטן אופרה בניו יורק וקונצרט עם המקהלה הפילהרמונית של מינסטר בגרמניה. השנה גם תצא התזמורת לסיור הופעות בחמש ערים באיטליה.

אריאלה ראובני

קולנוע

תחילת הלילה

„38". במאי: וולפגנג גלוק

בפסטיבל הסרטים בחיפה דיבר הבמאי האוסטרי וולפגנג גלוק על חובת הזיכרון. את „38" עשה, על־פי דבריו, כדי להזכיר לעולם, בעיקר לצעירי אוסטריה של היום, את מה שאירע, כדי שלא יטשטש הכתם. „38" הוא אכן קולנוע של כוונות טובות. הסיפור משחזר את רגעיה האחרונים של אוסטריה לפני הכניעה לנאצים מנקודת הראיה של מרטין, מחזאי יהודי מפורסם שנלכד באוסטריה בגלל אותה תמימות טראגית שהוליכה עם שלם אל הכבשנים. מרטין (טוביאס אנגל), יהודי־גרמני במובן העיוור של המונח, רואה את ענני השואה מצטברים, אבל מסרב להכיר בהם. ההכרה משולה בעיניו למחיקה של כל יסודות העולם הנאור שעליהם התחנך ובמקום להימלט הוא מוכר את הכל במשיכת כתף מזולזלת, מתכחש לאזהרות וממשיך להתענג בעולם המוזיקה, בגאוות אינטלקטואל מפורסם בארצו. מרטין מאוהב בקרולה (מרי מלה), שחקנית אוסטרית מפורסמת, לא יהודיה. המציאות סוגרת עליהם, חונקת אותם. החברים הגרמנים מתחילים להבין שהיהודי ממשיך בשלו. כך, בדרכו המלודרמטית, דרך עיניהם המיוסרות של האוהבים, מתאר לנו גלוק את מות העולם.

זו גם הצרה. תיאור עליית הנאצים, באמצעות סיפור אינטימי, אמנם מקרב את הצופה אל הרגשת הנורא מכוח ההזדהות עם שני האוהבים, אבל מצד שני, עם כל כוונתו הטובה של תכסיס זה, משאיר אותנו העירוב של מלודרמה ונאציזם עם הרגשה לא נוחה פה ושם. גלוק מרבה להשתמש במכרים בוטים: האהבה בלונדינית עד כדי צריבת עין, הנאצים מוכרים את אלה של הוליווד, התנהגותו של היהודי המאוהב קרובה יותר לטפשות מאשר אל התמימות, ובמחיר ההשכל הזר על עצמו בהצגות דיאלוג פתוחות מדי. ובכל זאת, למרות הבכאליה המלודרמה, או אולי בעטיים, קשה להישאר אדיש כול סרט זה. מבלין בהולנ.

יגאל משיח

מוסיקה קאמרית – הלהיט התורן

למרות העדר כל תמיכה ציבורית, זוכה המוסיקה הקאמרית בארץ להתעוררות מרשימה

בעת האחרונה מוצע לקהל בארץ ריכוז עצום של יצירות קאמריות, ברובן אהובות ומוכרות, למרות שבמקורן לא נועדו להמונים. הביקוש וההיצע, בתחום זה, מוסברים, אולי, בעובדה, שהקהל שלנו צמא למוסיקה קאמרית, כלית וקולית, לאחר ששבע כבר ממוסיקה סימפונית. די אם נזכיר את ההצלחות של הרביעיות שביקרו בעת האחרונה בארץ: „בארטוק" (הונגריה), „מוקיף" (פארה"ב), „אלבאן ברג" (אוסטריה) וכן את האירועים המיוחדים במתכונת פסטיבלית: „ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון" בכפר־בלום (בפעם השלישית), „מוסיקה דה־קאמרה", ביפו העתיקה, „שבוע מוסיקה קאמרית בשרון" בכפר־סבא, „שבוע המוסיקה קאמרה" (עונה רביעית) באולם האזורי בעין־השופט ובמגידו. בקונצרט חגיגי לציון יובל ה־25 של המכון למוסיקה ישראלית (בית־ההוצאה ליצירות ישראליות) הושמעה מוסיקה קאמרית מאת כמה מהבולטים במלחיני ישראל בעבר ובהווה, בחלקה בביצועי בכורה.

אין ספק שהגופים השונים שאבו עידוד מההצלחה של „ימי המוסיקה בגליל העליון", שלהם זכות הראשונים בהחזרת היוקרה למוסיקה הקאמרית כ„אמנות עממית". גם הסדרה השבועית „אתנחתא" של „קול־המוסיקה" (באולם ימק"א) תרמה, בעיקר בטיפוח היצירה המקומית וכשרונות צעירים. לא מכבר נוסד בירושלים, בסיוע קרן ירושלים, אנסמבל קאמרי למוסיקה חדישה, המורכב מארבעה נגנים (כלי־נשיפה, נבל, גיטרה וכלי־נקישה). בשבועות הקרובים יתקיימו ב„מרכז למוסיקה ירושלים" כיתות־אמן וסדנאות להרכבים קאמריים.

בארץ פועלים הרכבים קאמריים מבוססים, ברמה מקצועית מכובדת. דואטים, סוליסטים, רביעיות ושלישיות לכלי־קשת, עם פסנתר ובלעדיו. ביניהם גם אנסמבלים לכלי־נשיפה מעץ ומנחושת. רבים מההרכבים מופיעים בקונצרטים בערים, בקיבוצים, במושבות ובבסיסי צה"ל. חבריהם ברובם (אם כי לא כולם) באים מהתזמורות הקיימות. בהרכבים מתארחים גם סולנים כמוקסים מרשות עצמם.

בבואנו לבחון את המוסיקה הקאמרית, על היבטיה השונים, אין מנוס מן המסקנה שמוסיקה זו היא בת חורגת בנוף הישראלי. אף אחד מההרכבים הקבועים אינו מתפקד על בסיס של פעילות מלאה. בתקציב המגבלתי אין שום יתרון להחזקת נגנים במשרה מלאה, לביצוע מוסיקה קאמרית, כמקובל באירופה, בקנדה, בארה"ב וביפאן. אפילו מוסד אקדמי אחד לא הואיל עדיין לאמץ לעצמו הרכב קאמרי כולו (כנהוג, למשל, בארה"ב). על אף הפופולאריות של המוסיקה הקאמרית במקרים השבעתה ברבים בישראל להיות „עבודה צדדית", בנוסף לעיסוק העיקרי של המבצעים.

ההתעוררות של המוסיקה הקאמרית בארץ היא עדיין בערבון מוגבל מאוד. המאפיין את הפסטיבלים לסוגיהם, עד כה, הוא שמרנות כרונית. לא הבצאו שם, בדרך כלל, התמודדות נועזות עם האתגר של ביצוע מוסיקה שונה חדישה, להוציא ביצועים בודדים של יצירות מוכרות פחות. האחראים אינם רואים כמשימה חיונית להשמיע יצירות ישראליות חשובות מאסכולות שונות. כמקובל אצלנו, בימים ימימה, המבצעים והפרשנות הם תמיד בדרך העניינים היצירות – בדוגמת „סופי ביורד" מהולל מהרפרטואר הבינלאומי.

ישראל דליות

[illegible], מצלמים

סרט חדש של הקטור באבאנקו עם ג'ק ניקולסון ומריל סטריפ

„נשיקת אשת העכביש" היה כרטיס הכניסה של הבמאי הברזילאי **הקטור באבאנקו** (יליד ארגנטינה) להוליווד. הסרט צולם בברזיל במימון אמריקאי ובהשתתפות הכוכבים ההוליוודים ויליאם הארט וראול ג'וליה.

את סרטו האחרון „איירונוויד" עשה על טהרת האמריקאיות. התסריט הוא של **ויליאם קנדי**, שזכה בפרס פוליצר לפני שנתיים. העלילה מתרחשת באולבני, בשנות השפל הכלכלי, ומביאה סיפור אהבה בין צמד נודים, שחקן בייסבול שנטש את ביתו ומוזיקאית לשעבר שהדרדרה לאלכוהוליזם. את צמד נידחי החברה מגלמים **ג'ק ניקולסון ומריל סטריפ**, שתדמיתם הבלואה כאן עשויה להפתיע את אוהדיהם. שיכרם של שני הכוכבים הקפיץ את תקציב ההסרט ל־26 מיליון דולר. **קרול בייקר** הוותיקה („בייבי דול") מגלמת את רעייתו של ניקולסון.

„בניתי אולבני דמיונית, על־פי מאות הסרטים האמריקאיים שבהם צפיתי בילדותי", מספר באבאנקו. „יצרתי מין אולבני, שאיני בטוח אם היא אכן אולבני. זוהי ארץ באבאנקו. איני מאמין בביאוגרפיה. לדעתי גיאוגרפיה היא רק צעד ראשון. היא מסייעת לצלול עמוק לחיים אותם אני מציג ולסחוט מהם את האיכויות המעניינות יותר".

היורש של ברוס לי – בת"א

ג'קי צ'אן הוא שם מוכר בקרב חובבי סרטי הקארטה, במיוחד בדרום־מזרח אסיה. הבחור בן ה־33 נחשב מזה שנים אחדות ליורשו של ברוס לי האגדי. בסגנונו חרג מהאופי הרצינו־מרולי של סרטי ברוס לי. צ'אן המציא את מה שמכונה קומדיית קונג־פו. המהלומות מחולקות בנדיבות אבל בפנים מחייכות, בעוד הכוכב עצמו אינו מתייחס כל כך ברצינות לחבטותיו. גם בארץ יכולנו לצפות לפני שנים אחדות בדוגמה אופיינית של צ'אן, מהתלה מטופשת בשם „אגרופים מצחיקים". עלייתו לגדולה של צ'אן, בן למשפחה סינית ענייה מהונג קונג, החלה ב־1977, כשהופיע בסרט טאיוואני „קוף שיכור בעינו של הנמר". מאז שמיזג סלפסטיק בקארטה היה לאורח מבוקש בבתי הקולנוע של אסיה ובקהילות הסיניות של ארה"ב, קנדה ואירופה, והשבוע התגנב גם לבית קולנוע בתל־אביב (סינמה 1) ללא הקרנות מוקדמות. המיליונר בעל פני התינוק הדובר אנגלית רצוצה זכה עם סרטו „סיפורו של שוטר" להכרת מימסד הקולנוע האמריקאי כאשר נבחר להיות מוצג השנה בין הסרטים האמנותיים כבדי הראש של פסטיבל ניו־יורק. כדרכו, גם הפעם הוא לא רציני, מין שוטר נוסח באסטר קיטון הלוחם בנגע הסמים.

לא שמן בחיים, וינסנט ד'אונפוריו

מי שיראה את דמותו השרירית וראשו עטור הרעמה הבלונדינית של השחקן **וינסנט ד'אונפוריו**, כפי שהיא נראית בסרט נעורים חדש „הרפתקאות בבייבי סיטינג", לא יקשר אותו לטירון השמן והמטומטם גומר פייל בסרטו של קובריק „מטאל ג'אקט". תהליך היסורים של ד'אונפוריו כדי להכנס לדמות הפסיכופט עטור המשמנים, מזכיר את תהליך ההשמנה של דה־נירו ב„שור הזועם". כהכנה לתפקיד העלה על גופו יותר מ־30 ק"ג וגילח את ראשו. שינוי פיזי מהמם ששינה את יחסו לחייו. הבילוי הממושך בתוך המשמנים היה טראומה לא קטנה. והמאמץ הפיזי האדיר שהשקיע גרם לפגיעה ברגלו שהצריכה ניתוח שיחזור הברך. השחקן בן ה־27, יליד ברוקלין, הגיע לתפקיד לאחר ששמע עליו מפי מתיו מודין, מי שמגלם את דמותו של ג'וקר בסרט. הוא שכר מצלמת וידיאו הופיע בפניה ושיגר את ההקלטות לקובריק. תשובה חיובית הגיעה כמעט מיד. עתה, לאחר שהצליח להיפטר מעודפי המשקל ולחזור שוב אל גיזרו וכושרו (ולאחר ביקורות נלהבות על משחקו בסרט) דומה שהוא בדרך הסלולה לכוכבות. נגמרו ימי המחזות השוליים על בימות ברודווי.

סרט חדש של אלכס קוקס

אלכס קוקס („סיד ונסי") השלים את סרטו החדש „ווקר" בניקרגואה, שם זכה לתמיכה מלאה מצד הממשל הסנדיניסטי. הסרט האמור להיות מחאה נגד המעורבות האמריקאית בניקראגואה והתמיכה בקונטראס, אינו מתרחש היום. העלילה מבוססת על דמותו של ויליאם ווקר, הרפתקן מטנסי, שביום אביבי אחד ב־1855 יצא עם חבורה קטנה לכבוש את ניקראגואה ובעקבותיה את אמריקה המרכזית כולה. כשהוא מתמרן בין יריבים במדינה שסועה הוא הצליח במשימתו והשבע לנשיא ניקראגואה ב־1857. היתה זו תהילה קצרת־מועד. צבאות מאוחדים של אמריקה המרכזית הורידו אותו מכסאו והוא הוצא להורג בהונדורס בהיותו בן 36 בלבד.

את דמותו של ווקר מגלם **אד האריס**, מי שהיה ג'ון גלן ב„צוות המובחר" והשתתף בסרטים כמו „מקום בלב" או „שכר האמת" שאף הוא התרחש בניקראגואה. הסרט, שהופק בתקציב נמוך יחסית (כ־7 מיליון דולאר) שונה לדעת יוצריו מדרמה היסטורית קונבנציונלית. הבמאי קוקס המעריץ מערבוני ספגטי ואת סרטיו של סם פקינפה (אגב התסריט נכתב בידי **רודי וולצר**, מי שכתב את תסריט „פט גארי ובילי הנער" והשתתף בבימוי „הר של סוכריות" שהוקרן בפסטיבל חיפה השנה) הביא עמו להסרטה עותק של „חבורת הפראים" לצרכי השוואה, ויצר לדבריו פייסטה של פיצוצים ומיתות בסלואו־מושן באבק ובזוהמה, ממש כמו פקינפה עליו השלום.

דני ורט

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת, בעיר ובעמק (כ).
08.40 אנגלית ד'.
09.00 מדעי הטבע: יסודי, בני שועלת המדבר.
09.20 אנגלית ז'.
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי הטבע: ה'-ו', כיצד אנו נעים (כ).
10.30 הגיל הרך: פרפר נחמד.
11.00 חשבון ו': השארית בחילוק.
11.15 אנגלית: יא'-יב'.
11.30 קשת וענן: גשם מענן (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
13.00 מדעי הטבע: על יסודי, האיזוטופים הרדיואקטיביים.
13.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, עיר קטנה גדולה (כ).
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 אוניברסיטה פתוחה: יוון הקלאסית: אקרופוליס של אתונה; מוסיקה: כיתת אומן, המה והאיך היבטים סגנוניים.
15.00 טוב טוב הגמד: קוסטיה המצפצף.
15.25 על רופאים ואחיות: סידרה קומית בת 6 פרקים על חיי בית החולים, שבה ילדים מגלמים את דמויות הצוות הרפואי. פרק ראשון: סיפורו של הפסיכיאטר המאוהב בראשות ברופאה הראשית.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות: למשרד הבריאות.
16.00 גברת פלפלת.
16.10 שביל באמצע שביל בצד: חוף פלמחים, טיול השבוע: נחל רובין, מסגד נבי רובין, שרידי מצודת יבנה וחוף הים. בהנחיית ספי בן יוסף (כ).
16.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק
17.30 ספורי היער הירוק, סידרת אנימציה לילדים בדיבוב עברי
17.55 כוכב שחר
19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 תעודה 2: ארץ הערפילים והאש פטגוניה
20.30 מחול 2, רקדן סטפס: סם שרי
20.50 פופ 2

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 סופרבוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „ידידות בעקבות מלחמה" עם ג'ון ויין; 18.00 תן לי הורמנות (קומי); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 המהנך (סידרה); 21.30 גיורהארט (סידרה קומית); 22.00 המשווה (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה לבנונית

יום חמישי 29.10
13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 הבית המעופף (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „קינג קונג" עם ברוס קאבוט; 18.00 נוכח; 19.00 חדשות; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 לאור הירח (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

רדיו

גלי צה"ל

18.05 אבות ובנים – סידרת תכניות המארחת קציני צה"ל ובניהם. הפעם עם תא"ל יצחק מטקי עצבה בצה"ל ובנו אמיר – שרה סיס (ש.ת.).
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
20.05 מראה מקום – עם השחקן נסים עזיקרי החוזר ל„עבר" בה וזה חוויה מיסטית בהיותו נער. (ש.ת.)
21.30 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – הרגש החזותי בתקופה הקלאסית.
23.55 שירות חצות – עם העתונאי פתי גולן.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 סבבבסים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקוס עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אודלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 דו רה מי.
15.05 שירים לוהב.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הרכש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום הזה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

סרטים

תל־אביב

אופיר: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30, 5
אורלי: אשה כמוהה 9.30, 7.15, 5
בית לסין: בלה לחופש הגדול 11.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: 38 9.30, 7.30, 4.32
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו הייתי שם 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הוורד 9.45, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
היכל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15, 1, 5
דרייב־אין: יהודה למשפטים חמורים; חצות – סקס 9.30, 7.15
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 7.15, 4.30; לא שם זין 9.30
חן 1: מבאל באקס 9.50, 7.30, 5
חן 2: המרוצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: פנינה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הנוכל המאוהב 9.50, 7.35, 5, 1, 11
חן 5: אני החברה 7.35, 5, 1, 11 – ליבו של אנגל 9.50
לב 1: המשפחה 9.50, 7.20, 4.40, 2
לב 2: גברים גבדים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחה מצולבלכים 5, 2, נרדמי החוק 8, 10
לב 4: היכו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2
ליבמה: בעקב ועסקי 9.50, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: זקוף ת'אורך 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סיון (אלנבי): בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סיפורו של שוטר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: משפחת מלוחר 9.50, 7.15, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: המיכסה נהתייבה 5.00; ויסקי 7.00; הוזר הצעיר 9.30
פאר: להיסה רעננה 9.30, 7.15, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 אמיסאר של גבירין וליביד
צפון: דאן דה פלורס 9.30, 7
שופע: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תכמו – תל־אביב: הרפתקאותיו של אבנו של בולסים בעל הביניים העציקה 9.40, 7.30
תבלט: הזוגות מעבר לפינה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: יהודה למשפטים חמורים 9.30, 7.15
התיה הישראלית: עבנאל 9.50

ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אדיבע: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורנה 1: בית האביבים 9.15, 7, 4.30
אור 2: היכו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: זהב רטוב 9, 7, 4.30, 11.15 הגער
אור 4: לא שם זין 9, 7, 4.30, 11.15 כחורה לעתיד
אור 5: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.30
אור כיר: מבאל באקס 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: מרי פופינס 4.00; גולדפינגר 6.30; עמנואל 8.30; משק פראי 10
העולם הקטן בבייבי הארטום: סגור
כפיר: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מיטשל: שכלול 9.30, 7
סמדר: אני החברה 9.15, 7.15
עדן: הממזר 9, 7, 4.30
רון: הקשר המקסיקני 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מתרמל סוכן 9.30, 7 / דאן דה פלורס 7

חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: הזוגות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פעילות נקם 9.15, 7, 4.50
ארמון: סגור
חן: אני החברה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: קומנדו אמריקאי 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: יהודה למשפטים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הקשר הגרבני 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
קולנוע: היכו מלך ירושלים 9.50, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: מבאל באקס 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: בייבי אריזונה 9.15, 6.45, 4.30

קריות חיפה

כפיר: פנינה עיוורת 9.15, 7
מבוק: מבאל באקס 9.15, 7
אורות: יהודה למשפטים חמורים 9.15, 7
בית העם: רובוקופ 9.15, 7.00
היכל: משפחת מלוחר 9.15, 7
ציון: נערת ליוה 9.15, 7

אשדוד

אסתר: משפחת מלוחר 9.30, 7.15
אשדוד: הממזר 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: בעקב ועסקי 9.30, 7.15
כאמרה: משה רוכן 9.30, 7.15
רחל: אהבה על הזולה 9.30, 7.30

באר־שבע

חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
[illegible]

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30, 4.30
סלון הבאפלה: לבו של אנגל 9.30, 7.00
כוכב: זחיף אמריקאי 7, בלה לחופש הגדול 9.30

עפולה

[illegible] 9.00

חולון ■ בת ים

אירכה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: מבאל באקס 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: בסע עסקים של אבא 9.30, 7.15, 4.00 קינג קונג
סביון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
רינה: שם הוורד 9.30, 7
עממית: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 5.15

כפר־סבא ■ רעננה

סמל: האלמנה השחורה 9.15, 7
חן: בלה לחופש הגדול 9.15, 7
אורות: סגור
בית ביל"ו: התומה 8.30

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בית חיל: בלה לחופש הגדול 9.30, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו

הוד: בלה לחופש הגדול 9.30, 7.15
רון: זהב רטוב 9.30, 7
אמפיתיאטרון: סגור

נתניה

דוד: אני החברה 9.30, 7.15
פמידה: מבאל באקס 9.15, 7, 5
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 5
שרון: שם הוורד 9.30, 7, 5

קרית אונו

מרכז קהילתי: סוסו דוכן 4.30, 7, 9.15

פתח תקוה

שלום: לבו של אנגל 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הג'יגולו האמריקאי 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
נעמן המחודש: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7
ראשון: בלה לחופש הגדול 9.30, 7.30
בית העם: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
דוידי: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
חן: הנוכל המאוהב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מבאל באקס 9.50, 7.20
אורדע: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30
לילה: בעקב ועסקי 9.30, 7.15
ראדה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב חן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30, 5
רב חן 2: הנוכל המאוהב 9.50, 7.30, 5
רב חן 3: המרוצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.30, 5
רב חן 4: שם הוורד 9.50, 7.15, 4.30
שבינו: לא שם זין 9.40, 7.15

הלוח הכללי

דרושה
מרכזנית
שעות העבודה: בימים א' עד ה' 13.00–18.00 בימי ו' – אחת לשבועיים בשעות הבוקר. נדרשת ידיעת השפה האנגלית.
נא לפנות לגב' עליזה טלפון: 03-251448

להברת פרסום ארצית דרושים/דרושות
דיילות דיילים
בעלי הופעה נאה תריעות לפרוייקט ייחודי לשעות אחה"צ והערב באזורים גוש־דן, הרצליה השרון ראשל"צ, רחובות והסביבה. למתקבלים הכנסה גבוהה.
03-233169
03-247526 למוקד, בחיפה ובקריות 04-725515 לרבקה

לסוכנות ביטוח ברחוב... דרוש
איש ביטוח חיים
לעבודה מעניינת + עבודה בסוכנות
טל' 03-784351
03-725588

דרוש
משקיע
צעיר והתסלנט מרהט ומכוסים בעל מישרון הניסיון בתחומים רבים מלפון: 03-468588

מועצת הכפר צורית בקהילתית [illegible]
מזכיר מוסמך
[illegible]
מועצת צורית

למלון
ימית
דרושים:
★ [illegible] למטבח חלבי
★ [illegible] למטבח חם
★ חשמלאי אחזקה
★ חדרנית
טל: 03-654075

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]

הפגישה של חברי מרכז המפלגה מחוג ערכים
עם מזכיר התק"ם
מר **אהרון ידלין**
שנקבעה ל־29.10.87 שעה 17.30,
נדחית
בשל ישיבת לשכת המפלגה באהל המתאה מול הכנסת. חברי חוג ערכים מוזמנים להצטרף לביקור הזדהות עם **ההתיישבות במאבקה באהל המתאה.**
על מועד חדש תבוא הודעה.
יחיאל לקט
יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית

נהג !
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל !